

Sayyid A. A. Razwy

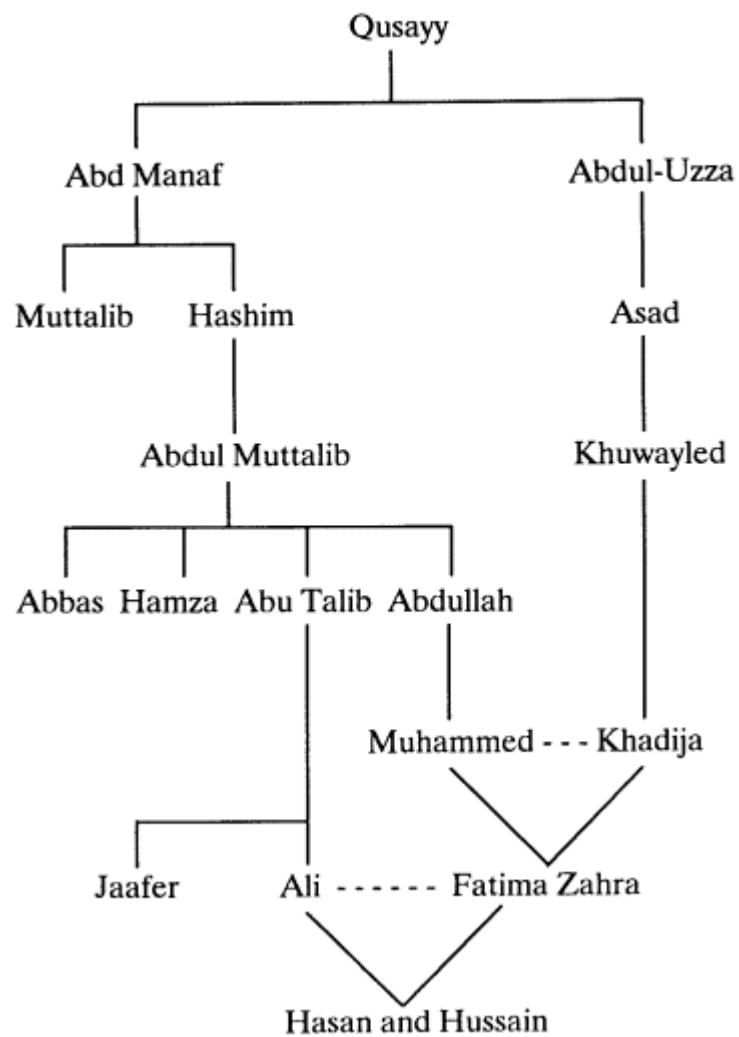
**KHADĪJA-
TUL-KUBRA**

**Centrul Cultural Islamic
București**

KHADĪJA-TUL-KUBRA

de Syed A. A. Razwy

KHADIJA-TUL-KUBRA -Arborele genealogic

INTRODUCERE

Khadīja, prima soție a lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh (s.a.w.a.), cum și Primul Credincios, evocă o personalitate extraordinară. Ea a jucat un rol „astral” în istoria unui islam ce stătea să se nască. Ea, împreună cu Abū Ṭālib, a fost unul dintre cei doi măreți binefăcători ai islamului și ai musulmanilor. (Ea a fost) la vremea când islamul se afla sub forța unei neîncetate ruinari; ea a fost, timp de 3 ani, într-o stare de asediu sever, din care s-a ieșit prin incredibilele ei sacrificii. Constanța ei, tenacitatea ei, viziunea ei, cum și neîmblânzita ei credință în Allāh, adăugându-se misiunii lui Muḥammad Mustafa—Trimisul Ultim și Exceptional al lui Allāh—au constituit împreună condiția *sine qua non* pentru bazele islamului în primii 10 ani de existență.

Din cauza unor motive misterioase, rolul lui Khadīja—atât de important în formarea destinului islamului—nu a primit până acum, din partea celor mai mulți biografi și istorici musulmani, recunoașterea la care ar fi fost îndreptățit. Recunoaștera pe care totuși i-au dat-o este—în cel mai bun caz—superficială și doar în chip de tentativă. La cât se ridică cele mai bune informații și opinii ale mele, până în prezent nu s-a publicat o biografie a Khadijei care să servească de standard. Aceasta este una din cele mai lamentabile absențe în literatura islamică de factură inspirațională, mai cu seamă la timpul când în Occident există un interes crescut în islam ca credință, un interes crescut în istoria rolurilor jucate de protagoniștii islamului la începuturile acestuia.

Materialul despre viața lui Khadīja—care este prezent în surse variate—este sărac și fragmentar. Chiar și acest material deficitar și fragmentar un este liber de interpretări stereotipe

sau de interpretări eronate ale istoriei. (În general) biograful și istoricul trebuie să creeze un climat sintetic al unei autentice înțelegeri a islamului și trebuie să facă o evaluare imparțială a rolurilor acelor personaje care au dat formă istoriei islamului. Khadīja este unul dintre personajele cele mai dinamice și vitale din întreaga istorie a islamului. Este imposibil să se spună historia islamului fără a se spune historia contribuției pe care ea a adus-o în supraviețuirea islamului, în consolidarea acestuia și a eventualului său triumf. Islamul îi datorează lui Khadīja ceva de neplătit!

Drept aceea, cred că publicarea unei biografii a Khadijei—reflectând spirit științific și principii științifice—pe care la un moment dat mi-am imaginat-o ca pe o necesitate, îi confruntă acum pe biografii și istoricii musulmani ca un imperativ copleșitor.

Un alt motiv pentru care toți musulmanii trebuie să aibă acces la historia vieții lui Khadīja este acela că, asemeni soțului ei, Muḥammad Mustafa, (Fie pacea și binecuvântarea lui Allāh asupra lui și a urmașilor săi!), și ea este un simbol al unității pentru *umma* (poporul, comunitatea) lui; ea este un simbol care hrănește, întreține unitatea comunității musulmane.

În această carte s-a făcut o încercare de-a pune laolaltă orice material referitor la viața lui Khadīja ce a fost la îndemână în sursele numeroase, dar disperse. Însă este o încercare care, trebuie admis, este inadecvată la un mod lipsit de speranță. Se pretinde a fi o simplă schiță—la care să se facă referință până ce lucrări de mai multă autoritate vor fi disponibile. Fără îndoială că este esențial pentru toți musulmanii, în special pentru femeile musulmane, să fie familiarizați cu historia vieții Khadijei și cu lucrarea ei în

folosul islamului. Ea a contopit personalitatea ei cu personalitatea islamului de-o asemenea măsură că ea a devenit inima, miezul acestuia.

De-o manieră strict literală, Khadīja a trăit și a murit pentru islam. Dacă femeile musulmane sunt în căutarea fericirii în această lume, cum și a salvării în Viața de Apoi, atunci trebuie să trăiască imitând viața sfințită a Khadijei. (Aceasta deoarece) ea este „gardianul” secretului privitor la dobândirea plăcerii întru Allāh, și este „custodele” cheii care va dezvălora pentru ele porțile reușitei în cele două lumi. Ea va fi fericită să împartă această „taină” cu ele, dacă ele vor să știe despre ce este vorba; și ea va fi fericită să pună în mâinile lor „cheia”, dacă ele o vor căuta la ea.

Fie ca Allāh s-o binecuvânteze pe Khadīja și pe familia ei!

CAPITOLUL 1

În secolul VI, Mekka era în Arabia un important centru comercial. Era crucea drumurilor de comerț internațional și de variate meșteșuguri. Corăbii venind din India, încărcate cu mirodenii, fructe, grâne, ceramici și textile, erau descărcate în porturile din Yemen și transportate de acolo laolaltă cu produse din partea sudică a Arabiei, cafeaua, ierburile medicinale, plantele și substanțele aromatice, cu parfumurile, mișcându-se caravane de cămile către Mekka, iar de acolo către Syria, iar prin aceasta, mai departe, către lumea mediteraniană.

Chiar Mekka constituia destinația multor caravane aflate pe „Drumul Tămâiei” al Arabiei și pe „Drumul Mirodeniilor” al Indiei. Alte caravane treceau prin Mekka și Yathrib, în

drumul lor de nord către varii destinații unde făceau legătura cu caravanele de pe „Drumul Mătăsii”.

Caravanele ce veneau din Nord se opreau și ele la Mekka. Schimbau cămilele și caii, refăceau proviziile, ca apoi să pornească spre porturile din sudul Peninsulei Arabice, la Marea Arabică.

Mekka era de asemenea un centru de schimb de bunuri și produce ce proveneau de la triburile arabice sedentare ori nomade; și era de asemeni un punct de distribuție a produselor agricole și ale bunurilor manufacturate ținuturile mai adânci ale Jihazului. Oamenii din felurite triburi veneau de cât de departe din Arabia centrală și chiar din estul Arabiei ca să cumpere acele bunuri care nu se găseau în teritoriile lor. Majoritatea din aceste negustorii intertribale erau realizate la Mekka prin simplul troc.

Quraysh din Mekka era cel mai important trib din Arabia occidentală. Toți membrii acestui trib erau negustori. Realizând transbordarea mătăsii venite din China, a produselor din Africa orientală și a bogățiilor din India—Quraysh dominau comerțul dintre civilizațiile Estului și ale bazinului mediteranian.

Sigur că mare parte din acest comerț era realizat cu produse de lux—bunurile obișnuite fiind și ele comercializate—cum ar fi veșmintele de purpură, îmbrăcăminte simplă, brodată ori întrețesută cu aur, șofran, muselină, pelerine, pături, eșarfe, uleiuri mirositoare, vin și grâu.

În acest fel, producerea, vânzarea, schimbul și distribuția bunurilor, a făcut ca tribul Quraysh să fie chiar bogat. Însă mai exista un lucru care-i făcea să fie bogați. Mekka adăpostea

Kaaba cu a sa faimoasă Piatră Neagră și arabii veneau la Mekka, realizând pelerinajul la Kaaba; pentru arabi, Mekka poseda aceeași sfințenie ca Jerusalem pentru evrei și creștini.

Dar totodată Kaaba era panteonul idolilor (la care se închinau) varii clanuri și triburi arabice. Pelerinii aduceau cu ei ofrande bogate și exotice, pentru a le depune la idolii cărora li se închinau. Când pelerinii lăsau Mekka pentru a se întoarce acasă, sacerdoții își însușeau toate ofrandele.

Traficul realizat de către pelerini se constituia ca o sursă de venituri lucrativă pentru cetățenii din Mekka.

Chiar și în cazul în care Quraysh din Mekka nu s-ar fi implicat ei înșiși în comerț, ei tot ar fi devenit bogați numai și prin furnizarea unui amplu spectru de servicii—pe o bază anuală—servicii pe care le ofereau caravanelor ce mergeau către Nord ori Sud și pelerinilor. Însă mulți dintre Quraysh erau neguțători întreprinzători, astfel că aduceau din teitoriile, din țările vecine, în Mekka, multă bogăție.

Cu toate că negustorii din Mekka trimteau către Syria și către Yemen doar o singură caravană în tot anul, existau numeroase alte mici caravane care făceau naveta între diferite puncte ale Peninsulei arabice de-a lungul întregului an. Multe naceste caravane fie porneau din Mekka, fie treceau prn Mekka și, ca urmare, traficul de caravane în acest centru era chiar activ, viguros.

Caravanele variaua în mărime, o scară mergând de la caravanele „locale” de câteva ori de 10 cămile până la caravanele „internaționale” de mii de cămile; drept aceea, organizarea caravanelor se constituia ca o industrie majoră în Arabia.

CAPITOLUL 2

Viața timpurie a Khadijei tul Kubra (r.)

Khadīja s-a născut la Kaaba. Era fiica lui Khuwayled bin Asad bin Abdul Uzza bin Qusayy. Qusayy era strămoșul comun al liniei sale cum și a celei a lui Muḥammad Mustafa ce ținea de Bani Hashim, Muḥammad, cel care avea să fie Profetul Islamului (s.a.w.a.). Astfel ea aparținea unei ramuri colaterale a trunchiului (clanului) Bani Hashim. Alături de însuși Bani Hashim, familia ei era cea mai nobilă și cea mai onorabilă familie în întreaga Arabie; familia ei se distingea nu doar prin opulență, ci și prin caracterul său.

Ca mulți alți membri ai tribului Quraysh din Mekka, Khuwayled, tatăl lui Khadīja, era de asemenea comerciant. Ca majoritatea dintre ei, el facuse de asemenea avere prin comerț extern. În fiecare an, negustorii din Mekka contribuiau cu două caravane—una în vară și una în iarnă: trimiteau caravana „de vară” în Syria, iar pe cea „de iarnă”, în Yemen.

Aceste caravane transportau produsele deșertului, bunurile manufacturate în Mekka și în ariile înconjurătoare, și le vindeau în târgurile din Syria și Yemen. În Syria, vindeau de asemenea cai de rasă, cai puși la mare preț în Syria și țările vecine acesteia. După ce vindeau marfa și caii lor, negustorii aduceau grâne, ulei de măsline, fructe, cafea, textile, bunuri de lux și alte produse manufacturate ca să le vândă în Mekka, realizând astfel profit a ambele capete ale călătoriei. (Despre acest comerț prezent în Mekka s-au făcut referințe în Coran, în capitolul 106, Surat *Quraysh*.)

Comerțul cu străinii constituia întreaga bază a vieții economice din Mekka, orașul neavând nici terenuri arabile și

nici apă pentru irigații.

Ca urmare, locuitorii din Mekka nu-și puteau planta-recolta grânele de mâncare; ca să se hrănească, ei depindeau de comerțul lor cu Syria și Yemen; cu profitul obținut în negustorie ei cumpărau grâne și alte cele necesare vieții.

Fiecare caravană avea un conducător, care trebuia să fie un bărbat de calitate excepțională. De judecată și deciziile sale depindea siguranța fizică și succesul caravanei în afacerea de făcut, aceea de vânzare-cumpărare. Conducătorul era responsabil de protecția caravanei la atacul tâlharilor sau al animalelor prădătoare din deșert. Apărarea caravanei o făcea prin recrutarea de războinici din feluritele triburi, formând cu ei un detașament sau mai multe, aceasta depinzând de mărimea caravanei. Detașamentul respectiv însoțea caravana până la destinația sa. Toate caravanele cu destinații îndepărtate călătoreau sub escortă militară.

Conducătorul de caravană trebuia să fie de asemenea dăruit cu „un al șaselea simț”, care să-l călăuzească pe timpul zilei prin deșertul fără de drumuri, și trebuia să aibă abilitatea de-a aprecia direcțiile cardinale pe timp de noapte; drept aceea, el trebuia să aibă cunoștințe despre poziția relativă a astrelor de pe cer. De asemenea, în timpul lungii călătorie către Nord, spre Syria, și către Sud, către Yemen, el trebuia să asigure cu anticipație furnizarea apei; trebuia să ia măsuri preventive împotriva accidentelor naturale, cum ar fi furtunile de nisip și inundațiile neașteptate; trebuia să aibă abilitatea de-a administra „primul ajutor” unui călător, dacă respectivul se îmbolnăvea ori era rănit, în alte cuvinte, trebuia să fie un om capabil de-a răspunde adecvat oricărei urgențe. Ca urmare, neguțătorii din Mekka selectau un conducător pentru caravanele lor după ce vor fi investigat în

întregime antecedentele acestuia. Pe un panou se făcea evaluarea tuturor conducătorilor de caravană experimentați ce candidau pentru post.

Lista nu era satisfăcătoare pentru ceva mai puțin decât probata abilitate a candidatului „de-a naviga” cu pricepere „pe oceanul” necartografiat de nisip și reușita sa în a aduce acasă, în siguranță, convoaiele „de corăbii ale deșertului” (cămilele) și încărcăturile acestora. Pentru a fi acceptat în respectiva listă, candidatul trebuia să arate o deplină familiarizare cu logistica unei caravane; de asemenea, „recomandările” sale trebuiau să fie impecabile.

Mama lui Khadīja a murit pe la 575 A.D., iar tatăl ei, Khuwayled, a murit pe la 585 A.D. După moartea tatălui, copiii moșteniră averea lui și o împărțiră între ei. Dar bogăția are propriile ei abisuri; ea poate tenta pe cineva să ducă o viață de indolență și lux. Inconștient, Khadīja a înțeles caracterul ambivalent al bogăției și a luat hotărârea să nu lase ca bogăția să facă din ea o leneșă. Ea fusese înzestrată cu o așa de extraordinară inteligență și forță de caracter, încât a putut depăși confruntarea cu prosperitatea, luând decizia de-a construi un imperiu cu baza în patrimoniul său. Ea avea mulți frați și multe surori, dar între toți, ea era singura care moștenise abilitatea tatălui ei de-a se îmbogăți. Astfel, demonștră foarte repede că, deși nu moștenise o mare avere de la tatăl ei, avea să-și facă ea singură una.

După moartea lui Khuwayled, Khadīja își lua responsabilitatea afacerii familiale, dându-i amploare cu rapiditate. Cu profiturile obținute, ea ajuta săracii, văduvele, orfanii, bolnavii și infirmii. Dacă exista vreo fată săracă, Khadīja o mărita și îi dădea zestre. Unul din unchii săi acționa de consilier în problemele afacerilor cum, la fel, o ajutau și

alți membri ai familiei în administrarea afacerilor, dacă și atunci când ea le căuta ajutorul. Cu toate acestea, ea nu a depins de nimeni altcineva în luarea deciziilor; ea întâmpina sfatul și-l lua în considerare, dar la urmă ea își punea baza în propria ei judecată. (În acest context), membrii mai în vârstă ai familiei sale știau că un lucru care nu-i plăcea era paternalismul.

Mulți dintre negustorii care aveau încărcătură de vândut în Syria ori Yemen călătoreau și ei cu caravanele pentru a supraveghea ei înșiși tranzacțiile. Existau însă situații când un negustor nu putea să părăsească Mekka și în asemenea caz, el angaja un om să meargă în locul său cu caravana. Omul ales pentru un asemenea scop trebuia să fie unul cu o bună reputație în privința onestității sale și privind simțul sănătos al unei afaceri; un asemenea om era numit *agent* sau *administrator*.

Khadīja era o persoană de casă, iar frații și verișorii ei un arătau nici ei interes în a călători cu caravanele. Ca urmare, ea recruta un agent de câte ori o caravană era echipată pentru a merge în străinătate și-l făcea responsabil în transportul mărfurilor ei către piețele străine și de vânzarea acestor mărfuri acolo. Printr-o judicioasă alegere a agenților ei, prin vânzarea și cumpărarea la timpul și la locul potrivit, ea a fost în stare să facă profituri fantastice și, într-un scurt timp, să devină cea mai bogată neguțătoare din Mekka. Ibn Sa'ad spune în a sa *Tabqāt* că de câte ori caravanele comercianților din Mekka porneau în călătoria lor, încărcătura de mărfuri a lui Khadīja era egală cu încărcătura celorlalți toți neguțători Quraysh. Evident este pentru oricine că ea avea proverbiala „atingere de aur”—dacă atingea praful, acesta se transforma în aur. Drept aceea, locuitorii din

Mekka îi conferiră supranumele de *Prințesa din (neamul) Quraysh* și, deasemenea, *Prințesa din Mekka*.

La vremea aceea Arabia era o societate păgână și arabii se închinau la o multitudine de idoli și fetișuri care, credeau ei, aveau puterea de-a le aduce noroc. Însă idolatria lor era imatură, primitivă, iar apucăturile, obiceiurile și caracteristicile erau respingătoare. Se bălăceau într-un adânc de greșeală și ignoranță. Coranul a dat mărturie de condiția lor în următorul verset:

„El este Cel ce a trimis printre cei neștiutori, un profet luat dintre ei pentru a le recita versetele care-i curăță, care-i învață Cartea și înțelepciunea. Ei se aflau înaintea într-o răătăcire vădită.” (Coran, 62: 2)

Însă Arabia un era în întregime lipsită de indivizi care găseau idolatria ca fiind respingătoare. Aceste individualități, care erau puține la număr, erau numite „*ḥunafā*”, adică bărbați și femei care „și-au întors fața de la idolatrie”. Și Mekka avea câțiva din acești *ḥunafā*, unde parte din ei se aflau chiar în clanul Khadijei și unde unul dintre ei era vărul său prim, Waraqa bin Naufal.

Waraqa era cel mai mare din frații săi și părul său devenise cu totul alb. El îi pedepsise pe arabi pentru a fi fost idolatri și pentru a fi fost deviați de la adevărata credință a strămoșilor—profeții Ibrahim (Abraham) și Ismael. Ibrahim și Ismael învățaseră lecția privitoare la Tawhīd—doctrina Unității Creatorului. În schimb, arabii uitaseră acea lecție și deveniseră politeiști. Waraqa îi disprețuia pentru politeismul lor și pentru josnicia morală. El însuși urmase religia profetului Ibrahim, slujitorul autentic și credincios al lui Allāh: el nu asociase niciodată vreun al doilea lui Allāh, nu se dedase

băuturii și jocurilor, era darnic către cei săraci și cei aflați la nevoie.

Unul dintre cele mi urâte obiceiuri ale arabilor din acele timpuri era acela că-și îngropau de vii nou-născuții de parte femeiască. Ori de câte ori Waraqa auzise că cineva încercase să-și îngroape fiica de vie, venise la acela, încercând să-l convingă să nu-și ucidă fiica, iar dacă motivul entru uciderea gândită era sărăcia, atunci el o răscumpăra și o creștea ca pe propriul său copil. În majoritatea cazurilor, tatăl își regreta mai apoi greșeala și venea să-și ceară fiica înapoi. Waraqa îi impunea angajamentul să-și iubească fiica, s-o trateze cu bunătate, și numai atunci îl lăsa să-și ia fiica înapoi.

Waraqa a trăit în amurgul lumii păgâne. Acea lume avea să fie curând inundată cu Lumina Islamului—Religia lui Allāh *par excellence*—Credința Primara, promulgată pentru prima oară, multe secole înainte, de către Ibrahim (Abraham), Prietenul și Mesagerul lui Allāh. Allāh își alesese deja slujitorul Său, Muḥammad Mustafa ibn Abdullah, din clanul Bani Hashim, ca să fie noul și ultimul Său Trimis către lume. Acesta din urmă trăia în Mekka, în același timp cu Waraqa, dar nu-și proclamase încă misiunea.

Waraqa era unul dintre foarte puținii oameni din Mekka care erau educați. Se relatează că ar fi tradus Biblia din ebraică în arabă. El citise deasemenea alte cărți scrise de către teologii evrei și creștini. Era, în întunecimea unei lumi ce se întuneca și mai mult, un căutător febril al adevărului și tânjea să găsească adevărul înainte de propria sa moarte, însă nu știa cum.

Khadīja era puternic influențată de ideile lui Waraqa și a împărtășit disprețul lui pentru idoli și idolatri. Ea, la fel, nu

asociase pe nimeni creatorului. Asemeni lui Waraqa și a unora dintre membrii familiei, era și ea o adeptă a profețiilor Ibrahim și Ismael.

Khadīja era o monoteistă (*muwahhid*)!

Ceea ce Khadīja nu știa la vremea aceea era faptul că în câțiva ani destinul ei avea să se întrețească cu destinul lui Muḥammad Mustafa, apostolul monoteismului (tawhid), și cu destinul islamului, crezul monoteismului.

Înainte de islam, Arabia nu avea nici un fel de organizare politică și nu avea nici un fel de structură (socială). Nu existau curți judecătorești ori poliție și nici o justiție sistematizată. Ca urmare, nu exista nici un fel de mecanism de control al delicvențelor sau care să-i tempereze pe nelegiuiți. Dacă un arab comitea o crimă, nu simțea nici un fel de remușcare; în loc de asta, el se mândrea și se lăuda că era capabil de-a fi extrem de indiferent, brutal și crud.

Întraga Peninsulă arabică era o societate masculin-dominată. O femeie nu avea nici un fel de statut. Mulți dintre arabi credeau că femeile erau aducătoare de ghinion și, în general, ei tratau femeile mai degrabă ca pe niște sclave decât ca indivizi. Un bărbat se putea căsători cu oricâte femei dorea, iar atunci când murea, fiul mai vârstnic moștenește toate femeile tatălui, exceptând propria sa mamă. Cu alte cuvinte, fiul mai mare se căsătorește cu toate mamele sale vitrege. Un asemenea lucru, cum ar fi un cod etic, pur și simplu nu exista pentru a-l opri de la aceasta în vreun fel. (De altfel), Islamul a pus sub interdicție această practică urâtă.

Arabii preislamici erau semisălbatici. Un arab își consuma viața în războaie nelegiuite. Uciderea și jaful erau activitățile sale favorite. Își tortura până la moarte prizonierii de război,

iar torturarea animalelor era una din distracțiile favorite. Avea un simț al onoarei pervertit care-l ducea la a-și uide fiicele abia născute. Dacă soția dădea naștere unei fete, bărbatul era incapabil să-și ascundă neliniștea și neplăcerea.

„Când îi este vestită unuia dintre ei o fiică, fața i se întunecă, se închide în el, se ține departe de oameni pentru răul ce i-a fost vestit. Oare îl va ține în ciuda rușinii ori îl va înfunda în țărână? Oare ei nu judecă rău?” (Coran, 16: 58-59)

În cele mai multe cazuri își omora fiica din teama că de va fi fost făcută prizonieră în războaiele intertribale și, prin urmare, o sclavă a inamicilor, atunci statutul ei de sclavă avea să aducă dezonoare familiei sale și tribului. De asemenea își putea uide fiica de teama sărăciei, crezând că fiica sa avea să devină o responsabilitate economică pentru el. Mai apoi însă, islamul a făcut din uciderea copiilor o crimă capitală.

„Nu vă ucideți pruncii de frica sărăciei. Noi le dăruim traiul lor alături de al vostru. Uciderea lor este un păcat greu.” (Coran, 17: 31)

Existau de asemenea acei arabi care nu-și ucideau fiicele, dar le lipseau de toate drepturile. Își imaginau că odată ce fiicele lor, odată măritate, vor merge la casa soțului, ei nu aveau datoria de-a cheltui ceva cu ele.

Acesta era mediul în care se născuse Khadīja, în care crescuse și trăise, un mediu „antifemeiesc”.

Din casa ei din Mekka, Khadīja își controla afacerea din ce în ce mai mare, ce se răspândea în țările învecinate. Ceea ce reușise să dobândească ar fi remarcabil în orice țară, în orice epocă, pentru oricine, bărbat ori femeie. Însă realizarea ei devine dublu remarcabilă când cineva ia în seamă orientarea

„antifemeiască” a societății arabe. Aceasta este o probă a abilității ei de a-și conduce propriul destin prin propria inteligență, prin puterea voinței și forța e caracter. Compatrioții ei i-au recunoscut realizările când, așa cum am spus-o mai sus, au numit-o prințesa din (neamul) Quraysh și prințesă din Mekka.

Însă chiar și mai remarcabil, Khadīja a moștenit un al treilea titlu; ea era numită „*tahira*” care înseamnă „cea pură”. Cine i-a atribuit numele de Tahira? Incredibil, numele i-a fost oferit de aceeași arabi care erau notorii pentru aroganța lor, pentru trufia lor, pentru vanitatea și șovinismul lor masculin. Comportamentul lui Khadīja era într-atât de consecvent exemplar încât își câștigase recunoașterea chiar și de la aceștia, care au numit-o „cea pură”.

Era pentru prima oară în istoria Arabiei că o femeie era numită Prințesă a Mekkăi și totodată Tahira. Arabii o numiseră Prințesa din Mekka pentru belșugul (de care se bucura) și Tahira pentru curățenia reputației ce-o avea. În plus, erau conștienți de cât de cultivată era; ea era un personaj distins (prin educație) chiar și în timpurile premergătoare islamului, numite *Timpurile Ignoranței*.

Era inevitabil pentru Khadīja de-a fi atras atenția nobililor și prinților arabi, mulți dintre ei trimițându-i propuneri de căsătorie; dar ea nu a luat nici una în seamă. Mulți din acești nobili erau insistenți în a-i cere mâna; nedescurajați de refuzul ei, ei au căutat bărbați și femei de prestigiu și de influență ca să medieze cu ea în favoarea lor. Însă ea îi trata pe toți cu dispreț, căci, poate, nu conferea multă importanță păzitorilor unei societăți dominate masculin și antifemeie.

Refuzul Khadijei de-a accepta ofertele de căsătorie făcute

de către înalții și puternicii Arabiei a dat naștere a tot felul de speculații privind cu ce fel de bărbat i-ar fi plăcut să se mărite. Aceasta era o întrebare la care nici Khadīja însăși nu ar fi putut răspunde. Însă destinul ei cunoștea răspunsul: avea să se mărite cu un bărbat care nu ar fi fost numai cel mai bun din toată Arabia, ci și cel mai bun din toată creația. Destinul ei a fost acela care îi sugerase să respingă oferele de căsătorie făcute de către muritorii de rând.

CAPITOLUL 3

Muhammad Mustafa—viitorul Profet al Islamului

Cu toate ca Arabia nu avea nici un fel de guvernare—națională, regională sau locală—orașul Mekka era dominat de tribul Quraysh, cum s-a spus mai înainte. Quraysh era compus din 12 clanuri și aceste clanuri împărțeau responsabilitatea păstrării unei legi modice, a ordinii, în oraș.

Unul din clanurile Quraysh era și Bani Hashim. Fiecare clan avea propriul său conducător. Conducătorul clanului Bani Hashim era Abū Ṭālib ibn Abdul Muṭṭalib ibn Hashim ibn Abd Manaf ibn Qusayy. Ca și înaintașii săi, Abū Ṭālib era comerciant. Pe lângă faptul de-a fi conducătorul clanului, el era păzitor pentru Kaaba—Casa lui Allāh—construită secole înainte în Mekka de către profeții Ibrahim și Ismael și dedicată de către ei slujirii Allāh Ta'ala.

Abū Ṭālib avea un frate mai tânăr numit Abdullah. În 570 A.d., Abdullah a plecat în Syria cu o caravană; cu câteva luni înaintea plecării către Syria, el se căsătorise cu Amina bint Wahab din Yathrib (Medina).

La revenirea din Syria, Abdullah s-a îmbolnăvit și-a murit. La moartea sa avea doar 17 ani. Atunci când părăsise Mekka,

soția sa era deja gravidă și locuia în casa cumnatului ei, Abū Ṭālib. La două luni după moartea lui Abdullah, se născu copilul ei, un băiat. Bunicul, Abdul Muṭṭalib, îl boteză Muḥammad. Astfel, în 8 iunie, 570 A.D., în casa unchiului său, Abū Ṭālib, la Mekka, se născu Muḥammad.

Copilul Muḥammad avea să fie cândva ales de către Allāh Ta'ala să fie Trimisul Său pentru întreaga lume și avea să schimbe destinul și istoria umanității pentru totdeauna.

Muḥammad avea 6 ani când mama sa, Amina, fica lui Wahab, a murit după o scurtă boală. După moartea ei, bunicul Abdul Muṭṭalib l-a luat pe Muḥammad în casa lui, însă trecură doar 2 ani și, de asemenea, Abdul Muṭṭalib muri.

Abdul Muṭṭalib avea trei fii. Când era pe patul de moarte, i-a chemat la el și a numit pe unul din fii, Abū Ṭālib, ca nou conducător al clanului Bani Hashim, făcându-l de asemenea tutorele lui Muḥammad. Ambii, Abū Ṭālib și Abdullah, tatăl lui Muḥammad, erau fiii aceleași mame, în timp ce ceilalți fii ai lui Abdul Muṭṭalib erau născuți din celelalte soții ale sale.

Abū Ṭālib îl aduse astfel pe Muḥammad în casa sa; Muḥammad veni, văzu și cuceri. Totul. Abū Ṭālib și soția sa își revărsară întreaga lor iubire asupra lui Muḥammad; ei îl iubeau mai mult decât îi iubeau pe proprii lor copii. Muḥammad fusese născut în casa lor; nașterea lui în casa lor făcuse din aceasta o casă a binecuvântărilor, iar acum, după moartea lui Abdul Muṭṭalib, el revenise.

Când Muḥammad era un copil, nu arăta nici un fel de interes în jucăriile și zbenguierile specifice copiilor. În copilăria sa, nu arăta nici un fel de interes în jocuri și sporturi, ori în a fi în compania băieților de vârstă sa. Pe cât de tânăr era, el prefera singurătatea oricărei companii.

Ca și alți membri ai tribului Quraysh, Abū Ṭālib își trimitea marfa către Syria și Yemen în fiecare an. Uneori pleca el însuși cu caravanele, iar alteori, el angaja un reprezentant care îi vindea mărfurile în piețele acelor țări.

În anul 582 A.D. Abū Ṭālib hotărâ să meargă în Syria cu caravana lui. Nepotul său, Muḥammad, era atunci în vârstă de 12 ani. Abū Ṭālib îl iubea atât de mult că nu suporta gândul de-a nu fi în aceeași companie, chiar și pentru câteva luni și, drept urmare, îl luă cu sine pe Muḥammad în Syria.

Muḥammad era un băiat precoce și fără a se ține seama de tinerețea sa extremă, era un observator dăruit. În cursul călătoriei și șederii în Syria, el observa cu atenție oamenii și obiceiurile acestora, moravurile, modurile de-a fi religioși, îmbrăcăminte, felul lor de-a vorbi și dialectele în care vorbeau. Iar tot ceea ce vedea, el rememora. Astfel, la întoarcerea sa la Mekka, el putu să recreeze experiența trăită de la un cap la celălalt și putu să-și reamintească toate observațiile sale cu detalii pline de viață și foarte explicite. El nu uita niciodată nimic; de fapt, el avea darul „reamintirii depline”. Și cu toate că era puțin la ani, el era matur în înțelepciune și în bunul simț comun. Abū Ṭālib era conștient că Muḥammad era înțelept și inteligent dincolo de vârsta și experiența avută. Ca urmare, Abū Ṭālib nu-l trata ca pe un minor, ci îi arăta, ca în societatea arabă, respectul cuvenit unui adult.

Curând Muḥammad ajunse fecior. Deși aflat acum pe pragul tinerei bărbății, el încă nu acorda nici un interes pentru plăcerile căutate de alți tineri. Cum am mai spus, el evita toate felurile de frivolități, preferând să fie singur cu gândurile sale. El avea ocazia să-și satisfacă predilecția (pentru singurătate și meditație) atunci când păștea oile

unchiului său. Stătea singur sub imensa boltă a cerului. Tăcutul și meditativul deșert se desfăcea spre zări și părea să-l încurajeze și să-l invite să reflecteze asupra minunilor creației, tainelor Cerului și Pământului, asupra înțelesului și sensului vieții. El cerceta peisajul din orizont în orizont și i se părea că ar fi fost ca și cum o singurătate vastă, cosmică, era singura prezență care-i să-i țină de companie. Solitudinea îi apărură atunci ca fiind „o nouă dimensiune” a lumii sale.

La vremea când Muḥammad ieșea din adolescență, oamenii din Mekka începură să-și dea seama de prezența lui. Ei știau că el nu se abătuse niciodată de la cele drepte și că niciodată nu greșise. Ei observaseră de asemenea că Mohammed nu vorbea prea mult, însă că atunci când o făcea rostea numai adevărul și numai cuvinte de înțelepciune. Odată ce oamenii din Mekka nu-l auziseră rostind ceva mincinos, ceva fals, ei l-au numit „*sadiq*” (Cel Cinstit).

În cursul câtorva ani, locuitorii din Mekka aveau să dăruiască un alt titlul asupra lui Mohammed. Știind că avea o conștiință înaltă, mulți dintre ei începură să-și depoziteze banii, bijuteriile și ornamentele, cum și alte lucruri de valoare la el, pentru a fi păstrate în siguranță. De câte ori cineva își dorea înapoi cele depozitate, Mohammed i le returna, neexistând vreodată împrejurarea de-a răscumpăra vreo greșeală (în administrarea bunurilor date la păstrare). După o asemenea experiență cu el, după câțiva ani, ei începură să-l cheme „*Amin*” (Demnul de Încredere). El și numai el a fost acela numit de către cei din Mekka *Sadiq* și *Amin*.

A. Yusuf Ali, un translator și comentator al Coranului Majid, a explicat cuvântul „*amin*” astfel:

„*amin* = cineva căruia i s-a acordat încrederea; cu câteva

nuanțe de înțeles, cuvântul implică: 1. demn de încredere; 2. Obligat de-a conferi încrederea sa, așa cum un profet este jurat să împărtășească Mesajul său; 3. obligat de-a acționa în întregime ca fiind călăuzit de încredere, cum un profet este obligat să dea numai Mesajul lui Allāh și să nu adauge nimic de la sine; 4. de-a nu căuta nici un fel de interes personal.”

Arabii preislamici țineau în fiecare an „un anotimp al târgurilor” în diverse părți ale țării. Unele din aceste târguri erau ținute la Mekka ori în împrejurimile acesteia. Faimoase între acestea erau cele ținute la Ukkaz, la Majanna și la Dhul-Majaz. Muḥammad vizita aceste târguri ori de câte ori era convenabil pentru el să o facă.

Conform unei tradiții arabe antice, toate aceste târguri erau ținute în cei 4 munți sacri, Rajab și Dhil-Qāda, Dhil-Hajj și Moharam. Pe timpul celor patru luni de ferii exista interzicerea totală a oricarui fel de violențe, război ori jefuiri. Chiar la începutul acestui „anotimp de pace” intra în vigoare un armistițiu general, armistițiu care era recunoscut și respectat de către toate triburile arabe.

Negustori, lucrători ai pământului și meseriași se adunau de pretutindeni la aceste târguri ca să vândă, să cumpere și să facă schimburi (troc). Ei aduceau ce era mai bun din produsele lor și le expuneau cu mândrie. În timpul suspendării ostilităților erau cultivate celelalte arte ale păcii, printre care și poezia.

Poezia era prima iubire a arabilor. Dacă în vreun trib se descoperea vreun talent poetic, feriile erau ocazia pentru fiecare dintre ele să sărbătorească. Celelalte triburi, prietenoase poeziei (și talentului), prezentau felicitări tribului respectiv pentru a fi produs un asemenea om

talentat. Arabii erau mari pasionați ai cuvintelor arabe și ale multiplelor nuanțe din înțelesul cuvintelor. De altfel, arabii se numeau pe ei înșiși „fii ai limbii arabe”. În aceste târguri poeții citeau ultimele lor creații și țineau audiența ca vrăjită de „pirotehnicele” elocvenței lor. Elocvența era un atribut pe care arabii îl prețuiau ca primordial în importanță. Una din maximele lor era aceea că frumusețea unei femei se vede pe fața acesteia, dar că frumusețea unui bărbat se află în elocvența acestuia. Ei admirau priceperea din construcția unei ode tot atât de mult cât găsirea de către poet a unei expresii fericite, adecvate. Misticii deșertului, cei de stranie înfățișare, ghicitorii de aparență sălbatică și prezicatorii din felurite triburi dăruiau audiența cu discursuri criptice, cu parabole și pronosticurile lor ezoterice, chiar dacă numai puțini, în caz de exista vreunul, putea să înțeleagă limbajul lor plin de simboluri.

Mulți dintre arabi credeau că influența astrală determina soarta omului. Ca urmare, în întreaga țară, prezicatorii se bucurau de-o înaltă venerație; se credea că ei aveau puterea de-a comunica cu stelele. Cântăreți, dansatori, comici, acrobați și magicieni se întreceau cu toții pentru captarea publicului.

Aceste târguri erau de asemenea frecventate de către sfinți, preoți și oameni religioși care își predica doctrina. Ei erau liberi cu toții să-și răspândească credințele și ideile, fără teama, pe parcursul celor 4 luni, de-a fi fost importunați. Pacea și artele păcii înfloreau pe fondul acestei vitalități umane nedomesticite.

La aceste târguri, Mohammed a găsit ocazia să observe o secțiune transversală a locuitorilor Peninsulei Arabice. A studiat de asemenea, la modul direct, obiceiurile și credințele

oamenilor aparținând unor arii diferite sociale, culturale și geografice.

În primăvara anului 595 A.D., neguțătorii din Mekka formară caravana lor de vară pentru a transporta marfă către Syria. Khadīja avea și ea pregătită deja marfa, dar nu găsisese încă un bărbat care să se fi responsabilizat de ea ca agent. Îi fură sugerate câteva nume, dar nu le considerase mulțumitoare.

Prin intermediul unora din partenerii săi din breasla neguțătorilor din Mekka, Abū Ṭālib află că ea, Khadīja, avea nevoie de un reprezentant care să-i ia marfa în Syria și să i-o vândă acolo.

Lui Abū Ṭālib îi trecu prin minte că Muḥammad, care avea acum 25 de ani, ar fi calificat pentru sarcina aceasta și Abū Ṭālib era nerăbdător să găsească o muncă pentru tânăr. Cu toate că știa că Muḥammad nu avea deloc experiența ca agent, știa la fel că tânărul va compensa o asemenea lipsă prin talentele sale excepționale. Avea încredere în capacitățile și facultățile nepotului său și, la fel, avea încredere că avea destul simț practic pentru a-și administra responsabilitățile și datoriile ca agent, spre satisfacerea totală a angajatoarei lui. Drept aceea, cu acordul tacit al lui Muḥammad, ea chemă pe Khadīja și abordă cu ea subiectul candidaturii ca nou agent al ei, candidatura lui Muḥammad.

Ca mulți alți locuitori ai Kaabei, Khadīja auzise de asemenea de Mohammed. Un fapt pe care știa că nu avea de ce să-l pună la îndoială era integritatea lui Muḥammad; simțea că putea să se încreadă în Muḥammad implicit și explicit, iar ca urmare, ea fu degrabă de acord să-l numească pe tânăr agentul ei. Ea nu consideră lipsa lui de experiență ca

pe un handicap și spuse că, oricum, avea s-o trimită cu el pe sclavul ei Maysara—un călător experimentat—pentru a-l ajuta în îndatoririle lui.

Khadīja era o admirabilă administratoare și o organizatoare desăvârșită. Dar, la fel, era și foarte norocoasă. Ea fusese totdeauna norocoasă în găsirea unor buni agenți pentru afacerea ei. Și chiar de era o „orientată-către-succes”, avea curând să fie surprinsă, descoperind că, avându-l pe Muḥammad ca agent, norocul ei creștea cum niciodată nu se mai petrecuse. Pentru Khadīja nu existase vreodată în trecut și n-avea să existe în viitor un agent precum Muḥammad. Dacă ea avea în mână „atingerea de aur”, apoi el avea „atingerea binecuvântată”.

Khadīja și Abū Ṭālib lucra asupra detaliilor noului aranjament. Iar când Muḥammad chemă pe noul său angajator ca să semneze contractul, ea îi explică specificul meseriei. El înțelese imediat ceea ce-i spunea ea și nu puse nici o întrebare clarificatoare. Așa fiind, Khadīja îi spuse lui Abū Ṭālib că recompensa ce i-o va da lui Muḥammad pentru serviciile lui va fi dublu decât plătitise în trecut celorlalți agenți ai ei.

Ceea ce Khadīja nu știa la vremea respectivă era că în spatele acestui aranjament cea care lucra era mâna destinului: destinul avea alte planuri pentru ea și pentru Muḥammad. Acele planuri depășeau cu mult problemele atât de mundane și de mică valoare cum era facerea de profit într-o afacere, fapte pe care le vom înfățișa curând.

Între timp, „caravana de vară” a negustorilor din Mekka fusese echipată și era gata de plecare în lunga ei călătorie. Negustorii scosese ră încărcătura lor din depozite pentru a fi

încărcată pe cămile. Documentele fuseseră pregătite și semnate. Proviziile fuseseră luate, calăuzele și escortele fuseseră deja angajate. La vremea hotărâtă, Muḥammad sosi cu Abū Ṭālib și ceilalți unchi ai săi. Ei fură salutați de către un unchi al Khadijei, unchi care-i aștepta având cu sine „chitanța încărcăturii” și celelalte documente.

Muḥammad avea să ia inventarul mărfurilor pe care avea să le vândă în Syria. Împreună cu Maysara, el verifică numărul tuturor mărfurilor conform înscrisului (inventarului) și găsi că totul era în ordine. Myasara avea să facă actele relative la vânzări și achiziții, fiind dealtfel cel ce ținea registrele.

Abū Ṭālib dădu lui Myasara indicații speciale, iar conducătorului caravanei, indicații privind confortul și siguranța lui Muḥammad. Cei doi promiseră că vor face orice pentru a face călătoria plăcută și sigură pentru Muḥammad. Abū Ṭālib și frații săi le mulțumiră celor doi pentru a fi arătat grijă pentru fericirea lui Muḥammad. Apoi, ei se rugară pentru succesul său în riscanta acțiune și pentru întoarcerea lui în siguranță; îl încredințară pe tânăr protecției lui Allāh și-și luară rămas bun de la el.

Pe timpul verii, cele mai multe dintre caravane călătoreau noaptea ca să scape de ucigașa arșiță a zilei și se odihnea pe timpul nopții. Călătoria pe timp de zi putea fi extrem de obositoare, atât pentru călăreți, cât și pentru cămile și cai. Ca urmare, majoritatea caravelor părăseau Mekka odată cu „scăderea zilei”, cum spun arabii, ori când soarele era trecut de zenit și căldura era mai puțin apăsătoare.

Îndată unul dintre călători sună un clopot. Clopotul alertă pe toți călătorii că respectiva caravană era gata de plecare. Cămilele rumegătoare fură făcute să se ridice în picioare,

multe—împotriva voinței lor, iar ele își arătară neplăcerea dând înapoi ori sforăind, dar luându-și locul totuși în lungul șir. Cu aproape 3 ore înainte de apusul soarelui, conducătorul caravanei dădu un semnal și caravana fu pusă în mișcare.

Caravana se îndrepta către Nord. Oamenii și prietenii călătorilor zăboviră pentru încă o vreme, făcând cu mâna și privind, pe măsură ce caravana se depărta în zare. Când ultima cămilă dispăru după dune, privitorii se dispersară și ei, întorcându-se la casele lor.

Noii călători mergeau împreună cu cei experimentați, care le arătară priveliștele ce le erau familiare, explicându-le totodată caracteristicile acestora. Astfel, Maysara îi indică lui Muḥammad multe locuri interesante; Muḥammad recunoscuse și el toate însemnele pe care, împreună cu unchiul său, cu 13 ani în urmă, le văzuse pe drum; nimic nu se schimbase în cei 13 ani. Maysara se dovedi a fi un însoțitor plin de viață, care putea să spună multe istorii relevante și putea povesti în amănunt numeroase întâmplări, interesante, din călătoriile lui anterioare. Muḥammad descoperi că și ceilalți călători se purtau cu cordialitate și că erau prietenoși.

După aproape o lună, caravana ajunse la destinația ei, în Syria. Pentru obosiții călători, aranjamentele de cazare fuseseră deja făcute la un loc de popas, iar ei cu toții doreau să se odihnească după ce înduraseră rigorile unei călătorii de o lună pe un teren dificil de parcurs și pe-o căldură mistuitoare. Asta le putea lua o săptămână ca să-și recupereze vitalitatea.

După ce negustorii și-au odihnit membrele obosite și s-au răcorit încă o dată, ei au venit la locul unde avea să se țină târgul pentru a-și aranja bunurile pe care le aduseseră de la

Mekka. Parte din aceste bunuri o vindeau pe bani, iar altă parte o dadeau la schimb pentru bunuri din Syria. Aveau de cumpărat de asemenea pentru piața de acasă, din Mekka, pentru aceasta căutând și găsind multe chilipiruri profitabile, însă aceste tranzacții puteau dura de la două până la patru luni.

Muḥammad vându de asemenea încărcatura de mărfuri a sa și cumpără o alta. Deși pentru el era prima cutezanță comercială, el nu a ezitat, din lipsa de experiență, în a-și conduce afacerile, surprinzându-l pe Maysara prin „profesionalismul” său în cele ale negustoriei. Maysara observă de asemenea perspicacitatea lui Muḥammad ca negociator, sagacitatea și probitatea lui ca vânzător. Muammad proteja atât interesele angajatorului său, Khadīja, cât și cele ale clienților ce-i avea. Mai mult de-atât—în Syria el făcu mai mult profit pentru Khadīja decât făcuse aceasta vreodată, de la preluarea afacerii de la tatăl ei, iar mărfurile pe care le cumpărase din Syria pentru ea erau de-o înaltă calitate, fapt care era sigur că va aduce prețuri ridicate la Mekka, cum s-a și întâmplat de alfel.

În Syria, oricine a întâlnit pe Muḥammad a fost impresionat de acesta. Muḥammad avea o aparență frapantă care-l făcea de neuitat oricui îl vedea și o singură dată.

Deși Muḥammad era ocupat cu vânzarea, negocierea, cu investigarea pieții și cumpărarea, Myasara își dădu seama că totuși el găsisese timp să fie singur cu sine însuși. Pentru Myasara, aceste „sesiuni” tăcute ale lui Muḥammad erau mai degrabă misterioase, dar nu le întrerupsese niciodată; Maysara nu știa că tânărul său stăpân avea obiceiul de-a reflecta la starea și destinul omului.

În Syria, Muḥammad întâlnește mulți creștini și evrei. (Ipoteză) el a acceptat gândul ca fiecare din aceste două grupuri era monolitic, dar spre surpriza sa, nu erau: ambele erau împărțite în multe subgrupuri și modul de realizare a ritualurilor religioase a unui subgrup era diferit de al altuia. Care, între aceste grupuri, avea dreptate și care greșea?—era întrebarea ce-l intriga pe Mohammed. Când toți ceilalți se duseseră deja la culcare, cercetarea întru găsirea unui răspuns la această întrebare și la altele asemănătoare îl țineau treaz nopțile pe Mohammed.

În cele din urmă, când se terminară toate tranzacțiile de vânzare și cumpărare și când toate darurile pentru familii și pentru prieteni fură luate, caravana se întoarce la Mekka. Pentru călătorii cu dor de casă, revenirea la căminele lor era totdeauna prilej de bucurie, deoarece (revenirea) este o ocazie plină de anticipări cum aceea a unui iubit care urmează să-și întâlnească iubita care i-a lipsit pentru multe luni. Călătorii obosiți nu mai pot să aștepte ca să audă fericitele râsete ale copiilor lor, cum știu că, odată sosit acest moment celest, nu vor fi în stare să-și rețină lacrimile și, cu atât mai puțin, să le ascundă. Ei știu dintr-o lungă experiență ca va fi mult râset, dar și multe lacrimi, lacrimile de bucurie. Râsul și Lacrimile se amestecau cu libertate în asemenea ocazii binecuvântate și fericite.

Sosirea caravanei provoca totdeauna multă agitație în oraș; de fapt, pentru fiecare locuitor din Mekka și din împrejurimi era o ocazie festivă. „ Docurile” unde „ flotele de vase (cămilele, adică) ale deșertului” descarcau pasagerii și încărcătura lor erau scene ale unei mari animații. Cei mai mulți dintre cetățeni, chiar și rătăcitorii oameni ai diverselor triburi nomade, găseau agitația caravanei nou-venite ca fiind

o binevenită schimbare în ritmul vieții.

„Sosirile și plecările caravanelor erau evenimente importante în viața locuitorilor din Mekka. Aproape fiecare locuitor al Mekkăi avea vreun fel de investiție în averile de mii de cămle, de sute de oameni, cai și catări care plecau cu piei, stafide și lingouri de argint și se întorceau din Syria, Egipt sau Persia cu uleiuri, parfumuri, manufacturi ori din Sud, cu mirodenii și aur.” (R.V.C.Bodley, *Trimisul—Viața lui Mohammed*)

Oamenii veneau să-i salute pe cei dragi lor, care se întorceau acasă după o absență de 6 luni. Mulți între cei ce întâmpinau trăiau sentimente amestecate—speranță amestecată cu teamă—deoarece când cineva lăsa orașul cu caravana, nu exista nici o manieră pentru ai săi de-a ști dacă îl vor vedea iarăși în viață. Unii dintre călători mureau în lunga călătorie și erau îngropați în locuri depărtate, inaccesibile; rudele și vecinii lor n-ar fi putut niciodată să le viziteze mormintele.

Faptul era că numai atunci când caravana sosea la Mekka, puteau locuitorii ei să audă noutăți din lumea de afară, din Peninsula Arabică. În acele zile, arabii trăiau în aproape o totală izolare față de restul lumii, lume cu care ei aveau o legătura tangibilă prin intermediul caravanei.

Aproape fiecare locuitor din Mekka investea bani în negustoria cu caravana. Cei mai bogați dintre ei puteau să viziteze țări străine pentru extinse perioade de timp, de multe luni, iar oamenii cu mijloace limitate de trai trebuiau să stea acasă. Ca urmare, ei își dădeau bunurile de vânzare pe mâna unui agent de încredere și totodată bani ca să cumpere bunuri ce erau la cerere în Arabia, dar care se găseau numai

în Syria, Yemen, Abyssinia și Egipt. Când reprezentanții lor aduceau acele bunuri la Mekka, cei ce investiseră le vindeau și făceau profit. Era un sistem care, după mulții lor ani de experiență, ei îl găsiseră ca funcționand rezonabil.

Comercianții și reprezentanții care mergeau cu caravanele aduceau cu ei—pentru ai lor și pentru prieteni, conform unui obicei străvechi—și daruri exotice. Fiecare era nerăbdător să vadă acele daruri care le evocau în fața ochilor bogățiile Syriei și luxul imperiilor persan și roman.

Întrând în Mekka, Muḥammad veni întâi în preajma Kaabei, unde făcu obișnuitul înconjur de 7 ori, iar apoi se duse să-și vadă angajatorul. El îi dădu lui Khadīja un raport detaliat al călătoriei și al tranzacțiilor făcute în numele ei, ca mai târziu, să se întâlnească cu unchiul său, Abū Ṭālib, caruia îi prezentă punctele importante ale experienței sale de comerciant.

Maysara, sclavul Khadijei, avea propria lui istorie de spus stăpânei sale. Îi povesti despre calatoria spre și dinspre Syria, cum și despre profiturile pe care le făcuse Muḥammad pentru ea. Însă pentru el, cu mult mai interesantă decât istoria afacerii pline de succes, era caracterul și personalitatea lui Muḥammad însuși. Maysara era plin de admirație pentru talentele de afacerist ale lui Muḥammad. Îi spuse Khadijei că puterea de previziune a lui Muḥammad era liberă de eroare, ca judecata lui Muḥammad era infailibilă și că, la fel, percepția lui Muḥammad era fără de greșală; și îi menționează de asemenea Khadijei despre farmecul, curtoazia și bunăvoința lui Muḥammad.

Khadīja găsi istorisirea fascinantă și puse lui Myasara multe întrebări despre noul ei slujitor, Muḥammad. Probabil ca nu ar fi fost defel surprinsă dacă Myasara i-ar fi spus că

Muḥammad era individul cel mai extraordinar pe care el îl întâlnise vreodată și că era capabil de-a făptui lucrurile cele mai extraordinare.

În ziua următoare, veni s-o vadă pe Khadīja Waraqa bin Naufal, căci și el dorea să audă noutățile pe care le aduseseră de departe călătorii, iar veștile care-l interesau cel mai mult erau despre vechiul conflict dintre imperiul persan și cel roman. Fiecare din cele două imperii dorise să-și stabilească propria hegemonie asupra întregii regiuni ce se numea „Fertila Semilună”. Era de asemenea probabil că, asemenea altor locuitori din Mekka, Waraqa investise bani în activitatea de export și import și vroia să știe de avusese caravana o evoluție înțeleaptă a afacerii.

Khadīja îi spuse vărului ei întreaga istorie, așa cum o auzise din gura lui Muḥammad și a lui Myasara, menționând și faptul că noul ei reprezentant realizase pentru ea profituri fără precedent.

Mai apoi, Waraqa discută și cu Myasara despre călătorie și despre Muḥammad. În orice caz, Myasara dorea să vorbească numai despre Muḥammad; nimic altceva nu părea să-l intereseze și, cel mai puțin, tranzacțiile realizate.

Când Waraqa auzi lunga istorie, se spune că deveni foarte gânditor și că, după o lungă pauză, i-a spus Khadijei: „Judecând după cele ce mi-ați spus voi, tu și Myasara, despre Muḥammad, judecând de asemenea din cele ce știu despre el, îmi pare că are toate atributele, toate caracteristicile și potențialitățile unui trimis a lui Dumnezeu. De fapt, în vremurile ce stau să vină, el poate fi destinat a deveni unul dintre trimiși.”

Cercetând cu mintea în întunericul Arabiei păgâne, Waraqa

era împuternicit, poate prin preștiința lui, să perceapă stralucirile Luminii Islamului, ce-avea curând să apară în orizont, cum poate, în Muḥammad, să recunoască pe Aducătorul acelei Lumini.

Multe din cărțile despre viața lui Muḥammad Mustafa—viitorul Profet al islamului (s.a.w.a.)—au înregistrat un număr de miracole care se pretinde că ar fi avut loc pe timpul călătoriei și al șederii lui Muḥammad în Syria. Traducătorul și comentatorul Coranului Majid, A. Yusuf Ali scrie următoarele în această privință:

„Nici unul din apostoli nu a realizat vreun Miracol ori nu a arătat vreun Semn afară de ceea ce-a vrut Dumnezeu. Voința lui Dumnezeu (*mashiyat*) este un Plan atotă-înțelept, universal, un plan care nu este pus în aplicare spre beneficiul unui singur trib ori ideologii (*millat*), nici spre beneficiul unei epoci anume ori al unei țări. Cel mai mare Miracol din istorie a fost și este Coranul. Astăzi putem pricepe frumusețea și grandoarea Coranului tot atât cât au înțeles oamenii din vremea lui Mustafa, ba chiar mai mult, odată ce cunoaștere noastră generală despre natură și despre creația lui Dumnezeu a crescut.”

Într-altă parte, A.Yusuf Ali spune: „Semnele trimise Sfântului Profet Muḥammad au fost acestea: 1. versetele Coranului și 2. viața și opera sa, în care s-au desfășurat Planul și Scopul lui Dumnezeu.”

Se pare că farmecul, carisma lui Muḥammad, lucraseră și asupra lui Khadīja. Ca și Myasara, ea a devenit admiratoarea lui Muḥammad; cum s-ar putea oare ca unul să nu devină admiratorul său? Khadīja îl cunoscuse ca pe un tânăr moderat, modest, ca fiind liniștit și discret, cum la fel știa că

locuitorii Mekkăi îl numeau *Sadiq* și *Amin*. Acum, de asemenea, el își revela abilitatea de neguțător. Competența și priceperea făceau parte din carisma lui. Ca urmare, noua ei evaluare a lui Muḥammad era aceea că nu era un visător de ochi strălucitori, ci și un om de afaceri foarte practic. Această evaluare grăbi astfel decizia Khaijei de a-l recruta pe Muḥammad ca administrator al afacerii ei în toate expedițiile viitoare.

CAPITOLUL 4

Căsătoria lui Muḥammad Mustafa și Khadīja

Expediția comercială a lui Muḥammad în Syria s-a transformat în preludiul căsătoriei sale cu Khadīja.

Yusuf Ali, traducătorul și comentatorul Coranului Majd, plantează următoarea întrebare retorică în acest context:

Putem oare să ne mirăm de reuniunea lui Jacob cu Josif, de-a lui Moise cu Aaron ori de-a lui Muḥammad cu *Sayyida* Khadīja?

Nu, nu putem, căci a fost decretul lui Allāh ca doi din sclavii Săi Muḥammad și Khadīja să fie uniți prin căsătorie și au și fost.

Este transmis că una din prietenele apropiate ale Khadijei era o doamnă de neam ales, din Mekka, numită Nafisa (sau Nufaysa), fiica lui Munyah. Aceasta era conștientă că prietena ei, Khadīja, respinsese multe propuneri de căsătorie și, înainte de toate, se întreba dacă în Arabia exista vreun bărbat care să se ridice la standardele fixate de către Khadīja. (Sigur că) discutase de multe ori problema cu Khadīja, iar în ultimul dialog avut pe această temă se

convinsese că prietena ei, Khadīja, nu era impresionată de averea, rangul ori puterea vreunui bărbat. Ceea ce impresiona în mod real pe Khadīja reuși Nafisa să pună cap la cap din vorbe era caracterul (unui bărbat), un caracter de calitate superioară; Khadīja admira numai un bărbat care avea principii etice, morale.

Se întâmplă că Nafisa știa de existența unui asemenea om în Kaaba și că numele acestuia era Muḥammad.

Se zice că într-o zi Muḥammad se întorcea din oraș acasă și Nafisa l-a oprit, între ei având loc următorul schimb de vorbe:

Nafisa: O , Muḥammad ești tânăr și singur, iar bărbați care sunt cu mult mai tineri decât tine sunt deja căsătoriți; unii au chiar copii deja. Tu de ce nu te căsătorești?

Muḥammad: Nu-mi pot permite să mă căsătoresc; nu sunt îndeajuns de bogat pentru asta.

Nafisa: Care ar fi răspunsul tău de ai putea să te căsătorești cu o femeie frumoasă, bogată, având statut și fiind onorată, în ciuda sărăciei tale prezente?

Muḥammad: Cine ar putea fi o asemenea femeie?

Nafisa: O asemenea femeie este Khadīja, fiica lui Khuwayled!

Muḥammad: Khadīja?! Cum ar fi posibil ca ea să se căsătorească cu mine? Știi prea bine că mulți prinți și șefi de trib bogați și puternici i-au cerut mâna și că ea i-a respins pe toți.

Nafisa: Dacă ești de acord să te căsătorești cu ea, spune-o și lasă restul în seama mea, că voi pune totul la punct.

Însă înainte de-a da Nafisei un răspuns, Muḥammad dorea

să informeze pe unchiul și tutorele său, Abū Ṭālib, despre demersul Nafisei și să-l consulte.

Abū Ṭālib o cunoștea pe Khadīja tot atât de mult cât pe propriul Muḥammad, așa că întâmpină cu bucurie sugestia Nafisei. Nu exista nici o îndoială în mintea sa că Muḥammad și Khadīja aveau să formeze un cuplu ideal. Ca urmare, el își dădu binecuvântarea în privința propunerii de căsătorie a celor doi. Îndată Muḥammad îi spuse Nafisei că sugestia ei era acceptabilă pentru el și că, în numele său, ea, Nafisa, avea autoritatea de-a negocia căsătoria sa cu Khadīja.

Odată ce Abū Ṭālib aprobă uniunea, trimise pe sora lui, Safiya, s-o vadă pe Khadīja și să vorbească cu ea despre căsătoria propusă. Între timp însă, Nafisa făcuse deja treaba de bază, iar Khadīja era în așteptarea unui vizitator de la casa viitorului ei socru. Astfel că ea o primi pe Safiya de-o manieră cordială, o întreținu cu vorbe plăcute, spunându-i și că ea, Khadīja, îl alesese pe nepotul său, al Safiyei, ca să fie, fără nici un fel de precondiții ori rezerve, partenerul ei de viață. Așa fiind, Safiya fu foarte mulțumită de succesul intermedierei ce-o făcuse. Înainte de-a lăsa Khadijei, gazda îi oferă o robă elegantă pe care Safiya o acceptă cu multe expresii de bucurie și recunoștință.

Apoi Abū Ṭālib decise să ducă la capăt formalitățile tradiționale legate de căsătorie. El cumpără un dar pentru Khadīja și, luându-i pe frații lui, Abbas și Hamza, se duse la casa ei pentru a-i prezenta oficial propunerea de căsătorie făcută de nepotul lui. Khadīja acceptă darul adus de către Abū Ṭālib și acceptă desigur propunerea de căsătorie. Ca urmare, cele două părți fixară imediat data nunții, aflată sub bune auspicii.

Însuși Abū Ṭālib fu acela care luă asupra sa sarcina pregătirii nunții iubitului său nepot. Pentru binecuvântata ocazie, el scoase la lumină toate obiectele rămase de la familie și sacrele relicve ale antecesorilor. Acestea includeau și mantia și toiagul lui Abdul Muṭṭalib, ultimul conducător al Bani Hashim. Mirele se îmbrăcă cu mantia și luă toiagul în mână. Abū Ṭālib puse turbanul negru (semnul clanului) pe capul mirelui și pe degetul lui Muḥammad, un inel cu agată verde, inel care pe vremuri aparținuse lui Hashim bin Abd Manaf bin Qusayy.

Petrecerea de nuntă a fost formată de către toți șefii Quraysh și toți marii din Mekka. Mirele călărea un cal mândru, cabrat, și tinerii luptători din Banu Hashim, escortându-l de la casa lui Abū Ṭālib la casa lui Khadīja, învârteau săbii strălucitoare deasupra capului. Femeile clanului merseseră înaintea mirelui și, în casa miresei, erau deja în petrecere.

Casa Khadijei era luminată de nenumărate lămpi. Înăuntrul casei, de tavane, cu lanțuri de aur, atârnau candelabre, iar fiecare candelabru ținea 7 lămpi. Oaspeții soseau în înserarea de culoarea ambrei. Slujnicul șef al proprietăților Khadijei formase un grup de primire a mirelui și a distinșilor oaspeți; cei din grup îi conduceau pe oaspeți în interiorul casei printr-o intrare înalt arcuită către o sală de recepție dreptunghică ai cărei pereți erau acoperiți cu gresie și al cărei tavan era aurit. Oaspeții se așezau confortabil pe covoare și perne.

Pentru această ocazie deosebită, Khadīja poruncise croirea unor veșminte speciale pentru toată slujitorimea casei, bărbați și femei. Bărbații erau frumos îmbrăcați, purtând turbane cu paiete, tunici de un roșu închis având

împrejurul pieptului cordoane negre. La turbanele lor atârnau ciucuri de mătase, culoarea fildeşului. Fetele purtau costume decorative, cu bobițe de aur și smalțuri. Părul lor, căzând ca o cascadă de la cap la umeri și de la umeri pe piepți, era împletit cu perle.

Decorul camerei miresei era cu totul deosebit și, de fapt, era de neîntrecut în gustul și priceperea cu care fusese făcut. Perdele de mătase și brocard, în variate și delicate culori, drapau pereții camerei, podeaua fiind acoperită cu o catifea albă. Fumul unor aromatice se ridica dintr-un vas de argint spuzit cu diamante, safiruri albastre și rubine rozalii.

Kadhija, mireasa, stătea așezată pe un podium înalt, sub un baldachin brodat bogat. Ea arăta strălucitoare, împrăștiind luminozitate ca însuși soarele la răsărit. Khadīja purta pe cap o coroană de aur și perle de-o minunată prelucrare și frumusețe. Veșmântul ei, în subtile nuanțe de purpuriu și verde, era punctat cu aur, lucratura fiind cu perle și smaralde. În laturi sale, Khadīja avea două slujitoare ce aveau grijă de ea; fiecare din cele două purta o diademă de aur, un veșmânt de mătase de culoarea ametistului și papucei bătuți cu nestemate.

Când toți oaspeții își luară în primire locurile, Abū Ṭālib, tutorele mirelui, se ridică în picioare pentru a citi sermonul de căsătorie:

Toată slava și toată lauda lui Allāh, Creatorul Cerurilor și Pământului, și Lui toate mulțumirile pentru binecuvântările toate ale Sale, pentru darurile și mila Sa. Ne-a trimis El în această lume ca posteritate a lui Ibrahim și Ismael. Ne-a dat grija Moscheii și ne-a făcut apărători ai Casei Sale, Kaaba, care este sanctuar pentru toate creaturile Sale.

După acest exordiu, Abū Ṭālib continuă astfel:

„Nepotul meu, Muḥammad ibn Abdullah ibn Abdul Muṭṭalib, este în toată omenirea cel mai bun în privința inteligenței, a înțelepciunii, a purității descendenței, a purității vieții sale proprii și în ce privește distincția familiei sale. El are toate însemnele unui om destinat a fi mareș. Acum, el se căsătorește cu Khadīja, fiica lui Khuwayled, având ca plată obligatorie (mahr) 400 piese de aur. Îi declar pe Muḥammad și Khadīja soț și soție. Fie ca Allāh să-i binecuvânteze pe amândoi și fie ca El să le fie Păzitor.”

În sermonul său, Abū Ṭālib declară că Bani Hashim erau moștenitorii lui Ibrahim și ai lui Ismael, fiind totodată purtătorii moștenirii lăsate de către aceștia. Ca urmare, cei ținând de Bani Hashim nu erau contaminați de idolatrie.

Când Abū Ṭālib termină cuvântarea sa, Waraqa bin Naufal se ridică să citească cuvântarea de căsătorie venită din partea miresei. El spuse:

„Lauda toată și toată slava lui Allāh. Dăm mărturie și afirmăm că oamenii din Bani Hashim sunt drepti, precum ai și zis. Nimeni nu poate nega excelența lor. Și tocmai pentru această excelență, noi salutăm astăzi căsătoria dintre Khadīja și Muḥammad. Căsătoria lor unește amândouă case ale noastre, iar uniunea lor este un izvor de mare fericire pentru noi. O, Conducători Quraysh, aș vrea să fiți martori că o dau pe Khadīja în căsătorie cu Muḥammad ibn Abdullah pentru o mahr de 400 piese de aur. Fie ca Allāh să facă a lor căsătorie una fericită!”

(Istoricul indian M.Shibli spune în a sa carte *Sīra* că dota lui Hadret Khadīja a fost de 500 de piese de aur.)

Amr bin Asad, unchiul mai vârstnic al lui Khadīja, a vorbit și

el cu această ocazie, afirmând cu propriile cuvinte ceea ce spusese mai înainte Waraqa bin Naufal. Și el a fost acela care, fiind tutorele miresei, a înmănat-o pe Khadīja lui Muḥammad ibn Abdullah.

Pentru nepotul său, Abū Ṭālib a plătit *mahr* cuvenită.

„Atât acasă, cât și în străinătate, atât pe timp de pace, cât și la război, Abū Ṭālib, cel mai respectabil dintre unchii lui Muḥammad, a fost călăuza și protectorul tinereții acestuia; având 25 de ani, Mohammad a intrat în serviciul Khadijei, o bogată și nobilă văduvă din Mekka, femeie care curând a răsplătit fidelitatea tânărului cu darul mâinii și averii sale. Contractul de căsătorie, în stilul simplu al antichității, declamă dragostea reciprocă dintre Mohammad și Khadīja; îl descrie pe Mohammed drept persoana cea mai împlinită din tribul Quraysh; și stipulează o dotă de 12 uncii de aur și 20 de cămile, date ca urmare a dărniciei unchiului său.” (Edward Gibbon, *Declinul și căderea imperiului roman*)

„Khadīja era plină de credința vie în meritele supraomenești ale tânărului ei slujitor, Mohammed. La nupțiile Khadijei, Halīma, care-l alăptase și crescuse pe Mohammed în pruncia sa, a fost invitată și dăruită cu o turmă de 40 de oi.” (Washington Irving, *Viața lui Muḥammad*)

„Toți oaspeții l-au felicitat pe Muḥammad Mustafa la nunta sa și au rostit cele mai bune urări ale lor pentru fericirea acestuia. Oaspeții l-au felicitat de asemenea pe unchiul său, Abū Ṭālib, cu această ocazie de bun augur. Muḥammad și Abū Ṭālib au mulțumit din inimă oaspeților lor.” (R.V.C.Bodley, *Viața lui Muḥammad*)

Când ceremoniile se terminară, șeful slugilor ordonă sclavilor să strângă banchetul. Banchetul nupțial fusese o

asemenea extravaganță de gusturi, că nimeni nu mai întâlnise așa ceva în Mekka. Oaspeții au benchetuit cu delicatețuri, unde fiecare fel era o capodoperă de artă culinară; ei și-au stins setea cu băuturi amestecate cu nectar de lotus.

După petrecere, în conformitate cu obiceiul antic al aristocrației arabe, fiecare oaspete a primit o robă de onoare.

Îndată după aceasta, șeful de ceremonie a anunțat că mireasa era gata de plecare. O cămilă bogat împodobită, purtând pe spatele ei un pavilion alb, aștepta la poarta casei, iar toți oaspeții, adunați în camera principală, stăteau s-o vadă pe mireasă escortată către poartă. Mai apoi, fetele ce-o slujeau, o ajutară să urce în pavilionul nupțial.

„El spuse: «Urcați-vă în ea și, în numele lui Dumnezeu, fie plutirea și ancorarea ei.” Domnul meu este Iertător, Milostiv.»” (Coran, 11: 41)

Una dintre fetele slujnice stătea cu mireasa în acest pavilion. Pe capul ei se afla o tiară din flori și părul ei era împletit cu panglici albastre și cu fire de perle strălucitoare. Servitoarea purta de asemenea o brățară de agat, coral și cristale de rocă, și ținea în mână un evantai cu nestemate.

Un grup de slave nubiene, purtând torțe împodobite, mergea în fața, în dreapta și în stânga cămillei.

Mirele urcă și el pe calul său; el, unchiul său, tinerii din Bani Hashim și oaspeții acestora, reveniră la casa lui Abū Țālib cu aceeași pompă și strălucire ca mai devreme în acea zi, când porniseră către casa miresei.

Când această procesiune cu torțe aprinse sosi la casa lui Abū Țālib, soția și surorile lui ajutară mireasa să coboare din pavilionul nupțial aflat pe cămilă. Un slujitor ținu deasupra capului ei o umbrelă de mătase albă și o conduse pe Khadīja

către camerele interioare ale casei.

„Spune: «Domnul meu! Coboară-mă într-un loc binecuvântat. Tu ești prea-bunul călăuzitor spre liman!»»
(Coran, 23: 29)

Totul ieși cu o precizie perfectă: coordonarea fu extraordinară de la începutul până la sfârșitul sărbătorii.

Sigur că uniunea lui Muḥammad cu Khadīja aducea bucurie tuturor, însă fericirea lui Abū Ṭālib nu cunoștea limite. Fusesse foarte îngrijorat pentru faptul că nepotul său trebuia să aibă o bună soție. Dar această îngrijorare se transformase în bucurie pură și nediluată când nepotul său și Khadīja făcură nunta. Nu exista vreo mai buna potrivire. Abū Ṭālib mulțumi lui Allāh pentru noua fericire ce-o găsisse, iar fericirea sa era împărtășită de frații lui, Abbas și Hamza, cum și de către ceilalți membri ai clanului Hashim.

La trei zile după căsătorie, Abū Ṭālib făcu aranjamente pentru un banchet e avea să marcheze fericita ocazie, nunta, banchet ce de atunci este numit „*festinul-walima*” (de după consumarea căsătoriei). Abū Ṭālib a orbit întreg orașul cu dărnicia lui. La ospăț, oaspete pentru el a fost fiecare locuitor al orașului. Muḥammad, mirele, întâmpină el însuși oaspeții la intrarea în casă. Măndrele gazde fură Muḥammad, unchii săi, verii săi și toți tinerii din Bani Hashim. Banchetul dură 3 zile. Cu trecerea anilor, islamul a făcut din *walima* un mod de a rememora banchetul lui Abū Ṭālib la căsătorirea lui Muḥammad cu Khadīja, instituind astfel o tradiție pentru toate căsătoriile musulmane. Așadar, Abū Ṭālib a fost primul om care a inițiat tradiția: înainte de căsătoria lui Muḥammad și Khadīja, festinul-walima nu era nimănui cunoscut în Arabia.

Abū Ṭālib trebuie să fi dorit ca preaiubitul său frate,

Abdullah, și soția acestuia, Amina, Allāh să-i binecuvânteze, să fi fost și ei prezenți pentru a asista și pentru a binecuvânta căsătoria fiului lor și să împărtășească fericirea lui, a lui Abū Ṭālib. Dar chiar și dacă Abdullah și Amina ar fi fost prezenți, căsătoria fiului lor nu ar fi putut fi celebrată cu mai multă pompă și o grandoare publică mai mare decât a fost realizată de către Abū Ṭālib, tutorele lui Muḥammad.

Urmă apoi ca însăși Khadīja să-și arate generozitatea și ospitalitatea, deoarece generozitatea și ospitalitatea erau vechile ei „dependențe”. Și care ocazie putea fi pentru ea mai adecvată sau mai favorabilă întru satisfacerea acestei predispoziții decât propria nuntă? Ca urmare, ea ordonase slujitorului ei principal să aranjeze cel mai elaborat banchet din istoria Mekka.

Si fu într-adevăr un banchet memorabil. De pe lista invitaților nu fuseseră excluși nici măcar cerșetorii din Meka și cei din triburile hoinare, bărbați și femei. Aceștia mâncară delicateți pe care nu le mai întâlniseră vreodată; ei, arabii deșertului, care toată viața lor nu gustaseră altceva decât apă sălcie ori din rezervoare, ca oaspeți ai Khadijei, băură apă de roze. Pentru mai multe zile, oaspeții—bogați și săraci, de rang înalt sau mic, stăpâni și slujitori, tineri și bătrâni—fură hrăniți în casa ei. Oaspeților săraci, Khadīja dădu bucăți de aur și argint, haine, și ea umplu casele multor văduve și multor orfani cu cele necesare vieții, așa cum nu mai avuseseră vreodată.

Khadīja petrecuse mulți ani ai vieții ei așteptând să vină bărbatul ideal. În cele din urmă, așteptarea ei îndelungată fu răsplătită când apărură Muḥammad și ei fură uniți întru viața conjugală.

Căsătoria lui Muḥammad și a Khadijei a fost prima și ultima de acest fel în lume. A fost singura căsătorie din lumea întreagă care a fost abundență în binecuvântări cerești, cum și în binecuvântări materiale. A fost o nuntă incomensurabilă și incalculabilă în bogăția de binecuvântări atât ale cerului, cât și ale pământului.

Este cu desăvârșire probabil că, în Arabia, nici o femeie nu adusesse atâta zestre cu ea în casa soțului așa cum a făcut-o Khadīja. Zestrea includea sclavi și sclave tinere, case, locuri de păscut, turme de cămile și herghelii de cai, turme de capre și oi, cum și îmbrăcămintea ei personală făcută din țesături bogate și rare, accesorii, obiecte de familie neprețuite, ornamente, metale și pietre prețioase și cantități de monezi de aur și argint.

Această zestre, în calitate și în cantitate fără de precedent, nu era un dar către Khadīja făcut de către unchiul sau frații ei, ci era produsul propriilor ei eforturi; ea realizase dota prin propria ei stăruință, harnicie, prudență și capacitate de previziune.

Acestea nu au fost singurele bogății pe care le adusesse cu ea Khadīja. Ea adusesse de asemenea bogățiile inimii și minții, bogății care erau de nemăsurat și inepuizabile. În anii ce-au urmat, cu aceste bogății, ea îmbogățit incomensurabil viața soțului ei.

Odată măritată, Khadīja părea să-și fi pierdut interesul în aventurile ei comerciale și în imperiul ei mercantil. Căsătoria schimbase caracterul dăruirii și angajării ei; ea îl găsisse pe Muḥammad Mustafa, cea mai mare dinre toate comorile lumii. Și odată ce-l găsisse, aurul, argintul și diamantele își pierdură valoarea pentru ea. Muḥammad Mustafa, viitorul

Trimis al lui Allāh și viitorul Profet al Islamului, devenise singurul obiect al afecțiunii ei totale, a întregii atenții și devoțiuni; acum însă, în loc să aplice aceasta toată dedicație afacerilor, ea o aplica în serviciul către soțul ei. Astfel, ea își reorganizează întreaga ei viață în jurul personalității lui Muḥammad Mustafa.

(Sigur că ea, Khadīja, nu putea să întrerupă brusc întreaga desfășurare a operațiilor comerciale; ea a trebuit să elimine treptat aceste operații treptat; ca urmare, gradat, ea elimină afacerile de export-import pe care le inițiasese tatăl ei.)

În anii ce-au urmat căsătoriei sale, Muḥammad călătorește repetat cu caravanele Khadijei în Siria. M. Shibli, istoricul indian, spune că Muḥammad a călătorit în acei ani și în Yemen și că de câte ori se ducea, obținea profituri. De asemenea, Khadīja recrutează alți administratori care vindeau marfă pentru ea ori achiziționau, și aceștia făcând profit pentru ea. Dar accentul se mutase: în loc să extindă afacerea ce-o ducea în anii de dinaintea căsătoriei sale, Khadīja începu de manieră gradată să reducă anajamentele ei și aceasta până ce îi fu vândută toată marfa și-și recuperează toate investițiile.

Când Khadīja, Prințesa din Mekka, intră în casa soțului ei Muḥammad Mustafa, începu pentru ea etapa cea mai plină de succes și cea mai fericită din viața ei. Această etapă dură 25 de ani, până la moartea ei. Însă până atunci, ea își adaptează imediat viața la noul mediu: chiar din prima zi, ea își ia asupra-și sarcina noii ei datorii, aceea de-a face viața soțului ei o viață fericită și plăcută.

Așa cum istoria timpurilor ce-aveau să vină a dat mărturie la modul elocvent, în realizarea datoriei sale, Khadīja fu eminamente o soție de succes.

Casătoria deschisese un nou capitol în viețile lor, atât pentru Muḥammad, cât și pentru Khadīja. Fundamentul acestui capitol era fericirea—cel mai pur tip de fericire. Mariajul lor, binecuvântat cu fericire așa cum era, a fost de asemenea binecuvântat cu copii. Primul lor născut fu un băiat, numit Qasim. Conform unui obicei al arabilor, a fost că, după nașterea băiatului, tatăl, Muḥammad Mustafa, a primit supranumele de Abul-Qasim (Tatăl lui Qasim).

Al doilea copil a fost de asemenea băiat. Numele lui era Abdullah, dar purtând și poreclele de Tahir și Tayyeb. Însă ambii băieți, Qasid și Abdullah, muriră când erau abia copii.

Copilul al treilea și ultimul ce avea să se nască, singurul copil al lui Muḥammad și al Khadijei ce-avea să supraviețuiască a fost fiica lor, Fāṭimah Zahra. Prin darurile ce Allāh le revărsase asupra lor, și au fost multe, nici unul nu a fost mai prețuit de ei ca propria lor fiică. Era pentru tatăl ei „lumina ochilor”, cum, la fel, era „mângâierea inimii lui”. Ea, Fāṭimah, avea să fie și „Doamna Cerului”. Tatăl și mama își revărsară asupra ei iubirea lor, iar ea aduse în căminul lor speranță și fericire, binecuvântările și preamila lui Allāh.

CAPITOLUL 5

Fără a ține seama de faptul că Arabia era un adânc de neliniște și un bastion al idolatriei și politeismului, doar Mohammad singur era liber de viciu și păcat, el neaplecându-se niciodată în fața vreunui idol. Chiar înainte de-a fi declarat formal că a venit să stabilească Regatul Cerului pe Pământ, propriul său comportament, propriul său caracter, erau o reflecție a Coranului Majid—Cartea lui Allāh și Manifestul islamului. Nici chiar inamicii săi nu fuseseră în stare să

evidențieze vreo divergență între comportamentul său și preceptele Coranului—și asta în nici un moment!—după sau înaintea Proclamației asupra misiunii sale, ca Trimis al lui Allāh. După proclamarea misiunii sale ca Trimis al lui Allāh, el a plasat sub interdicție practicile și obiceiurile păgâne. Și nu există nici o dovadă că înaintea acestei interdicții el să fi comis vreo acțiune de natură păgână ori vreo acțiune repugnantă Coranului.

Astfel, apare că sfântul Coran se găsea gravat în inima lui Muḥammad de la început și până la sfârșit, și apare de asemenea că el „a predicat” islamul chiar înainte de Proclamație, însă doar prin faptele sale și nu prin cuvinte. Faptele sale erau tot atât de elocvente pe cât erau rostirile sale și aceste fapte proclamau lumii ce fel de om era. În fond, păgânii erau aceia care îl numiseră *Sadiq* și *Amin*, iar ei erau aceiași care, în anii următori, aveau să-l persecute, să-l urmărească, să-l interzică și să pună un preț pe capul lui.

Purtarea lui Muḥammad ținea o tăcută predică!

Pe cât de depravați și stricați erau arabii, chiar ei erau cei care îi admirau cinstea, autenticitatea, și o admirau chiar și la un dușman al lor. Ei îl admirau pe Muḥammad pentru autenticitatea sa, chiar dacă respectiva admirație nu-i putea reține de la a conspira de a-l ucide când el denunța idolatria și politeismul lor. Nu iubeau alt gând decât acela de a-l ucide, și aceasta chiar de când îi chemase la islam, însă aceiași nu chestionaseră niciodată integritatea și încrederea ce-o inspira. La acest punct, nu poate exista o mărturie mai ireproșabilă decât cea dată de ei.

Cetățenii din Mekka nu admirau doar integritatea lui Muḥammad, ci și puterea sa de judecată. Odată, cei din

Quraysh renovau Kaaba, iar într-unul dintre ziduri ei aveau de fixat Piatra Neagră. Ca urmare, Piatra Neagră trebuia adusă de către cineva la locul de construcție, ridicată de la pământ și pusă la locul ei în zidul respectiv. Cine avea să facă asta?!

Fiecare clan pretinse pentru sine însuși această onoare, însă, în această problemă, alte clanuri nu erau dispuse a se supune nimănui. Neînțelegerea duse la disursuri violente și nu mai era mult ca săbiile să fie scoase, (deoarece părea ca) sabia avea să decidă cine avea să pună în zid Piatra Neagră.

La acel moment (culminant) interveni un bătrân arab și sugerează că, în loc să se lupte și să se ucidă între ei, șefii de clanuri să stea în așteptare ca să vadă cine va fi primul om ce avea să intre dimineața următoare în perimetrul Kaabei și să supună cazul judecății acestuia.

Fu o sugestie înțeleaptă, iar șefii de clanuri o acceptară și ei cu înțelepciune. În dimineața următoare, când fu deschisă poarta Kaabei, ei văzură că trecând prin poartă era bărbatul pe care-l numeau Sadiq și Amin. Cu toții se bucurară că era el acela și căzură de acord să supună judecății lui disputa lor și să se supună deciziei sale.

Muhammad porunci să se aducă o pânză mare și să o întindă pe pământ. Plasă apoi Piatra pe ea și ceru șefilor să ridice pânza de colțuri și să care astfel Piatra la baza zidului știut. Când această treabă fu realizată, el însuși ridică Piatra și o puse în locul ei.

Decizia lui Muhammad satisfăcu pe fiecare din cei prezenți. Prin înțelepciunea sa, el salvă onoarea fiecăruia și a preîntâmpinat vărsarea de sânge. Acest incident a demonstrat de asemenea că în momente de criză, arabii au ținut cont de opinia lui Muhammad. Ei știau că în scara lor de

valori Muḥammad ținea toate virtuțile la cote înalte.

Muḥammad era un inspirat conducător al oamenilor.

„Circumstanțele care au dus la decizia lui Muḥammad—când se reconstruia Kaaba și el a pus Piatra Neagră la locul ei—ilustrează de-o manieră izbitoare absența oricărei autorități supreme în Mekka.” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

La vremea respectivă, Muḥammad avea 35 de ani. Tâmpilele sale erau ușor argintate. Era un bărbat foarte devotat familiei sale, cu o mare dragoste pentru copiii săi. Băieții lui, Qasim și Abdullah, muriseră de mici, iar după moartea acestora, el și Khadīja adoptară pe ‘Alī, care era fiul cel mai mic al lui Abū Ṭālib, unchiul și tutorele lui Muḥammad. ‘Alī avea 5 ani când a venit în casa lor, umplând astfel un mare gol din viața lor, a lui Muḥammad și Khadīja. Ei l-au crescut și l-au educat, ‘Alī crescând înconjurat de dragostea lor.

În anii ce aveau să vină, ‘Alī se demonstrează ca fiind un minunat produs al creșterii și educației realizate de către Muḥammad și Khadīja. ‘Alī era destinat a fi tânărul cel mai multilateral din întregul anturaj al lui Muḥammad, Trimisul lui Dumnezeu.

„Curând după reconstruirea Kaabei, Muḥammad avea să se consoleze pentru pierderea copilului său, Qasim, adoptându-l pe ‘Alī, copilul prietenului și tutorelui său, Abū Ṭālib. ‘Alī, care la vremea respectivă nu avea mai mult de 5-6 ani, avea să rămână pentru totdeauna cu Muḥammad, arătându-și reciproc atașamentul dintre părinte și copil.” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

Cum s-a arătat mai devreme, Muḥammad era dăruit cu o structură intelectuală contemplativă. Pe măsura trecerii

anilor, el a devenit din ce în ce mai absorbit în contemplație. El descoperise o peșteră numită Hira, la 5 km distanță, pe dealurile din nord-estul Mekka. Pentru a fi liber de distragerile străine, întâmplătoare, pentru a fi liber de orice posibilă interferență a reflecțiilor sale, el lăsa orașul, se ducea pe dealuri și își petrecea lungile zile de vară în peștera Hira.

Uneori, Muḥammad Mustafa venea la Hira singur, dar deseori el lua cu sine pe Khadīja și pe micul ‘Alī. Cei trei petreceau ziua împreună pe culmea dealului, ca seara să se întoarcă la căminul lor.

De pe înălțimile de la Hira, Muḥammad putea să cerceteze imensitatea cerului și pământului, să contemple într-o tăcută admirație linia de unire a lor. Cum ar putea cineva să cuprindă cu mintea măreția Creatorului Carele a creat o asemenea necuprindere și Carele toate le ordonează? Ce putea fi mai minunat ca stelele ce străluceau în liniștitul cer și ce putea fi atât de uluitor ca Destinul Omului? Și ar putea cineva imagina tauna celor două mari abstracțiuni care au ocrotit universul—Spațiul (*makan*) și Timpul (*zaman*)? Muḥammad a căutat răspunsuri la întrebările care materializau perenele mistere ale existenței umane.

(Câțiva ani mai târziu, când Mhammad le-a spus arabilor că Dumnezeu îl trimisese între ei ca mesager al Său, ei i-au pretins să le facă un miracol. Un miracol?—a întrebat Muḥammad—pentru a vedea un miracol tot ce au ei de făcut este să deschidă bine ochii lor și să privească jur-împrejur! Nu era universul plin de miracole? Ce miracole erau mai pline de minunăție decât răsăritul și apusul soarelui, luna plină navigând de-a curmezișul cerului, stelele aflate în rotațiile lor, cerul cel strălucitor, schimbarea anotimpurilor, sânul ce se ridică al oceanului, ori iubirea de mamă pentru copilul ei?!)

Căci, dacă imensitatea și maiestatea Creației umpluseră de minunăție mintea lui Muḥammad, ele umpluseră inima lui cu umilință. Si i-a trecut probabil prin gând că, dacă intelectul nu poate cuprinde pe Creator și operele Sale pline de forță, atunci iubirea ar putea. Ca urmare, el cedă intelectul în favoarea iubirii—iubirea pentru Creatorul său.

La fel, Muḥammad reflectase asupra situației arabilor— asupra idolatriei lor, asupra plăcerii lor pentru sânge și practica infanticidului, asupra goliciunii, lipsei de sens, asupra lipsei de rost și pustiului vieților lor.

Însă pentru Muḥammad, lungii ani de „ucenicie spirituală” și de explorări solitare în domeniul sufletului se îndreptau către un final. Poate să fi simțit ca venise timpul de-a întoarce spatele vieții contemplative, de meditație, și că avea curând să plonjeze într-o viață de acțiune și conflict.

CAPITOLUL 6

Proclamarea Islamului

După o îndelungată vreme lucrarea de bază, pe care Muḥammad o avea de făcut pentru a lua asupra-și sarcina datoriilor și responsabilităților ca Trimisul ultim și cel mai mare al lui Dumnezeu în lumea aceasta, se termină.

Noaptea păgânismului, erorii și ignoranței fusese lungă, neagră, pustie și lugubră. Umanitatea era într-o situație disperată și era incapabilă să știe dacă va vedea vreodată lumina zorilor.

Tocmai infinita preamilă a lui Dumnezeu a fost aceea care a ascultat la nespusul dor al umanității. În răspuns la chemarea tăcută (a acestei bunătăți), Soarele islamului s-a

ridicat din valea Mekkăi pentru a învinge întunecimea politeismului prezentă în lume și să proclame triumful doctrinei monoteismului (tawhīd).

Muḥammad avea 40 de ani când i-a fost poruncit de către Allāh, prin îngerul Său Gabriel, să declare tuturor idolatrilor și politeiștilor din lumea întreagă Unicitatea Sa (*tawhid*) și să dea unei umanități sfâșiate de conflicte mesajul unei noi speranțe și de pace.

În conformitate cu acest comandament al Cerului, Muḥammad a pornit importantul program numit islam, ce avea să schimbe pentru totdeauna destinul umanității. Schița de bază a islamului, așa cum a primit-o de la îngerul Gabriel, fusese perfectată în Cer, iar acum Muḥammad avea s-o prezinte familiei omului.

Așa cum am mai arătat, înainte de-a primi misiunea sa profetică, Muḥammad a petrecut în rugăciune și meditație zile și nopți, atât acasă, cât și în peștera Hira. În peștera Hira era în dimineața când Arhanghelul Gariel i s-a înfățișat și i-a adus vestea că Allāh îl alesese a fi ultimul Său trimis în această lume și i-a poruncit datoria de-a salva umanitatea din confuzia păcatului, a greșelii și ignoranței, și s-o aducă în lumina Călăuzirii, Adevărului și Cunoașterii. Apoi Gabriel i-a poruncit lui Muḥammad „să citească” următoarele versete:

„În Numele lui Allāh, Preamilostivul, Preaiertătorul, citește în numele Domnului tău ce a creat! Cel ce a creat omul dintr-un cheag de sânge. Citește, căci Domnul tău este Mult-dăruitorul, El l-a învățat pe om cu condeiul, l-a învățat ceea ce nu știa.” (Coran, 96: 1-5)

Aceste 5 versete au constituit cea mai timpurie revelație, rostindu-se lui Muḥammad Mustafa în „Noaptea

Puterii/Sortii”, numită și „Binecuvântata Noapte” pe timpul Ramadhanului al celui de-al 40-lea an, al Elefantului.

Ramadhan este luna în care a fost pogorât Coranul, drept călăuză a umanității; la fel, s-au arătat clare semne de călăuzire și de judecare a ce este corect și greșit. (vezi Coran, 2: 185—**„În luna Ramadan a fost pogorât Coranul drept călăuzire oamenilor cu dovezi vădite ale călăuzirii și Legii.”**)

Noi am arătat cu adevărat acest mesaj în Noaptea Puterii (v. Coran, 97:1—**„Noi l-am pogorât în Noaptea Sortii!”**)

Prin Cartea care deslusește lucrurile cu adevărat; Noi am trimis-o într-o noapte binecuvântată (v. Coran, 44: 2-3—**„Pe Cartea cea deslușită! Noi am pogorât-o într-o noapte binecuvântată. Noi suntem Cei care predicăm!”**)

Noaptea Puterii/Sortii sau Noaptea Binecuvântată este, conform tradiției, pe timpul ultimelor 10 nopți din Ramadhan și, (funcție de calendar) poate să cadă în data de 21, sau 23, sau 25, sau 27 a lunii. Conform calendarului gregorian, prima revelație i-a fost dată Profetului pe 12 februarie, 610 A.D., (cel puțin după calculele făcute de către Mahmud Pasha al-Falaqi din Egypt).

Aceste 5 versete constituie începutul Surei 96 din Sublimul Coran (al-Majīd). Titlul capitolului este Iqrā (Citește!) sau Cheagul de sânge.

În respectivele lor explicații referitoare la primirea Primei Revelații de către Muḥammad Mustafa, musulmanii shiiți și sunniți nu sunt de acord. Conform tradiției sunnite, apariția lui Gabriel (Jabrīl) l-a surprins pe Muḥammad, iar când primul i-a poruncit să citească. Muḥammad a spus: „Nu știu să citesc!”. Ordinul s-a repetat de 3 ori și de fiecare dată când Muḥammad a declarat incapacitatea lui de-a citi, arhanghelul

l-a strâns tare la pieptul său. În cele din urmă, Muḥammad a fost în stare să repete cele 5 versete, iar arhanghelul l-a eliberat din strânsoare și a dispărut.

Când arhanghelul Jabril dispăru, Muḥammad, care acum era „hirotonisit” ca Trimis al lui Allāh, descinse de pe înălțimile Hira și reapăru la casa lui într-o stare de mare agitație. De o manieră aparentă, sosirea bruscă, neașteptată, a lui Gabriel în viața sa reprezentase pentru Muḥammad o experiență zguduitoare. Muḥammad tremura de frig și, când intră în casă, îi ceru soției sale, Khadīja, să-l acopere cu o pătură, ceea ce ea și făcu. Când se recuperează îndeajuns din șocul trăit, el îi povesti despre surprinzătoarea întâlnire cu Arhanghelul Gabriel în peștera Hira.

Perspectiva tradițională sunnită asupra acestui eveniment este dată într-un articol numit „Ai speranță”, scris de către Shaykh Ahmad Zaki Hammad și publicat în magazinul *Islamic Horizons* (Plainfield, Indiana, mai-iunie 1987) al Societății Islamice din America de Nord. Istorisirea este după cum urmează:

„În etapele timpurii de la Mekka, Profetul (s.a,w.a.) se temea că experiența revelației era o atingere a răului ce-l luase pradă, care se juca mentalmente cu el, tulburându-i liniștea și pacea minții. Se temea că fusese atins de către un jinn și îi spuse aceasta Khadijei. Teama sa creștea până la punctul în care—și să nu fiți surprinși de autentică relatare a lui Bukhari—Profetul prefera să-și curme viața decât să fi fost atins de către rău, să fie manipulat de către acesta, corupt sau murdărit.”

Conform relatărilor musulmanilor shia însă, Muḥammad Mustafa, departe de-a fi fost surprins și cu atât mai puțin,

însământat de apariția bruscă a Arhanghelului Gabriel, l-a întâmpinat pe înger ca și cum l-ar fi așteptat. Gabriel îi aduse veștile cum că Allāh îl alesese pe el, Muḥammad, ca Ultimul Său Trimis în Umanitate și îl felicită pentru a fi fost ales ca să devină vasul celei mai mari dintre onoruri care se dau muritorilor în lumea aceasta.

Muḥammad nu a avut nici un fel de ezitare în primirea misiunii profetice și nu a avut nici un fel de dificultate în repetarea versetelor Primei Revelații: el le-a citit sau repetat fără nici un efort, de-o manieră spontană. De fapt, Gabriel nu-i era străin și, la fel, Muḥammad știa că, în postura sa de slujitor al lui Allāh, a sa *raison d'être* era să împlinească misiunea ce i-o poruncise Allāh. Ca urmare, Muḥammad era „orientat conform misiunii, centrat pe aceasta”, chiar înainte de a-i fi apărut Gabriel; arhanghelul nu a făcut altceva decât să-i dea semnalul de începere.

Musulmanii shiiți mai spun că singurul lucru pe care Gabriel nu a avut de făcut a fost să-l forțeze fizic pe Muḥammad ca să citească. Iar dacă a făcut-o, atunci ar fi într-adevăr un mod curios de a-i împărtăși lui Muḥammad abilitatea de-a citi, prin strângere, prin sufocare aproape. Mai apoi, shiiții susțin că lui Muḥammad Mustafa nu i-a trecut niciodată prin minte (de-a lungul întregii sale vieți) să se sinucidă, nici măcar în cele mai disperate momente, și că, la fel, nu i-a trecut vreodată prin minte că ar fi fost atins de rău, manevrat de către acesta, corupt sau murdărit.

În acest context, musulmanii shiiți citează următoarele două versete, care par a avea o legătură logică cu episodul amintit:

„Allāh îi spuse lui Iblis: «Cât despre robii Mei, tu nu ai nici

o împuternicire asupra lor. Domnul tău este de ajuns ca apărător.» (Coran, 17: 65)

Însuși Allāh este cel care-și apără slujitorii Săi sinceri și autentici de ghearele lui Iblis (Diavolul); el, Iblis, nu poate avea nici un fel de autoritate asupra slujitorilor lui Allāh, astfel că ei nu pot fi amăgiți, corupți sau murdăriți.

„Dumnezeu îi va mântui spre fericirea lor pe cei care s-au temut. Pe ei nu-i va atinge răul și nu vor fi mâhniți.” (Coran, 39: 61)

Drept aceea, nici un rău nu ar fi putut să-l atingă pe Muḥammad, alesul lui Dumnezeu însuși. Muḥammad a trăit sub jurisdicția lui Dumnezeu în toat momentele vieții lui.

Cu toate acestea, Muḥammad s-a simțit buimăcit de magnitudinea sarcinii ce-o avea în față. El și-a dat seama că în realizarea datoriei sale va fi împiedicat de uriașa, formidabila și hotărâta opoziție a păgânilor din întreaga lume. Starea de anxietate a lui Muḥammad era aproape palpabilă; părăsind peștera pentru a se întoarce acasă, el se gasea într-o sumbră stare de spirit, iar odată ajuns, el i-a cerut Khadijei să-l acopere cu pătură, atunci când s-a așezat să recapituleze pentru ea evenimentele de la Hira.

Când Khadīja auzi istoria ce i-o relată Muḥammad Mustafa, începu să-l liniștească și să-l încurajeze, spunând: „O, fiu al unchiului meu, bucură-te! Allāh te-a ales să-l fii Trimis. Tu totdeauna ești bun către vecinii tăi, de ajutor ccelor din neam, generos către orfani, către văduve și cei săraci, prietenos către străini. Niciodată Allāh nu te va părăsi.”

„Dumnezeu este paza mea, o, Abul Qasim!” spuse Khadīja. „Bucură-te și iarăși bucură-te, căci El, în ale cărui mâini se află viața Khadijei, Martor îmi este că vei fi Trimisul poporului

Său!” Apoi adăugă: „Nu ți-ai iubit tu oare neamurile, nu fost-ai tu bun către vecini, darnic către săraci, ospitalier către străin, credincios cuvântului tău și totdeauna apărător al adevărului? (R.V.C. Bodley, *Trimisul—viața lui Muḥammad*)

Desigur—este posibil ca Muḥammad să fi fost pe moment copleșit de gândul răspunderii față de Allāh în purtarea enormei dificultăți ale noilor sale responsabilități, dar când ascultă cuvintele liniștitoare ale Khadijei, simți de îndată eliberarea tensiunii simțite interior, deoarece ea l-a asigurat și l-a convins că având pe umărul lui Mâna lui Dumnezeu, se va ridica la înălțimea datoriiilor sale și va depăși obstacolele.

Muḥammad își veni astfel în fire și știu din acel moment că soția sa, Khadīja, era „instrumentul” prin care Dumnezeu avea să-i reîntărească curajul, de i-ar fi slăbit vreodată, și să-i mențină moralul, de i s-ar fi încovoiat vreodată.

Următorul verset din Sfântul Coran pare a susține și el punctul de vedere shiit:

„Când am făcut legământul cu profeții, cu tine, cu Noe, cu Abraham, cu Moise și cu Iisus, fiul Mariei, am făcut un legământ puternic, ca El să-i cerceteze pe cei sinceri asupra sincerității lor, iar tăgăduitorilor le-a pregătit o osândă dureroasă.” (Coran, 33: 7-8)

Nota traducatorului englez (A. Yusuf). Există un legământ implicit ca toate createle să urmeze Legea lui Dumnezeu, care este de fapt legea ființei lor. Însa, de asemenea, există un legământ special cu toți profeții, un legământ strict și solemn, acela că ei trebuie să-și ducă la împlinire misiunea ce-o au, să proclame Adevărul lui Dumnezeu fără de teamă ori dorință de favoruri, să fie în toate împrejurările gata de a-l sluji pe Dumnezeu. Aceasta este ceea ce le dă poziția și demnitatea,

cum și grozava lor responsabilitate în privința oamenilor pe care ei îi înstruiesc și îi conduc pe Adevărata Cale.

Musulmanii shiiți evidențiază faptul că Allāh a obținut din partea lui Muḥammad Jurământul de-a împărtăși Umanității Ultimul Său Mesaj. Ca urmare, ei nu sunt de acord cu acei istorici care pretind cum că Muḥammad a reacționat cu surprindere, șocat și temător, la vizita lui Gabriel; shiiții spun ca asemenea reacții nu cadrează cu temperamentul lui Muḥammad și că nu sunt coerente la cracterul solemn al Jurământului său.

După nu multă vreme, Gabriel i s-a înfățișat iarăși lui Muḥammad când acesta se găsea în peștera Hira și i-a făcut a doua Revelație, ce se citește ca în următoarele:

„O, tu cel acoperit cu mantie! Scoală-te și previne! Preamărește-L pe Domnul tău!” (Coran, 74: 1-3)

Comandamentul venit de la Cer, acela de „a se scula în picioare și a preveni” a fost pentru Muḥammad (care sta acoperit cu o mantie) semnalul de-a începe crarea sa. Gabriel îi expuse noile sale datorii, dintre care cea mai importantă era aceea de-a distruge închinarea la zeii ei mincinoși și de-a înfige steagul monoteismului (tawhid)—doctrina Unității Creatorului—în lume și aceea de-a chema umanitatea la Adevărata Credință a Islamului. Islam înseamnă a se dăruia cu totul lui Allāh și a mărturisi că Muḥammad este slujitorul și trimisul Său.

„Alif. Lam. Ra. Ți-am pogorât ție o Carte ca să-i scoți pe oameni din întunecimi către lumină, cu îngăduința Domnului lor pe calea Puternicului, Lăudatului...” (Coran, 14: 1)

Muḥammad avea să călăuzească umanitatea dinspre

adâncimile întunericului către lumină.

Iar cum avea să conducă Muḥammad umanitatea de la Întunecime la Lumină? Acestei chestiuni îi răspunde Sfântul Coran prin următorul verset:

„Astfel Noi v-am trimis vouă un profet dintre voi care să vă recite versetele Noastre, care să vă curățească, care să vă învețe Cartea și înțelepciunea, care să vă învețe ceea ce nu știați.” (Coran, 2: 151)

(La a doua revelație), când Muḥammad termină rugăciunea, Gabriel își luă rămas bun și dispăru la cer. În acea seară, Muḥammad s-a întors acasă pe deplin conștient și având conștiința noii sale datorii, aceea de-a se ridica și preveni. El avea de predicat islamul, Religia lui Allāh, întregii lumi, iar pentru aceasta avea de început chiar din propria casă, predicând islamul soției sale.

Muḥammad i-a spus Khadijei despre a noua vizită a lui Gabriel, cum și despre datoria pusă asupra-i de către Allāh, de-a o chema pe ea, Khadīja, la islam.

Pentru Khadīja, antecedentele și integritatea morală a soțului ei erau o incontestabilă atestare că el era un trimis dumnezeiesc, astfel că primi islamul cu grăbire. De fapt, între ea și islam, preexista „o afinitate ideologică” și, drept consecință, când Muḥammad i-a prezentat islamul, ea „l-a recunoscut” dintr-o dată și l-a acceptat cu bucurie. Ea crezu că era Unul Creatorul și că Muḥammad era trimisul Său, iar drept aceea ea rosti: „Mărturisesc că nu există alt dumnezeu afară de Allāh și mărturisesc că Muḥammad este slujitorul și trimisul Său.”

Muḥammad, noul Trimis al lui Allāh, câștigă astfel primul său convertit—Khadīja—soția lui. Ea a fost prima, prima între

toți în afirmarea credinței în tawhid (Unicitatea Creatorului), și a fost prima în a recunoaște pe Muḥammad ca trimis al lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Ea a fost prima musulmană.

Muḥammad i-a prezentat Khadijei islamismul: i-a explicat înțelesul acestuia, a inițiat-o în islamism; i-a spus că ascultarea față de Allāh și iubirea de Allāh erau centrale pentru întreg sistemul numit islam.

Apoi Muḥammad i-a arătat Khadijei cum să facă abluțiunile și cum să rostească rugăciunile. Astfel, ea realiza spălările rituale și ambii ofereau rugăciunile lor, avându-l drept conducător (al ritualurilor) pe Muḥammad. După rugăciuni, ambii aduceau mulțumiri lui Allāh pentru a fi revărsat asupra lor binecuvântarea islamului. Ei îi mulțumeau de asemenea lui Allāh pentru binecuvântarea (dată prin existența) rugăciunilor (salat), prin intermediul cărora Allāh le-a dăruit ascultători.

Khadīja avea să descopere curând că rugăciunea era „Poarta” către Judecata de har și îndurare a lui Allāh. Umilii slujitori ai lui Allāh aveau de trecut prin această „poartă” pentru a avea acces la Judecata Sa și pentru a obține din partea Lui Har și Iertare. Ea descoperi de asemenea că rugăciunea (salat) se constituia ca o reînnoire și sanctificare continuă.

Alături de soțul ei, Khadīja a fost prima musulmană, prima care s-a supus lui Allāh, iar acum, neimportând cine va întocmi lista primilor convertiți la islam, numele ei va apărea totdeauna în capul listei. (E sigur că) nici un istoric corupt poate să schimbe faptul acesta. Onoarea de-a fi fost prima musulmană aparține Khadijei și această onoare va fi a ei în eternitate.

După introducerea Khadijei în islam, ea a adoptat următorul credo:

„Spune: «Domnul meu m-a călăuzit pe o cale dreaptă: aceasta este legea cea dreaptă, credința lui Abraham, un drept credincios.» El nu a fost dintre închinătorii la idoli. Spune: «Rugăciunea mea, jertfele mele, viața mea, moartea mea, toate sunt de la Dumnezeu, Domnul lumilor ce nu are asemănare! Așa mi s-a poruncit, iar eu sunt cel dintâi dintre supuși.»” (Coran, 6: 161-163)

„După prima întâlnire cu arhanghelul Gabriel, Muḥammad s-a întors (acasă), la Khadīja, tremurând (din tot corpul) și agitat. (Dar) ea a văzut totul cu ochiul credinței. Ea exclamă:”Vești de bucurie ți-aduc prin El, în ale cărui mână este sufletul Khadijei, iar de-acum înainte te voi privi ca Profet al poporului nostru. Nu ți-ai iubit tu oare neamul, n fost-ai bun către vecinii tăi, nu fost-ai tu darnic către cei săraci, ospitalier către străin, credincios cuvântului tău și otdeauna un apărător al adevărului?”” (Washington Irving, *Viața lui Muḥammad*)

„La 25 de ani, Muḥammad era unit prin sfintele legături ale căsătoriei cu Măreața Khadīja, nobila sayyida care s-a împrietenit cu el atunci când nu poseda nici o resursă lumească, care a crezut în cuvântul lui atunci când Muḥammad era puțin cunoscut, care l-a încurajat și l-a înțeles în luptele lui spirituale, care a crezut în el atunci când, cu pași tremurători, a luat asupra lui Chemarea și s-a opus calomnierii, persecuției, insultelor, relelor tratamente și torturilor, și care a fost pentru el un ajutor de cursă lungă până ce, în al cinezecișunulea an al vieții ei, ea s-a adăugat adunării sfinților: o femeie perfectă, mama celor care au credința.

Atunci când Muḥammad a fost hitoronisit ca trimis al lui Allāh, tânărul său verișor, ‘Alī ibn Abī Ṭālib, avea 10 ani. Iar pe cât de tânăr era, arătase până atunci o remarcabilă cuprindere (mentală) a evenimentelor din jurul său, fiind bogat dăruit cu capacitatea de-a participa la experiența religioasă a tutorelui său. Ca urmare, el a declarat cu nerăbdare ceea ce de altfel credea—că Dumnezeu era Unul și că Muḥammad era Trimisul Său. Și nu putu să aștepte mai mult în a oferi rugăciuni deîmpreună cu Muḥammad și Khadīja, căci dorea, în compania Trimisului Său, să se apropie prezenței lui Allāh.” (Yusuf Ali, *Introducere la traducerea și comentariul Sfântului Coran*)

Muḥammad Mustafa îl învăță astfel pe ‘Alī cum să realizeze abluțiile și cum să se roage. De atunci începând, Muḥammad nu a mai fost văzut rugându-se decât avându-l prezent pe ‘Alī. Băiatul memoriză și el versetele Sfântului Coran exact așa cum îi fuseseră revelate lui Muḥammad. În acest fel, la modul cel mai literal, ‘Alī a crescut în prezența Coranului. De fapt, (se poate spune că) ‘Alī și Coranul „crescură împreună ca niște gemeni” în casa lui Muḥammad Mustafa și a lui Khadīja-tul-Kubra. ‘Alī a trăit într-o ambianță vibrantă de ethosul islamului.

Prin asemenea acțiune osmotică, islamul a devenit o parte din curentul sanguin al lui ‘Alī ibn Abī Ṭālib, tânărul protejat al lui Muḥammad, islamul a devenit chiar textura ființei sale.

Muḥammad, Trimisul lui Allāh, a descoperit pe prima musulmana în Khadīja și pe primul musulman, în ‘Alī ibn Abī Ṭālib.

„De parte bărbătească, când era doar de 10 ani, ‘Alī a fost primul care să creadă în Apostolul lui Dumnezeu, care să se

roage împreună cu el și care să creadă în mesajul lui divin. Iar Dumnezeu l-a favorizat prin aceea că a fost crescut în grija Apostolului înainte ca islamul să fi început.” (Muḥammad Ishaq, *Viața Trimisului lui Allāh*)

„Așadar, ‘Alī a fost primul tânăr care a intrat în islam și a fost urmat de către Zayd ibn Harithah, unul din clienții lui Muḥammad. Islamul rămânea limitat la cei patru pereți ai unei case. Afară de însuși Muḥammad, convertiții la noua credință erau soția sa, vărul său și clientul său.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

„Prima dintre toți convertiții săi a fost soția sa, Khadīja; al doilea convertit a fost vărul său primar ‘Alī, pe care îl adoptase; al treilea, servitorul său Zayd, un fost sclav.” (Mannaduke Pickthall, *Introducere la traducerea Sfântului Coran*)

„Vărului său ‘Alī, preaiubitul, născut când el (Muḥammad) era de 30 de ani, el i-a apărut ca modelul prin excelență al omului perfect, blând, pe cât era de înțelept, cinstit și puternic. Unul în a cărui apărare și ajutor, el (‘Alī) și-a dat puterea și priceperea extremă, considerând viața ca nimic în susținerea unei cauze atât de înalte și punând cavalerismul său, fără rezerve, priceperea, spiritul și învățătura, și sabia sa în serviciul acestui puternic Trimis al lui Dumnezeu. Khadīja credea, mărită în credință, deasupra tuturor femeilor, iar ‘Alī, atunci copil de doar 10 ani, dar inimos ca un leu, se angajă zu credința sa și deveni, din chiar acel moment, Mâna Dreaptă a Islamului.” (Abdullah Yusuf Ali, *Introducere la traducerea și comentariul Sfântului Coran*)

Al treilea „martor” care a primit islamul a fost Zayd ibn Harithah, omul eliberat al lui Muḥammad, membru al casei

acestuia.

„Zayd a fost unul dintre primii care au primit islamul, al treilea după Khadīja și ‘Alī.” (Tor Andre, *Muḥammad, Omul și Credința sa*)

‘Alī ibn Abī Ṭālib a fost primul de parte bărbătească în primirea islamului; în ce privește precedență lui în primirea islamului, ea este dincolo de orice îndoială. Doctorul Muḥammad Iqbal, poetul și filozoful indo-pakistanez, îl indică pe ‘Alī nu fiind doar primul, ci și „musulmanul cel mai remarcabil”.

În ordinea timpului, ‘Alī a fost musulmanul cel dintâi, nici un bărbat precedându-l în adoptarea islamului. A fost de asemenea cel dintâi musulman în serviciul islamului și al Trimisului-Profet (așa cum au arătat anii ce-au urmat).

În a sa carte, *Sīra*, Muḥammad ibn Ishaq, biograful lui Muḥammad Mustafa declară următoarele:

„De la Yahya bin al-Ash’ath bin Qays al-Kindi, care a preluat de la tatăl său, care la rândul său a luat de la tatăl său, Afīf: „Al-Abbas bin Abdul Muṭṭalib era un prieten de-al meu care obișnuia să calatorească deseori către Yemen, ca să cumpere aromatice și să le vândă apoi la târguri. În timp ce mă aflam cu el la Mina, a venit un barbat în floarea vârstei, a făcut toate riturile de purificare, după care s-a ridicat în picioare și s-a rugat. Apoi o femeie a făcut și ea purificările, s-a pus în picioare și s-a rugat.

Apoi a apărut un băiat, care se apropia de vârsta bărbăției, și-a făcut purificările, s-a pus în picioare și s-a rugat alături de bărbat. L-am întrebat atunci pe Abbas ce făceau aceia, iar el îmi răspunsese că era nepotul său, Muḥammad b. Abdullah b. Abdul Muṭṭalib, care proclamă că a fost trimis ca Apostol de

către Allāh; că băiatul este fiul fratelui său, ‘Alī ibn Abī Tālib, care l-a urmat pe bărbat în religia sa; că a treia persoană, este soția bărbatului, Khadīja, fiica lui Khuwayled, și că de asemenea, ea îl urmează pe Muḥammad în religia sa...” După ce a devenit musulman și în inima sa islamul s-a stabilit cu hotărâre, Afīf a spus: „Ar fi că am fost un al patrulea”.

Al patrulea „martor” care a primit islamul a fost Abu Bakr, un negustor din Mekka.

La început, Muḥammad a predicat în secret islamul. El a chemat la islam doar pe acei oameni în care putea avea încredere și care îi erau asemeni prietenilor intimi. Mâna de neofiți pe care i-a câștigat la acea vreme, a păstrat în Mekka o stare de anonimitate.

„ Temători de-a trezi dușmănia și opoziția celor din Quraysh pentru a se fi depărtat de la închinarea la idoli, noii musulmani obișnuiau să ascundă faptul convertirii proprii (la islam).” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

Printre cei dintâi convertiți la islam s-au aflat și Yasar, soția sa Sumayya și fiul lor, Ammar. Ei se disting pentru faptul de-a fi fost prima familie care a trecut la islam toți deodată, prin asta, exceptând familia Profetului, prin asta fiind prima familie musulmană.

Un alt dintre primii convertiți a fost Abu Dharr el-Ghiffari din tribul Ghiffar, remarcat în anii din urmă pentru dragostea sa fără compromisuri față de Justiție și Adevăr.

Prin eforturile lui Abu Bakr, al patrulea musulman, câțiva alți oameni din Mekka primiră islamul. Printre aceștia s-au aflat Uthman bin Affan, viitor calif al musulmanilor, apoi Talha, Zubayr, Abdur Rahman ibn Auf, Sād ibn Abi Waqqas și Obaidullah Aamir ibn al-Jarrah.

Abu Abdulah Arqam bin Abil Arqam era un tânăr de 20 de ani. El aparținea clanului Makhzum din linia Quraysh și era un negustor de succes, locuind într-o spațioasă casă din valea Safa. Auzise și el Chemarea Islamului și i-a răspuns, punându-și în serviciul Profetului islamului casa ce-o avea, Dar al-Arqam. Cu gratitudine, Profetul a acceptat oferta lui Arqam, astfel că musulmanii se adunau în această casă pentru rugăciunile colective. Prin acest fapt, Dar al-Arqam a devenit *Dar al-Islam*, centrul misionar al islamului și primul loc de întâlnire al musulmanilor.

Trecură în acest fel 3 ani, însă în al-IV-lea an al Chemării, lui Muḥammad i s-a poruncit de către Allāh să cheme poporul său la islam de-o manieră deschisă.

„Previne-i pe cei mai apropiați din obștea ta!” (Coran, 26: 214)

Apropiații lui Muḥammad însemna toți membrii (clanului) Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib. Muḥammad îi porunci tânărului său verișor, ‘Alī, să-i invite pe toți bărbații conducători la un banchet, la care veniră 40. Oaspeții se adunară în camera mare a casei lui Abū Ṭālib și după ce luară masa, Muḥammad, Trimisul lui Allāh, se ridică în picioare pentru a le vorbi. Exista între oaspeți un bărbat, Abu Lahab, ce era unchiul lui Muḥammad din partea tatălui. Auzise probabil ceea ce făcea în secret nepotul său și ghici motivul pentru care Muḥammad invitase la petrecere pe ci din Bani Hashim. Muḥammad tocmai începu să vorbească, dar Abu Lahab îl întrerupse nepoliticos și se adresă adunării spunând:

„ Frați, verișori și unchi, nu ascultați la vorbele acestui renegat și nu lăsați ancestrala voastră religie, de vă cheamă la alta nouă. Dacă o veți face, atunci amintiți-vă că prin aceasta

o să vă provocați mânia arabilor împotriva voastră, iar voi nu aveți puterea de-a lupta împotriva lor. La urma urmei, sunteți doar o mână de oameni și ar fi în interesul vostru să rămâneți neclintiți în religia voastră tradițională.”

Prin acest scurt discurs, Abu Lahab reuși să semene confuzie în adunarea oaspeților. Fiecare se ridică de la locul său, mișcându-se jur-împrejur, înghesuindu-se unii în alții, după care începură să părăsească adunarea, astfel că, nu după multă vreme, camera banchetului rămase goală.

Prima încercare a lui Muḥammad de a-și converti propriul clan la islam eșuă. Însă, neafectat de acest recul, el îi porunci iarăși lui ‘Alī, vărul său, să-i invite pe aceiași pentru a doua oară.

Câteva zile mai târziu, oaspeții veniră și, după ce mâncară, Muḥammad li se adresă astfel:

„Mulțumiri dau lui Allāh pentru iertările Sale. Mă rog lui Allāh și caut a Sa călăuzire. Cred în El și-mi pun toată încrederea mea în El. El este Binefăcătorul și Binevoitorul; și este Cel plin de Har și Îngăduitorul.”

După această gloriificare, Profetul continuă să spună:

„Dau mărturie că nu există alt dumnezeu în afară de Allāh; el nu are nici un al doilea, iar eu sunt trimisul Său. Allāh mi-a poruncit să vă chem la religia Sa, islamul, spunând:” Previne-i pe cei mai apropiați din obștea ta!” Ca urmare, vă previn că trebuie să abandonați închinarea cea mincinoasă și să vă îndemn să dați mărturie că nu este alt dumnezeu decât Allāh și că eu sunt trimisul Său. O, voi, fii ai lui Abdul Muṭṭalib, nimeni nu a venit vreodată la voi cu ceva mai bun decât ce v-am adus eu. Primind această credință, binele vostru fi-va cu hotărâre în această lume și-n Viața de Apoi. Cine dintre voi

ma va sprijini pentru a duce la împlinire această datorie suprafirească? Cine împărți-va cu mine greutatea acestei lucrări? Cine va răspunde chemării mele? Cine îmi va deveni viceregent, reprezentant și *wazir* al meu?”

În camera cea mare erau 40 de oaspeți, iar Muḥammad făcu o pauză pentru a evalua impactul cuvintelor sale asupra celor prezenți; însă nici unul dintre ei nu dădu vreun răspuns, părând că nimeni nu fusese mișcat de cuvintele rostite. În cele din urmă, când liniștea deveni prea apăsătoare, tânărul ‘Alī se ridică în picioare și spuse că el îl va sprijini pe Trimisul lui Allāh, ca va împărți cu Muḥammad greutatea lucrării și că va deveni viceregentul, reprezentantul și wazirul al Trimisului.

Însă Muḥammad făcu un semn către ‘Alī ca să se așeze, spunându-i: „Așteaptă! Poate cineva mai vârstnic decât tine poate răspunde chemării mele!”

Muḥammad își reînnoi invitația, dar încă nu avea vreun răspuns: era întâmpinat doar de o incomodă tăcere. Încă o dată, ‘Alī se oferă în slujirea sa față de Profet, însă Apostolul, încă dorind ca un membru mai în vârstă al clanului să accepte chemarea lui, îi ceru tânărului să aștepte. Apoi Muḥammad făcu apelul către clan pentru a treia oară ca să ia în considerare chemarea lui, dar se petrecu același lucru. Nimeni din adunare nu arătă vreun interes pentru cele ce le spusese Muḥammad. El trecu cu privirea peste mulțimea oaspeților și privi adânc în ochii fiecăruia, însă nici unul dintre ei nu schiță vreun gest. În cele din urmă văzu figura solitară a lui ‘Alī ridicându-se deasupra chipurilor tăcute ale celor maturi, ca să-și ofere voluntar serviciile, pentru a treia oară.

De astă dată însă, Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh,

acceptă oferta lui ‘Alī; îl trase mai aproape de sine, îl strânse la piept și spuse adunării: „Acesta este al meu wazir, succesorul meu și viceregentul meu. Ascultalți la vorbele sale și supuneți-vă poruncilor sale.”

„De-o manieră silențioasă, 3 ani fură necesari în convertirea a 14 oameni în prozeliți, primele fructe ale misiunii lui Muḥammad; însă în al-IV-lea an, el luă asupra-și sarcina profetică și, reușind să împartă familiei sale lumina adevărului divin, pregăti iarăși un banchet, o petrecere pentru 40 de oaspeți din neamul Hashim. Muḥammad spuse adunării (acestora):”Prietenii și rudele mele, vă dăruiesc—și-i singurul lucru ce vi-l pot dăruie—cel mai neprețuit dintre daruri, comorile acestei lumi și a celei ce va să vină. Dumnezeu mi-a poruncit să vă chem întru slujirea Sa. Care dintre voi va da sprijin la greutatea mea? Care dintre voi fi-va însoțitor al meu și vizir?” Însă nici un răspuns nu fu întors și aceasta până ce tăcerea de surprindere, îndoială și oprobriu se sparse în cele din urmă prin curajul nerăbdător al lui ‘Alī, un tânăr aflat în al-XIV-lea an de viață.”O, Profetule, eu sunt bărbatul acela și oricui se va ridica împotriva ta îi voi zdrobi dinții, îi voi scoate ochii, îi voi rupe picioarele, îi voi rupe pântecele. O, Profetule, fi-voi eu vizirul tău peste ei! Muḥammad acceptă oferta lui ‘Alī cu bucurie și, de-o ironica manieră, Abū Ṭālib fu pus în situația de-a respecta (noua) demnitate a fiului său.” (Edward Gibbon, *Declinul și căderea imperiului roman*)

„O, copii ai lui Abd al-Muṭṭalib”, strigă cu entuziasm Muḥammad,” pe voi v-a învrednicit Allāh cu cele mai prețioase daruri. În numele Său vă dăruiesc binecuvântările acestei lumi și nefârșite bucurii în Viața de Apoi. Care împărțiți-va cu mine greul acestei dăruiri? Cine-mi va fi frate, secund și

vizir?” Însă toți rămaseră tăcuți; unii dintre ei, mirându-se, alții, zâmbind cu neîncredere și în bătaie de joc. După o vreme, ‘Alī, săltă de la locul său cu un zel tineresc și se oferă a fi la ordinele Profetului, deși recunoscând, cu modestie, slăbiciunea sa tinerească, a trupului. Muḥammad își aruncă brațele în jurul umerilor tânărului cel generos și-l strânse la piept, exclamând:” Iată, (acesta-i) fratele meu, vizirul și viceregentul meu! Ascultați-l cu toții în cuvintele sale și supuneți-vă lui.” (Washington Irving, *Viața lui Muḥammad*)

„După îndelungate meditații, declanșate de mânia împotriva fanatismului absurd al evreilor, împotriva superstițiilor întreținute de creștinii sirieni și arabi, împotriva oribilelor idolatrii ale conaționalilor săi necredincioși, și fiind de asemenea cu totul entuziasmat—și oare ce mare suflet nu a fost vreodată un entuziast!?—Muḥammad se hotărâ a să anuleze acele abuzuri care faceau revelația de disprețuit învățărilor și dăunatoare oamenilor de rând. În fața prietenilor și cunoștințelor, în fața celor din clan, se prezentă ca fiind un inspirat. Dar pasul acesta fu o înfrângere, cu excepția faptului că în persoana lui ‘Alī, fiul lui Abū Ṭālib, el câștigă un prozelit în valoare de o mie de săbii.”(Richard Burton, *Evreii, țigani și islamul*)

‘Alī a oferit serviciile sale către Muḥammad, Trimisul lui Allāh, iar acesta din urmă le-a acceptat. Bătrânilor tribului, comportamentul lui ‘Alī li se va fi părut intempestiv, însă curând el dovedi că are tăria de caracter ca să împlinească mult mai mult decât alții ar fi avut curajul să viseze măcar. În ce-l privea, Trimisul lui Allāh acceptă oferta lui ‘Alī nu doar cu expresii de mulțumire și bucurie, dar declară că ‘Alī era din acel moment viceregentul și vizirul său. Declarația lui Muḥammad a fost directă, inechivocă, și este protest să se

recurgă la imprecizii, așa cum o fac unii, cum că viceregența lui ‘Alī în raport cu Muḥammad era limitată la tribul Bani Hashim din cauză că era vorba de o adunare doar a celor din Bani Hashim. (Pe de altă parte), Muḥammad nu a restrâns vicereregența lui ‘Alī doar la Bani Hashim; ‘Alī era viceregent pentru toți musulmanii și pentru toate timpurile.

Banchetul la care Muḥammad, Trimisul lui Allāh, l-a declarat pe ‘Alī ca succesor al său, este faimos în istorie ca „Banchetul Dhul-‘Ashīra”; numele provine din Coran 26, versetul 214. Destul de ciudat, Sir William Muir a indicat acest eveniment istoric ca fiind „apocrif”, însă întrebăm, ce este apocrif ori improbabil în privința evenimentului? Poate fi ceva mai logic pentru Trimisul lui Allāh ca să-și înceapă munca sa de propagare a islamului decât din propriul cămin, între membrii propriei familii și ai propriului clan?...mai cu seamă, după ce i s-a poruncit în mod anume de către Allāh să prevină pe cei mai apropiați lui!?

Banchetul Dhul-‘Ashīra, la care Muḥammad, Apostolul lui Allāh, l-a numit pe ‘Alī ibn Abī Ṭālib ca succesor al său, este un eveniment istoric și autenticitatea acestuia a fost afirmată, printre alții, de către următorii istorici arabi: Tabari (în a sa Istorie, vol.II, pag.217), Kamil ibn Athīr (în a sa Istorie, vol.II, pag.22) și Abul Fida (în a sa Istorie, vol.I, pag 116).

Scriind despre ‘Alī de la acea epocă, William Muir spune:

„Vărul lui Muḥammad, ‘Alī, acum de 13 sau 14 ani, dăduse deja dovezi ale înțelepciunii și judecății ce aveau să-l distingă mai apoi, de-a lungul vieții sale. Cu toate că era posedat de un curaj intemperabil, îi lipsea energia mobilizatoare care l-ar fi făcut un propagator eficient al islamului. De copil crescuse în credința lui Muḥammad și timpuriile sale asocieri cu ceilalți

îi întăriră convingerile din anii maturității.” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

Noi avem multe rezerve în privința afirmației lui William Muir cum că ‘Alī „era lipsit de energia mobilizatoare care l-ar fi făcut un propagator eficient al islamului.” ‘Alī nu era lipsit de energie și de orice altceva. În toate crizele prin care a trecut islamul, Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, tocmai pe ‘Alī l-a ales să ducă la îndeplinire cele mai periculoase misiuni, iar ‘Alī le-a împlinit pe toate.

La fel, ca misionar, ‘Alī era inegalabil; nu exista între toți însoțitorii Profetului cineva care să fie promotor mai eficace al islamului decât ‘Alī. Ca prim misionar al islamului și ca unul reprezentându-l chiar pe Trimisul lui Allāh, ‘Alī a răspândit primele 40 de versete ale Surah Bera'at (Îngăduința), al IX-lea capitol din Coranul cel sfânt, între păgânii din Mekka. Și ‘Alī a fost acela care a adus toate triburile din Yemen în cuprinsul islamului.

Muḥammad, Trimisul lui Allāh, crescuse pe ‘Alī ca pe propriul său copil, iar dacă lui ‘Alī i-ar fi lipsit ceva (din punct de vedere caracterial), el ar fi știut-o. Însă Muḥammad l-a declarat pe ‘Alī ca vizir, succesor și viceregent al său la renea când nimeni nu ar fi putut prevedea viitorul islamului; și numai acest fapt indică încrederea nemărginită pe care Profetul islamului o avea în acel tinerel de doar 14 ani.

‘Alī simboliza speranțele și aspirațiile islamului. În marea revoluție pe care Muḥammad, Apostolul lui Dumnezeu, o născuse la banchetul Dhul-‘Ashīra, ‘Alī a mobilizat dinamismul și idealismul, fervoarea și vigoarea tinereții, el personificându-le pe toate acestea.

Două fapte avură loc la festin. Unul a fost acela că Profetul

a făcut cunoscut islamul; nu mai era o mișcare „underground”, ci de suprafață, vizibilă. La banchetul dat celor apropiați, Muḥammad „trecuse Rubiconul” (punctul de la care), acum, nu mai exista întoarcere; venise timpul pentru el și ducă mesajul islamului dincolo de lomitele propriului clan—o făcuse întâi pentru Quraysh din Mekka, apoi avea s-o facă pentru toți arabii ca, în cele din urmă, s-o facă pentru restul lumii. Un al doilea fapt a fost acela că a descoperit pe ‘Alī, care era întruparea curajului, dovoțiunii și hotărârii, de o valoare mult mai mare decât „o mie de săbii”.

Se povestește că la câteva zile după al doilea banchet, Dhul-‘Ashīra, Muḥammad Mustafa a urcat pe înălțimea Safa, lângă Kaaba, și a strigat: „O, fii ai Fehr! O, fii ai Loi! O, fii ai Adi! Și voi toți ținând de Quraysh! Veniți aici și ascultați la mine! Am ceva foarte însemnat a vă spune.”

Mulți din locuitorii Mekkăi, auzindu-i glasul, veniră să-l asculte (ce avea să spună). Adresându-li-se, el spuse: „M-ați crede oare, dacă v-aș spune că oastea dușmanului stă ascunsă după înălțimile de-acolo, veghind să vă atace de îndată ce ați dormi ori ați fi lipsiți de pază?” Ei răspunseră că l-ar crede fiindcă niciodată nu-l auziseră spunând vreo minciună.

Spuse Muḥammad: „Dacă este așa, atunci ascultați la acestea cu atenție. Stăpânul cerurilor și pământului mi-a poruncit să vă previn de vremurile îngrozitoare ce au să vină. Dacă însă dați atenție, atunci va puteți salva de la pierzare...” Muḥammad apucă să spună doar acestea, când Abu Lahab, care era prezent printre ascultători, îl întrerupse a doua oară, zicând: „Moarte ție! Ne faci să pierdem timpul numai penru a ne spune asta!? Nu vrem să te mai ascultăm! Nu ne mai chema iarăși!”

Din acel moment înainte, Abu Lahab își făcu obiceiul de a-l eclipsa pe Profet ori de câte ori acesta făcea ceva public. De exemplu, dacă Muḥammad începea să citească din Coran ori zicea ceva, Abu Lahab îl întrerupea ori îl interpela. Ura și ostilitatea lui Abu Lahab față de Muḥammad și de islam a fost împărtășită și de către soția lui Abu Lahab, Umm Jamil; (de altfel), ambii fură blestemați de către Allāh pentru perversitatea lor (fapt evident în surat 111 a Cărții Sale).

Capitolul 7

Persecutarea musulmanilor de către păgâni

Cu toate că Abu Lahab a reușit deseori să împrăștie mulțimile care se adunaseră să asculte mesajul islamului, totuși în Mekka se răspândise vorba despre acesta: oamenii vorbeau despre mesajul islamului. Cei mai interesați între aceștia puseră următoarea chestiune: „Ce este această religie la care ne cheamă Muḥammad?” Această întrebare arată că exista din partea lor curiozitatea și câțiva dintre ei vrură să știe mai multe despre islam.

În zilele care urmară, Muḥammad, Trimisul lui Allāh, făcu multe încercări de-a predica islamul celor din Mekka. Abu Lahab și aliatul său, Abu Jahl, făcură tot ce le stătea în putință să saboteze munca Profetului, însă nu-l putură abate de la țelul său.

Mesajul pe care Muḥammad îl adusesese arabilor era un mesaj ciudat și unic. Nimeni nu mai auzise în trecut ceva asemănător. Muḥammad, ca trimis al lui Allāh, le spuse arabilor să nu se mai închine la obiecte inanimale, pe care ei înșiși le ciopliseră și care lucruri nu aveau puterea de-a le da ceva ori de-a le lua ceva, obiecte cărora ei le dăduseră tatutul

de zei ori zeițe. În loc de aceasta, le-a spus el, ei ar trebui să-și dea iubirea și supunerea lui Allāh, Stăpânul Unu al întregului univers. El le-a mai spus ca în privirea Sa—în privirea Creatorului lor—ei erau cu toții egali și dacă deveneau musulmani, ei ar fi devenit totodată frați unii altora.

Dar pentru arabi, idolatria era o veche „fixație”, iar ei nu erau tocmai gata să-și arunce la gunoi idolii. Ei luară în nume de rău diatribele lui Muḥammad contra idolatriei și nu erau foarte delicăți în a-i arăta acestuia resentimentele lor.

Muḥammad chemă de asemenea pe arabii bogți să-și împartă averea cu săracii și cei defavorizați de soartă. Săracii, spunea, au dreptul să-și primească partea din averea bogaților și că o asemenea împărțire ar garanta o distribuție echitabilă a averii în toată comunitatea. Mulți dintre arabii din Mekka se ocupau cu împrumutul de bani, fapt care însemna mai degrabă că erau niște rechini ai împrumutului; ajunseseră bogați împrumutând bani celor săraci la rate de interes exorbitante. Săracii nu puteau să-și plătească datoriile niciodată și astfel erau menținuți pentru totdeauna într-o servitute economică. Cei care împrumutau prosperau prin camătă așa cum vampirii se energizează prin sânge, iar faptul de-a împărți necinstitele bogății cu aceiași oameni pe care-i exploatau era pentru ei ceva asemănător unui sacrilegiu. Propunându-le să-și împartă averea cu săracii a fost ca și cum Muḥammad ar fi dat peste un cuib de viespi!

La fel, Muḥammad dorea să reorganizeze societatea arabă. În acest scop, noua doctrină pe care o înfățișa făcea din Credință (în loc de Sânge), axa comunității. Însă arabii erau crescuți în obiceiurile și convențiile păgane și credeau în structurile de bază, cea tribală și cea a rudeniei. Astfel, pentru

ei, „Sângele” (Legea sângelui) era singura bază de instrumentare a organizării sociale. În percepția acestor arabi, dacă s-ar fi permis ca în această ecuație Credința să înlocuiască Sângele, aceasta ar fi făcut să naufragieze întreaga societate arabă. Muḥammad avea însă puțin interes în „societatea araba”, deoarece scopul său era să creeze și să consolideze „o societate islamică”, societate a cărei coeziune este menținută de Credință și nu de Sânge. Ca urmare, el cultiva și promova cu asiduitate puterea mântuitoare și transcendentă a Credinței.

Faptul de-a substitui vechea de secole legătură-de-sange, ce era baza coeziunii sociale, constituia într-adevăr o realizare îndrăzneță și originală pentru Profetul Arabiei.

Pentru arabi, tot ce declara Mohhamed era o sumă de idei noi și nefamiliare; de fapt, deile erau revoluționare. Prin predicarea unor asemenea idei revoluționare, Muḥammad a făcut ca vechea organizare să demonstreze furie. Cei mai furios și mai vehemenți din vechea organizare erau cei din clanul Ummayyad, ținând de Quraysh. Membrii acestui clan erau cămatarii de seamă, capitaliștii din Mekka, și totodată marii preoți ai panteonului păgan. Ei vedeau în Muḥammad și în mesajul islamului o amenințare la sistemul lor social, care se baza pe privilegii, elitism și forță. Ca urmare, ideile lui Muḥammad erau pentru ei cele mai respingătoare și ei erau decizi să nu-l lase a schimba acest status quo.

„Quraysh—în mod particular clanul Umayyad—custozi pentru Kaaba și Zamzam, controlori ai comerțului făcut cu caravanele, stăpânii oligarhici ai orașului, aveau motive speciale în rezistența față de Muḥammad. Noua propăvăduire putea să periclitizeze pelerinajul la Kaaba, cum și negustoria, principala lor sursă de venituri. Mai mult de atât,

orfanul odată sărac introducea asemenea învățături economice periculoase cum era pretenția înreptațită a cerșetorilor și nevoișilor la o parte din averea bogaților. În plus, Muḥammad pleda pentru o doctrină periculoasă, una care avea să înlocuiască sângele pentru credință, aceasta fiind legătura oficială în viața comunității. Dacă «**credincioșii nu sunt altceva decât frați**» (Coran, 49: 10) era să se pună în aplicare, atunci întreaga unitate familială, de clan și tribală ar fi fost determinată și înlocuită de către unitatea religioasă...” (Philip K Hitti, *Islamul, un mod de viață*)

Ostilitatea Umayyazilor față de Muḥammad și față de islam a fost marcată de o neîngrădită vehemență și aceasta, în parte, pentru că era o vehemență primitivă. Reflexele arabilor erau condiționate de generații de păgânism. Umayyazii simbolizau opoziția dură față de Muḥammad, când acesta încă se afla la Mekka, și au constituit vârful de lance într-un implacabil război împotriva islamului, când Muḥammad emigră la Medina: „centru al opoziției, Umayyazii au rămas îndârjiți în ostilitatea lor față de Muḥammad”.

Au existat însă și câțiva indivizi care au găsit o chemare puternică în ideile noi pe care Muḥammad le prezenta, idei numite în mod colectiv islam. De fapt, acei câțiva le găsiră atât de atractive, încât le acceptară: ei se lepădară de idoli lor și începură să se închine la Allāh, Creatorul.

Islamul avea o atracție deosebită pentru păturile nevoiașelor din Mekka, pentru acei care erau „săraci și slabi”. Istoricii musulmani au remarcat faptul că primii adepți ai apostolilor și profeților din trecut au fost, de-o manieră invariabilă, sărcii și cei fără de putere. Când membrii unor asemenea pături sociale au devenit musulmani, au devenit totodată conștienți că, păgani fiind, ei erau disprețuiți și respinși de către

aristocrația din Mekka—având o înaltă conștiința de clasă și de rasă—și că islamul le dădea o nouă stimă de sine; ca musulmani ei găsiră în ei înșiși un nou motiv de mândrie.

Mare parte dintre primii convertiți erau „săraci și slabi”, existând de asemenea și unii bogați ce au devenit musulmani, cum de exemplu Hudhayfa bin Utba și Arqam bin Abil-Arqam, ori cum toți aceia pe care i-a adus la islam Abu Bakr și care erau de asemenea bogați: Uthman, Talha, Zubayr, Abdur Rahman bin Auf, Sād bin Abi Waqqas și Abu Obaidah Aamir ibn al-Jarrah, membrii ai diferitelor clanuri ce țineau de Quraysh.

Putem presupune că, la început, aristocrații păgâni din Mekka au fost martorii eforturilor islamului de a-și câștiga recunoașterea mai mult amuzați decât enervați, aceasta ca să nu vorbim despre ura și isteria ce i-a cuprins puțin mai târziu. Însă cum mișcarea a început să se amplifice, păgânii și-au dat seama că ideile pe care le delama Muḥammad erau într-adevăr „periculoase” și nu era nimic „distractiv” în ele. Ei argumentau că înaintașii lor se închinaseră de nenumărate generații la idoli și că, prin urmare, idolatria fiind corectă, ei nu aveau s-o abandoneze doar pentru că Muḥammad o acuza în mod public. Muḥammad însă nu era însă mulțumit doar cu a condamna idolatria păgânilor; cu mult mai periculoase și însăimântătoare pentru atoateapucătorii Umayyazi erau ideile sale de justiție economică și socială ce amenințau să dărâme fortăreața privilegiilor lor; idei precum aceea de-a demonta păcătosul lor sistem al monopolurilor lor, aceea de-a demola vechea lor structură de autoritate și ierarhizare ori aceea de-a sparge fosilizatele instituții ale trecutului. Drept aceea, păgâni făcură clar faptul că privilegiile constituiau ceva la care ei nu aveau să renunțe cu nici un preț, ie de-ar fi venit

iadul ori potopul.

Însă idea e căpătâi pe care elita autoaleasă a neamului Quraysh a găsit-o ca fiind cea mai rușinoasă era „noțiunea” nutrită de către Muḥammad, aceea că membrii păturilor nevoiașe și exploatare, mulți dintre ei fiind sclavii celor din neam, erau egali lor; egali înalților și puternicilor Quraysh!!! Și chiar mai initor pentru ei era ideea că în cazul în care un sclav primește islamul, atunci sclavul respectiv devine superior tuturor conducătorilor din neamul Quraysh. Calitatea vieții lor fiind aroganța și îngâmfarea, egalitatea cu proprii lor sclavi, cu foștii lor sclavi ori clienți, era de-a dreptul de negândit pentru ei. Astfel, ei erau obsedați de iluzia propriei lor grandori, a propriei „superiorități” față de restul umanității. Pentru ei, egalitatea și frăția oamenilor cu oamenii erau idei totalmente străine și odioase.

Prin răspândirea „heterodoxei” doctrine a egalității—egalitatea sclavului cu stăpânul, a săracului cu bogatul, a arabului cu nonarabul—și prin repudierea pretențiilor de superioritate venită pe linia de sânge, Muḥammad comitea un act de lèse-majesté la adresa celor din Quraysh!

Quraysh se închinau la mulți idoli și unul din aceștia era cel al ginte. Însă în sfântul Coran nu se ia în seamă mândria de neam, odată ce declară că toți oamenii au descins din Adam și că Adam era o mână de praf. Iblis (Satan, Diavolul) a devenit cel blestemat tocmai pentru a fi argumentat superioritatea mareșelor (dar presupuse) origini față de ceea ce el considera a fi inferioarele origini ale omului. Spunea el: „Omul a fost creat din colb în timp ce el era creat din foc”. Un asemenea simț al exclusivității—care apare de asemeni la cineva numai din dorința de-a clama superioritatea sanguină din fiița lor—este condamnat de către islam în termenii cei

mai puternici.

„El spuse: «Eu sunt mai bun decât el, căci Tu, pe mine, m-ai creat din foc, iar pe el, l-ai creat din lut.» Dumnezeu spuse: «Ieși de aici și cu pietre să fii bătut! Blestemul meu fie asupra ta până în Ziua Judecății!»” (Coran, 38: 76-78)

Islamul a pus la pământ importanța rasei, naționalității, a culorii pielii ori a privilegiilor, și a interzis musulmanilor să clasifice oamenii în grupuri pe bazele vecinătății sanguine ori geografice ori pe ale unui privilegiu anume pe care oamenii îl proclama ca fiind doar al lor. Din perspectiva Coranului, cea mai de slăvit persoană este muttaqiul, cineva care iubește pe Allāh și îi dă ascultare. În islam, singurul test privitor la calitatea unei persoane este dragostea lui ori a ei pentru Allāh și toate celelalte ornamente ale vieții individuale sunt fără de rost.

„O, voi oameni! Noi v-am creat dintr-un bărbat și o femeie și v-am făcut popoare și triburi ca voi să vă cunoașteți unii pe alții. Cel mai cinstit dintre voi înaintea lui Dumnezeu este cel mai temător. Dumnezeu este Știutor, Cunoscător.” (Coran, 49: 13)

Dar, așa cum am arătat mai sus, Quraysh din Mekka nu se aflau la modul receptiv față de asemenea idei. Probabil că, intelectual, ei nu erau capabili de-a le înțelege sau le considerau ca un rag de blasfemie. A fost astfel că au decis să se opună lui Mhammed, Profetul islamului, (Fie pacea și binecuvântarea lui Allāh asupra lui și a urmașilor săi!) și să distrugă „erezia” numita islam înainte de-a prinde rădăcini și de-a deveni viabilă. Judecata lor era întunecată de perversitate, de rapacitate, de paranoia și de percepții denaturate. În aplicarea unei asemenea decizii față de

Muḥammad și islam, ei erau conduși de hybris — păcatul-mândrie care supradimensionează eul dincolo de limitele umane permise — și de materialismul lor grosier.

Cu această hotărâre luată, Quraysh declarară intenți lor de-a lupta până la ultimul tranșeu întru apărarea idolilor și fetișurilor lor, cum și în apărarea sistemului lor economic și social, ce le garanta privilegiile.

(Astfel) Mekka intră în stare de război!

Quraysh începură campania lor împotriva islamului prin hărțuirea și persecutarea musulmanilor. La început, persecuțiile fură limitate la insulte, zeflema și ridiculizare, dar pe măsura trecerii timpului, Quraysh trecură de la violența în cuvinte la violența faptelor. Ei sperau că prin violența lor vor distruge, ori, cel puțin, eroda credința musulmanilor. Din teama de represalii, ei se abținură să-i provoace lui Muḥammad vreo vătămare personală, însă nu avură nici un fel de inhibiții în rănirea musulmanilor de rang or obișnuiți; Pentru o lungă perioadă de timp, aceștia din urmă au fost cei care au dus greul răutății și furiei celor din Quraysh.

Apoi cei din neamul Quraysh îi incitară pe oameni împotriva însoțitorilor Apostolului, însoțitori care deveniseră deja musulmani. Fiecare trib se aruncă asupra membrilor care se făcuseră musulmani, bătându-i ori corupându-i de la religia lor. Dumnezeu protejă pe Apostolul Său prin intermediul lui Abū Ṭālib care, când văzu ce făceau cei din Quraysh, îi chemă pe cei ținând de Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib să-i fie alături în apărarea Apostolului. Cu toții căzură de acord să facă asta, cu excepția lui Abu Lahab. (Muḥammad Ibn Ishaq, *Viața Trimisului lui Dumnezeu*)

Între victimele persecuției s-a aflat Bilal, sclavul etiopian al lui Umayya bin Khalaf. Stăpânul său și alți idolatri îl torturară sub strălucirea orbitoare, sălbatică a soarelui din Mekka, îl torturară dincolo de limitele îndurării omenești. Însă Bilal fu întărit de sursele interioare de putere și curaj, caracteristici care niciodată nu-l părăsiseră. Dragostea față de Allāh și dragostea față de Trimisul Său făcură posibil pentru el să indure cu moralul ridicat. Abu Bakr realizează eliberarea de tortură a lui Bilal, cumpărându-l de la stăpân și eliberându-l de condiția de sclav. Atunci când Apostolul lui Dumnezeu și adepții săi migrază la Medina, Muḥammad îl numi pe Bilal Muezin al Islamului. Astfel, vocea bogată și puternică a lui Bilal a răsunat în aerul Medinei în strigarea Allāh-u-Akbar!, puternic este Dumnezeu. În anii ce-au urmat, când cucerirea Peninsulei Arabice era încheiată, Apostolul îl numi trezorier al său.

Alt persecutat a fost Khabab ibn el-Arat. Era un tânăr de 20 de ani atunci când a primit islamul. Era un aderent al celor din Bani Zuhra. Cei din neamul Quraysh l-au torturat zile la rând până ce reuși să migreze la Medina cu Profetul islamului.

Un altul a fost Suhaib ibn Sinan. Suhaib a venit la Medina ca sclav. Atunci când a devenit musulman, stăpânul său l-a bătut cu brutalitate, însă nu a reușit să-i înfrângă spiritul.

Un alt prigonit a fost Abu Fukaiha, sclavul lui Sawfan bin Umayya. Acest sclav a acceptat islamul cam în același timp cu Bilal. Asemeni lui Bilal, a fost târât de către stăpânul său pe nisipul fierbinte al deșertului, cu picioarele legate cu o funie. Abu Bakr l-a cumpărat, emancipându-l. Abu Fukaiha a migrat la Medina, însă a murit înainte de bătălia de la Badr.

Lubina a fost o sclavă ținând de Bani Mumil bin Habib. În

cartea sa, *Imagini din viața Profetului* (Cairo, 1968), Amin Dawidar scrie ca viitorul khalif al musulmanilor, Umar ibn al-Khattab, a torturat-o și că, de câte ori făcea o pauză, îi spunea „M-am oprit din bătaie nu pentru că mi-ar fi milă de tine, ci pentru că am obosit” și-și relua bătaia după ce se mai odihnea.

Zunayra a fost și ea tot o sclavă. Atunci când declară că primise islamul, fu torturată în schimburi de către Umar bin al-Khattab și Abu Jahl. Aceștia o torturară până ce ea rămase oarbă. Amin Dawidar scrie că ea și-a recuperat vederea după câțiva ani, dar că membrii Quraysh au atribuit această vindecare unei „vrăjitorii” făcute de Muḥammad. Abu Bakr a cumpărat-o și i-a redat libertatea.

Nahdiyya și Umm Unays au fost alte două slave care au fost torturate de către stăpânii lor pentru a fi trecut la islam. Se spune ca Abu Bakr le-a cumpărat pe amândouă, emancipându-le.

„Abu Bakr a cumpărat mulți dintre sclavii și adepți care erau torturați de către necredincioși. Între aceștia se afla chiar o sclavă, pe care Abu Bakr a cumpărat-o de la Umar bin al-Khattab înainte de convertirea celui din urmă. Este cunoscut că o femeie a fost torturată până la moarte pentru atașamentul ei față de islam și refuzul de-a se întoarce la vechea credință.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

Au existat și alți câțiva musulmani care, deși nu erau sclavi, se aflau în condiția de „sărac și slab”, și care au fost drept aceea expuși răutății celor din neamul Quraysh. Unul dintre aceștia a fost Abdullah ibn Masūd. El se distingea printre însoțitorii Profetului prin vasta sa cunoaștere și învățătură;

decât cei mai mulți dintre însoțitorii Profetului, Abdullah avea probabil cea mai mare familiaritate cu ethosul islamului și cu lucrurile esențiale din sistemul legal islamic.

Abdullah ibn Masūd a fost unul dintre primii oameni în islam care știau Coranul pe de rost (huffaz). Pe măsură ce fiecare nou verset era revelat, el îl memoriza; a fost cel care și-a compilat propria copie a Coranului. Această copie a fost luată și arsă de către Uthman bin Affan, al treilea khalif, pe timpul guvernării sale.

Se relatează că atunci când a fost revelată Surah *Rahman* (Coran, 55), Apostolul lui Dumnezeu a întrebat pe însoțitorii săi cine dintre ei va merge la Kaaba ca s-o citească cu glas tare în fața păgânilor. Însoțitorii au șovăit, însă acel care s-a oferit voluntar a fost Abdullah ibn Masūd; drept aceea, el se duse la Kaaba și citi cu voce tare noul capitol. Alături de însuși Muḥammad Mustafa, Abdullah ibn Masūd a fost primul care să citească Coranul în Kaaba de față cu mulțimea ostilă de idolatri. Ei îl maltratară—și nu doar o singură dată—dar nu-l putură intimida astfel încât să tacă.

„Yahya bin Urwa bin al-Zubayr mi-a povestit preluat de la tatăl său că primul om, după Apostolul lui Dumnezeu, care a citit Coranul cu glas tare în Mekka, a fost Abdullah bin Masūd.” (Muḥammad ibn Ishaq, *Viața Trimisului lui Dumnezeu*)

În a sa carte, *Sīra*, istoricul indian M. Shibli spune că Abu Bakr era egal în rang și bogăție cu ceilalți conducători Quraysh, dar că el „nu putea să citească Coranul cu voce tare” (în Kaaba).

Unul dintre primii însoțitori ai lui Muḥammad Mustafa a fost și Abu Dharr el-Ghiffari. El aparținea de tribul Ghiffar

care-și făcuse ca mod de viață jaful la drumul mare. De la călători el auzise că la Mekka a apărut un profet ce predica o nouă credință, numită islam, și îi îndemna pe oameni să abandoneze idolatria, să adore doar pe Unul Dumnezeu, să spună numai adevărul, să aibă grijă de cei săraci, să-i hrănească pe cei flămânzi, să nu le critice pe femei și să nu-și mai îngroape fiicele de vii. Însă, de fapt, Abu Dharr trăia ca un ascet și nu lua parte în incursiunile tribului său, ca să atace caravanele de negustori și pelerini. El își ducea traiul ca păstor.

Abu Dharr îl trimise pe fratele său la Mekka ca să verifice ceea ce se auzise despre Muḥammad. Fratele se duse la Mekka, îl întâlni pe Muḥammad, vorbi cu el și îi puse multe întrebări, îl auzi pe Muḥammad citind Coranul, ca apoi să se întoarcă pentru a-i povesti lui Abu Dharr ceea ce văzuse și auzise. Între alte lucruri îi spuse lui Abu Dharr: „Tu faci deja multe din lucrurile pe care Muḥammad le face și le predică”

Din acel moment începând, Abu Dharr a fost atras precum o molie de Lumina Credinței ce ardea în Mekka. În nerăbdarea sa de a-l vedea pe Profet cu proprii săi ochi și să audă Coranul chiar de pe buzele acestuia, el decise să meargă la Mekka.

În Mekka, Abu Dharr era un străin, iar fratele său îi spusese că Mekka îl vedea cu ostilitate pe noul Profet. Ca urmare, neștiind cine ar fi putut fi prietenul ori dușmanul Profetului, el ezită să întrebe pe cineva despre Muḥammad. El își petrecu o zi întreagă în umbra zidurilor Kaabei, uitându-se la trecători. Pe seară se întâmplă să treacă pe lângă el ‘Alī ibn Abū Ṭālib, iar cel de-al doilea, observând că era vorba de un străin în oraș, îl invită în casa lui ca să cineze. Abu Dharr acceptă invitația, iar mai târziu îl informă pe ‘Alī de scopul vizitei sale

la Mekka, acela de-a vedea pe Profetul islamului. Sigur că 'Alī era bucuros să-și conducă noul prieten în prezența învâțătorului său, Muḥammad Mustafa.

Întâlnindu-se, Abu Dharr și Profetul făcură schimb de salutări. În doar câteva momente din întâlnirea sa cu Profetul, Abu Dharr se convinse că se afla în prezența adevăratului trimis al lui Dumnezeu. De la Trimisul lui Dumnezeu, Abu Dharr auzi mesajul lui Dumnezeu, Coranul, și află despre înțelesul islamului, găsind atât pe mesager, cât și mesajul, ca fiind ceva irezistibil și fu pur și simplu transportat de chemarea islamului. De fapt, el se întreba cum de putuse trăi fără de islam până atunci și astfel el îngropă trecutul în care trăise fără islam.

După inițierea sa la islam, prima acțiune a lui Abu Dharr a fost una de sfidare a infidelilor din Mekka; venind în preajma Kaabei, el strigă: „Nu este alt dumnezeu în afară de Allāh și Muḥammad este trimisul său.”

Cum și era de așteptat, infidelii s-au repezit asupra lui și începură cu o ploaie de lovituri. Din această păruială fu salvat de către Abbas ibn Abdull Muṭṭalib, un unchi de-al Profetului. El spuse celor din Quraysh ca Abu Dharr aparținea de tribul Ghiffar, al cărui teritoriu se găsea de-o parte și de alta a drumurilor de caravană ce mergeau către Nord și, dacă îi făceau vreun rău, cei din tribul Ghiffar aveau să blocheze accesul caravanelor către Syria.

Abu Dharr el-Ghiffari a fost unul dintre cei mai remarcabili bărbați din istoria islamului. El și-a arătat public oprobiul față de Quraysh și infatuarea lor privitoare la puterea ce-o aveau—și l-a arătat nu doar în Mekka, atunci când cei ce țineau de Quraysh erau încă idolatri, ci și la Medina, când

respectivii trecuseră la islam, însă reanimând capitalismul preislamic. El a fost cel mai sincer și mai neînfricat bărbat dintre însoțitorii lui Muḥammad Mustafa, acesta din urmă spunând odată că „cerul nu-și desface baldachinul asupra nici unui bărbat care este mai cinstit decât Abu Dharr”

Abu Dhar era asemeni unei forțe elementare ce-și caută scopul în viață—iar el a găsit acest scop în islam. El era Vocea Conștiinței Islamului.

Teama de violența celor din tribul Quraysh nu le-a împiedicat pe aceste eroice și nobile suflete în a primi la sine islamul și fiecare din cei pomeniți mai sus a lăsat o marcă prin sacrificiul lui ori al ei.

De asemeni notabil printre primii musulmani a fost Mas'ab ibn Umayr, un văr al tatălui lui Muḥammad Mustafa. Mulți ani mai târziu, după inițierea islamului, la Primul Joramânt de la Aqaba, locuitorii din Yathrib (Medina) i-au cerut Profetului să trimită cu ei un învățător al Coranului, iar alegerea s-a făcut în favoarea lui Mas'ab. Acest fapt a făcut din el prima „oficialitate” a islamului. La fel, Mas'ab ibn Umayr a fost purtătorul de stindard în bătălia de la Uhud, bătălie în care de altfel a și fost ucis.

Dacă membrul unei familii păgâne trecea la islam, atunci era ostracizat pentru totdeauna, fără să aibă speranța unei reconcilierii. Mulți dintre locuitorii din Mekka percepeau islamul ca pe „o forță separatoare”, ce le rupea legăturile de familie, iar unii dintre acești locuitori gândeau că ar trebui să împiedice răspândirea acestei „diviziuni”. Însă dincolo de încercarea de-a utiliza forța întru suprimarea noii mișcări, ei nu puteau gândi la ceva care s-ar fi dovedit mai eficient în stoparea progresului avut de islam. Gândeau de asemenea

că, de nu vor acționa cu înțelepciune și destul de hotărât, atunci nu era departe faptul ca fiecare casă din Mekka să devină un câmp de luptă pe care protagoniștii vechilor și noilor credințe să fie forțați la o luptă sanguinară unul împotriva celuilalt. Existau între aceștia alții care-și imaginau că Muḥammad era îmboldit de ambiție în învinuirea modului lor ancestral de realizare a cultului și a idolilor ce-i aveau. Toți își puseră capul la contribuție și încercară să găsească o soluție neconvențională problemei. După o lungă deliberare, ei deciseră să-l trimită pe Utba, unul din conducătorii Quraysh, ca să-l întâlnească pe Muḥammad și să încerce a-l scoate de pe făgașul misiunii sale. Utba era cunoscut pentru abilitatea sa de-a persuadea.

Utba îl chemă pe Muḥammad Mustafa și spuse: „O, Muḥammad! Nu planta semințele discordiei între arabi și nu blestema zeii și zeițele la care înaintașii noștri s-au închinat secole de-a rândul și la care și noi ne închinăm astăzi. Dacă procedând astfel urmărești să devii un conducător politic, atunci suntem gata să te recunoaștem ca suveran în Mekka. Dacă vrei de fapt bogăție, nu ai decât să spui asta, iar noi îți vom da tot ceea ce putem. Iar dacă ești doritor de o căsătorie în cadrul unei familii nobile, atunci numește-o, iar noi vom aranja faptele pentru tine.”

Utba își încheie cuvântarea și spera că avea să obțină de la Muḥammad un răspuns pozitiv, favorabil. Însă spre surprinderea sa, Muḥammad nu arată nici un fel de interes pentru vreun rang, pentru bogăție ori frumusețea (unei nobile). În loc de răspunsul așteptat, el îi citi lui Utba cea mai nouă din revelațiile venite de la Cer, Surat *Sajda* (Coran, 32).

Muḥammad nu a permis niciodată un compromis relativ la vreun principiu al său, care sa-i slăbească autoritatea morală.

Utba ascultă totul în tăcere și apoi se întoarce la cei din neamul Quraysh ca să le raporteze rezultatul misiunii sale. El îi sfătuiește pe Quraysh să-l lase în pace pe Muḥammad și să nu se mai amestece în treburile lui.

Se spune că Utba le-ar fi spus că în cazul în care Muḥammad avea să eșueze în misiunea sa, atunci ei nu aveau nimic de pierdut, iar dacă Muḥammad avea să aibă succes, atunci vor fi cu toții părtași la gloria și puterea lui Muḥammad.

Însă Quraysh nu acceptară sfatul lui Utba de-a păstra moderația și reținerea în relațiile cu Muḥammad și adepții acestuia.

Quraysh continuă să-l necăjească pe Profet și să-l persecute pe musulmani. În campania lor contra islamului, încercară de asemenea să se gândească la un nou tertip care să dea randament, rezultate mai bune decât violența ce-o folosiseră până la acel moment.

Muḥammad Mustafa era protejat de către unchiul și tutorele său, Abū Ṭālib, iar cât acesta era în viață, infidelii nu-l puteau necăji pe Profet. Câțiva dintre infideli ieșiră în față cu ideea că poate ar reuși să-l influențeze pe însuși Abū Ṭālib ca, în numele solidarității tribale, să-și retraga protecția ce-o exercita asupra lui Muḥammad. Solidaritatea tribală este un fundament pentru supraviețuirea în deșert. Aceasta era într-adevăr o idee genială și fu aplaudată de către toți conducătorii de trib. La urma urmei, solidaritatea tribală era ceva prea important ca să fie tratată cu ușurință chiar și de către Abū Ṭālib, în ciuda întregii sale iubiri pentru nepot.

Astfel, cei din Quraysh deciseră să trimită pe cineva la Abū Ṭālib. Ei selectară cu grijă membrii delegației; aceștia îl

chemară pe Abū Ṭālib și, în numele solidarității tribale a celor din neamul Quraysh, îi ācură cererea de a-și retrage protecția față de Muḥammad, care rupea această solidaritate.

Sigur că Abū Ṭālib nu avea nici o intenție de a-și retrage protejarea sau susținerea lui Muḥammad. El domoli delegații Quraysh cu platitudini pioase și cuvinte conciliatoare și îi trimise înapoi. Delegații își dădură seama că se întorseseră acasă după o vânătoare de umbre. Însă nu fură deranjați de nereușita lor și după o vreme făcură altă încercare de a-l seduce pe Abū Ṭālib cu ideea de a-l părăsi pe Muḥammad. O nouă delegație veni să-l vadă pe Abū Ṭālib, însă de astă dată, membrii luară cu ei pe un tânăr chipeș, Ammarra bin Walīd, oferindu-l ca pe un fiu, în cazul de l-ar fi predat lor pe Muḥammad.

Abū Ṭālib trebuie să fi rās de naivitatea infidelilor. Chiar credeau că el avea să-și dea propriul fiu ca ei să-l omoare și să crească unul dintre fii lor ca fiind al său? Ideea era dintre cele mai absurde, însă încă o dată, Abū Ṭālib administra delicata situație cu obișnuita lui subtilitate, astfel că ei plecară.

Cea de-a doua încercare a liderilor Qurayash de-a convinge pe Abū Ṭālib în a renunța la Muḥammad a eșuat și ea. Atunci când înțelesul celui de-al doilea eșec le-a pătruns mințile, ei au început să argumenteze că încercările pașnice de-a rezolva problema fuseseră cu toatele nereușite și că ar trebui să încerce ceva cu totul drastic.

Aflați într-o adevărată exasperare și frustrare, strategii Quraysh adoptară „o linie dură” și trimiseră o a treia și ultimă delegație ca să-l vadă pe Abū Ṭālib. Scopul delegației era de a-l sili pe Abū Ṭālib să-l predea lor pe Muḥammad.

Conducătorii delegației îi dădură lui Abū Ṭālib un ultimatum: fie avea să-l predea pe Muḥammad ori va avea de suportat consecințele refuzului său, în caz de-avea să refuze.

Abū Ṭālib era un om de caracter agreabil și o dispoziție psihică solară, însă ziua aceea era o zi sumbră în viața sa. Cei din Quraysh—iar el știa asta—nu umblau cu gluma și, ca urmare, îl chemă pe Muḥammad și-l înștiință de scopul reprezentanței Quraysh. Adăugă apoi: „O, viața unchiului tău! Nu pune pe umerii mei o greutate care aș găsi-o dincolo de puterea mea de-a o purta.”

Muḥammad răspunse: „O, unchi al meu! (Chiar) dacă oamenii din Quraysh îmi vor pune soarele în mână dreaptă și luna în cea stângă, eu nu mă voi opri de-a proclama Unicitatea lui Dumnezeu. În executarea acestei datorii, fie voi reuși și islamul se va răspândi, fie, de eșuez, voi pieri în încercare.”

Sigur că Abū Ṭālib nu avea nici o intenție de a-l descuraja pe nepotul său în predicarea islamului. El doar îi încerca hotărârea, iar acum, convins și mulțumit că Muḥammad nu ar fi șovăit, spuse: „Du-te, fiul meu, și fă orice dorești; nimeni nu va îndrăzni să-ți facă vreun rău”

„...dar gândul abandonării de către bunul său protector, Abū Ṭālib, îl copleși pe Muḥammad. El izbucni în lacrimi și se întoarse cu totul ca să plece, dar Abū Ṭālib îi strigă cu glas tare: „Fiul al fratelui meu! Întoarce-te!” Iar Muḥammad se întoarse și Abū Ṭālib spuse „Pleacă cu pace, nepoate, și spune (lumii) orice tu dorești. Căci pe Dumnezeu, nu voi renunța la tine de nici un fel, vreodată” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

„Abū Ṭālib a spus: «Du-te, nepoate, și spune ce dorești. Pe-

același Dumnezeu, mă jur ca nu te voi trăda niciodată dușmanilor tăi.»”

Abū Ṭālib comunică hotărârea sa celor ținând de Bbanu Hhashim și Banu Muṭṭalib și le vorbește acestora despre nepotul său, arătând o mare admirație și o profundă apreciere pentru perfecțiunea din poziția adoptată de Muḥammad, cerându-le tuturor să-l protejeze pe Muḥammad împotriva celor din neamul Quraysh. Toți jurară să facă astfel, cu excepția lui Abu Lahab, care-și declară deschis adversitatea față de Muḥammad și faptul că el, Abu Lahab, se va retrage în tabăra celor ce se opun profetului.

Cei din Quraysh le pricinuiră însoțitorilor lui Muḥammad tot felul de ofense și răniri, de la care Profetul a fost salvat prin protecția lui Abū Ṭālib, al celor din Banu Hashim și Banu Muṭṭalib.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

Dejucată și pusă în mod repetat în șah de către Abū Ṭālib, răbdarea politeiștilor ajunsese la punctul de ruptură. Virulența acestora se construiseră ani de-a rândul, iar după eșuarea celei de-a treia întrevederi cu Abū Ṭālib, politeiștii deveniră disperați și nechiibzuiți, mult mai insolenți și amenințători față de musulmani. Astfel, ei deciseră să lase libere frustrările și furia înăbușită asupra musulmanilor neprotejați (de cineva, precum Muḥammad) și să zdrobească noua credință prin teroare și brutalitate.

Părea ca Quraysh deveniseră frenetici, distructivi!

Primele victime ale uzurii și agresiunii păgâne fură acei musulmani care nu aveau în Mekka vreo afiliere tribală. Yasar și soția sa, Summaya, fiul acestora, Ammar, de exemplu, nu aveau afiliere tribală, erau „străini” în Mekka și nu era nimeni

care să-i apere. Toți trei fură torturați cu sălbăticie de către Abu Jahl și alți necredincioși. Summaya, soția lui Yyasar, muri în timp ce era torturată; prin aceasta ea a devenit Prima Martiră din islam. Ceva mai târziu, soțul ei, Yasir, a fost și el torturat până la moarte, devenind astfel Al Doilea Martir din islam.

În acest fel își făcură alegerea soția și soțul ei în lupta eternă dintre lumină și întuneric, dintre bine și rău, dintre adevăr și minciună, dintre ce-i drept și ce-i greșit, dintre islam și păgânism. Alegerea a fost dificilă, dar ei nu demonstrează nici un fel de preocupare și plătire fericiți cu viața lor pentru a fi fost musulmani! Ei au făcut astfel din viețile lor o jertfă pentru islam, iar Quraysh și-au mânjit mâinile cu sânge inocent!

În sala de onoare a martirilor, Summaya și soțul ei, Yasar, se află printre cei superiori. Ei nu au fost uciși pentru alt motiv decât devoțiunea lor pentru Allāh, pentru dragostea lor față de islam și Muḥammad Mustafa. Acei musulmani care au fost uciși în bătăliile de la Badr și Uhud aveau o armată (în spatele lor) care să-i susțină, însă pe Summaya și soțul ei, Yasar, nu era nimeni să-i apere. Ei nu aveau nici un fel de armă și erau prin asta cei mai lipsiți de apărare dintre toți martirii islamului. Prin sacrificarea vieților lor, ei au pus în lumină adevărul islamului și au dat tărie structurii acestuia.

Martirajul lor a fost triunful Credinței asupra materialismului. Prieteni și dușmani fură laolaltă consternați vazându-i înfruntând moartea. Summaya și Yasar au inițiat astfel „tradiția” sacrificiului și martirajului ca parte integrală a ethosului islamic.

„Printre credincioși, sunt oameni ce au respectat legământul făcut cu Dumnezeu. Unii plătesc cu viața, alții

așteaptă și nu se schimbă deloc.” (Coran, 33: 23)

Nota traducătorului englez (A. Yusuf Ali). În lupta pentru Adevăr au existat (și există) mulți care și-au sacrificat toate ale lor—resurse, cunoaștere, influență, chiar și viața—pe drumul Cauzei și care niciodată nu au ezitat: căci de câștigau coroana martirajului, ei erau astfel binecuvântați.

Am arătat mai devreme că Summaya, Yasar și Ammar au dobândit distincția de-a fi Prima Familie Musulmană a comunității (*umma*). Acum, aflându-le martirajul, ei au câștigat o altă distincție: Summaya și Yasar au devenit Primii Doi Martiri ai Islamului. Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, care a știut cum și de ce erau cei doi torturați, i-a consolât, sfătuindu-i să aibă asupra lor răbdarea (*sabr*) adevăratului credincios, spunându-le că Allāh construisese pentru ei un palat în Paradis. Fiul lor, Ammar, a fost și el destinat să poarte Coroana Martirajului—cu toate că recunoașterea a venit recent.

Dacă familia Yasar a fost Prima Familie de musulmani, ei au fost de asemenea și Prima Familie de Martiri. Fiecare membru al acestei binecuvântate familii a murit pentru a justifica principiile de Justiție și Adevăr, ce sunt păstrate cu evlavie în islam. Lui Dumnezeu i-a fost bineplăcut să reverse asupra lor două dintre cele mai mari onoruri—Întâietate în Credință și Întâietate în Martiraj.

Cum s-a notat spus mai sus, Bilal, Khabab ibn el-Arat, Suhaib Rumi și alți musulmani săraci și neapărați, au fost făcuți să stea în nisipul extrem de fierbinte, fiind biciuiți de către necredincioși. Li s-a refuzat apa și mâncarea, cu speranța deșartă ca foamea și setea îi va forța să abandoneze pe Muḥammad și islamul.

În persecutarea musulmanilor, infidelii erau consecvenți, persistenți și inventivi. În cazul în care Quraysh îl găseau pe Muḥammad singur, ei foloseau ocazia ca să-l supere; sigur că doreau să-l ucidă, însă trebuia să-și înfrâneze această pornire, deoarece, de ar fi făcut-o, ar fi intrat sub legea vendettei sau ar fi stârnit un război civil.

Într-o dupăamiază, Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, veni la Kaaba ca să citească din Coran. El se afla în timpul citirii când, deodată, fu înconjurat de către politeiști. Se îmbulziră asupra lui și ar fi putut să-i producă un mare neajuns, dar scăpă prin intervenția lui Harith ibn Abi Hala, nepotul și fiul adoptiv al lui Khadīja, ce sosise la întâmplarea respectiva tocmai la timp. Harith intră în mijlocul busculadei ca să-l apere pe Trimisul lui Allāh de violența idolatriilor și politeiștilor din Mekka.

Harith ibn Abi Hala îi lovi pe păgâni cu picioarele și luptă cu pumnii. Este foarte probabil că, așa cum o faceau toți arabii, el purta vreo sabie ori vreun hanger, dar nu dorea să facă vărsare de sânge în Kaaba. În încăierare însă, unul dintre idolatri își scoase pumnalul și-l înjughie de mai multe ori pe Harith, care căzu în balta propriului sânge și muri datorită multelor răni din piept, de pe umeri și de la tâmplă. Harith ibn Abi Hala a fost primul musulman ce a fost ucis în chiar proximitatea Kaabei.

La momentul respectiv, Harith era un tânăr de 17 ani; el și-a dat propria viață ca să salveze viața lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Dumnezeu; făcând astfel, el și-a câștigat aureola martirajului, fiind Al Treilea Martir al islamului. Moartea lui, atât de vremelnică, îl întristă profund pe Profet, iar pentru Khadīja însemna o pierdere cu totul personală, căci îl crescuse ca pe propriul ei copil. (Nu mult după aceea), ea

uită de propria mâhnire așa, ca să-i poată da sprijin emoțional soțului ei, el însuși profund mâhnit.

Cu toate că istoricii arabi păstrează tăcerea în privința acestui subiect, în anii ce au precedat migrarea Profetului islamului la Medina, mult mai amară războire trebuie să fi avut loc în Mekka, între musulmani și necredincioși. Atâta vreme cât a trăit, Abū Ṭālib și-a apărat nepotul, iar după ce a murit, sarcina acestei protecții a luat-o asupra sa 'Alī.

'Alī era încă un tinerel atunci când s-a autonumit garda de corp a lui Muḥammad Mustafa. La Kaaba, după uciderea lui Harith ibn Abi Hala de către păgâni, 'Alī l-a însoțit pe stăpânul său de câte ori acesta ieșea din casă, stând astfel între Profet și inamicii acestuia; dacă vreun ticălos se apropia amenințător de Muḥammad, 'Alī deodată sărea să lupte cu acela. Scriind despre această perioadă din istoria islamului, istoricul britanic D.S.Margoliouth spune:

„Persoanele care erau cele mai binevenite la acceptarea islamului erau bărbații cu putere fizică și multă luptă trebuie să fi avut loc la Mekka înaintea de Migrare, căci altfel nu se poate explica ușurința cu care musulmanii de după hegiră au reușit să producă dintre ei campioni încercați ai luptei. Un campion încercat trebuie să fi fost încercați în vreun fel, undeva, însă nu sunt înregistrate istoric nici un fel de lupte la timpul respectiv ori lupte care să fie subiectul oricăi mici aluzii.” (D.S.Margoliouth, *Muḥammad și înălțarea islamului*)

Înainte de Hijra(Migrarea Profetului de la Mekka la Medina), nu au existat nici un fel de lupte externe, evidente, dar au existat multe încaierări de stradă și în spațiile deschise ale orașului. Tineri din Mekka aruncau cu pietre sau cu sâmburi de curmală în Profet când acesta trecea pe lângă ei,

iar ‘Alī le însângera nasurile, le spărgea dinții și le rupea mâinile sau picioarele. În aceste „câmpuri de bătaie” a fost unde ‘Alī, tânărul leu, a asimilat talentele sale războinice. Luptele din Mekka au constituit o repetiție cu costume a rolului pentru care ‘Alī fusese destinat să joace câțiva ani mai târziu la Medina, în lupta armată a islamului cu politeismul. Tot în aceste prime zile de dinainte de Hijra a fost când ‘Alī a devenit „prima linie de defensă a islamului”. De fapt, simultan, el a devenit a doua și a treia linie de defensă a islamului; el și doar el a fost să rămână aceasta pentru tot restul vieții sale.

În Mekka, Quraysh torturază trupurile musulmanilor neprotejați cu nădejdea că-i vor constrânge astfel să renege islamul, însă eșuara. Nici unul dintre acești „săraci și slabi” nu s-a dezis vreodată de islam. Sigur că împrejurări adevărate pot să conlucreze pentru a înfrânge pe oamenii cei mai puternici și în ce-i privea pe musulmani circumstanțele nu puteau fi mai potrivnice de-atât; însă circumstanțele nu putură să-i înfrângă, deoarece islamul i-a păstrat tari, uniți.

Pentru acești musulmani săraci și slabi, islamul a fost o experiență de căpătâi, deoarece le-a dat aceeași viață, a pus un înțeles în aceasta, le-a animat un scop și i-a dat jur-împrejur un orizont. Drept aceea, ei au respins cu dispreț siguranța personală, confortul și cele de lux ale vieții; și unii dintre aceștia, precum Summaya și soțul ei, Yasar, au respins cu dispreț însăși viața, menținându-și Credința. Ei au murit sub vioența feroce a inamicilor islamului, fără să facă un compromis cu înșelăciunea, cu falsitatea.

Fie bineplăcut lui Allāh cu aceste suflete eroice și nobile și fie ca El să le binecuvânteze. Așa cum au avut a descoperi cei din Quraysh, credința și morala lor a fost tot atât de neînvins

precum credința și morala învățătorului și conducătorului lor, Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh. Cei martirizați au fost diamante pe care Trimisul le-a găsit în stâncile lumii. Deși puțini ca număr, ei au fost în valoare de neprețuit, iar ca s-o spunem totuși, nu prin cantitate, ci doar prin calitate, calitate care a fost sublimă.

Capitolul 8

Cele două migrări

Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allah, s-a împărtășit din toate supărările și nenorocirile adeptilor săi, care au fost torturați pentru a fi crezut în doctrina unității (tawhid), însă nu a avut nici un fel de mijloace de a-i proteja. Când a fost limpede că nu va avea loc nici o scădere a violenței împotriva musulmanilor și nici a persecutării acestora de către păgâni, Profetul le-a sugerat să abandoneze Mekka și să caute adăpost în Abyssinia, ce la vremea respectivă era condusă de către un rege creștin, binecunoscut pentru a fi fost un om drept și cu teamă de Dumnezeu.

Urmând această sugestie, un grup de musulmani compus din 11 bărbați și 4 femei a părăsit Mekka pentru Abyssinia. Grupul îi includea pe Uthman bin Affan, ce avea să fie unul din califii musulmanilor, și Zubayr bin al-Awwam, unul din verii Profetului. Drept conducător al grupului, Profetul l-a numit pe unul din însoțitorii lui mai de seamă, Uthman bin Mazūn.

„Atunci când Profetul a văzut prin ce nenorociri treceau însoțitorii lui și că—deși era ferit e acestea deoarece era protejat de către Allah și unchiul său, Abū

Ṭālib—nu poate să-i și protejeze, le-a spus:«Dacă ați merge în Abyssinia, aceasta ar fi mai bine pentru voi, pentru că regele de acolo nu va tolera nedreptatea ce vi se face și pentru că Abyssinia este pentru noi o țară prietenoasă, iar aceasta până ce Allah vă va elibera de situația aceasta dificilă.» Drept consecință, însoțirii săi plecară în Abyssinia temându-se, pe de o parte, de a fi acuzați de apostazie, iar pe de alta, dorind cu religia lor să meargă către Dumnezeu.”(Muḥammad ibn Ishaq, *Viața Trimisului lui Dumnezeu*)

Prima Migrație a avut loc în al V-lea an al Chemării (al Proclamației), adică în 615 A.D.

Regele Abyssiniei i-a bineprimit în regatul său pe refugiații musulmani din Mekka; regele le-a dat adăpost, astfel că refugiații au găsit pace și siguranță, bucurându-se de libertate în adorarea lor.

Se spune că aproape un an mai târziu refugiații musulmani din Abyssinia au auzit rumori cum că neamul Quraysh din Mekka trecuseră la islam. Dacă lucrurile stăteau astfel, atunci nu mai exista nici un motiv pentru ei să trăiască în exil, mai ales că aveau dor de casă. Ca urmare, se întoarseră la Mekka unde nu numai că aflară cum că veștile privitoare la convertirea celor din neamul Quraysh erau false, ci și că respectivii avansaseră în acțiunea lor de persecutare a musulmanilor. Consecința a fost că au părăsit din nou Mekka, de data aceasta însă nu singuri, deoarece mulți alți musulmani i-au însoțit către Abyssinia. Acest nou grup, care cuprindea 83 de bărbați și 18 femei, includea atât emigranți din cei vechi, cât și noi; printre aceștia se aflau Abdur Rahman ibn Auf, Abu Salma Makhzūmi

și Abdullah ibn Masūd. Drept conducător al acestui grup, Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allah, l-a numit pe vărul său Jāfer ibn Abi Talib, fratele mai vârstnic al lui Ali.

A doua Migrație a musulmanilor către Abyssinia a avut loc în anul al VI-lea al Chemării, adică în 616 A.D.

Migrarea musulmanilor și primirea lor în Abyssinia i-a pus în stare de alarmă pe Quraysh din Mekka. Ei își întrețineau teama că musulmanii din Abyssinia ar putea spori în putere sau că ar putea găsi noi aliați, ca mai apoi, într-un oarecare viitor, să se întoarcă la Mekka și să-i provoace la luptă. Ca urmare, ca să taie din rădăcină această potențială amenințare—cel puțin așa cum o percepeau ei—ei deciseră să trimită o solie la curtea regelui Abyssiniei, solie care să-i ceară să-i extrădeze pe musulmani refugiați.

Refugiații musulmani care până atunci se așteptaseră să fie lăsați în pace au fost cu totul surprinși și îngroziți de sosirea în capitala Abyssiniei a solilor din Mekka, ambasadori conduși de către un anume Amr bin Ass. Amr adusese pentru rege și pentru curtenii acestuia cadouri scumpe și aceasta ca să le intre în grații primitorilor.

Când regele îi primi în audiență pe emisarii Quraysh din Mekka, Amr spuse acestuia ca musulmanii din Abyssinia nu erau refugiați în urma vreunei persecuții, dar că erau fugari din fața jutiției și a legii, și îi ceru regelui să-i extrădeze. Oricum, regele dorea să asculte și cealaltă versiune a istoriei, astfel că, înainte de-a formula vreo judecată, l-a convocat pe Jāfer ibn Abi

Talib, conducătorul refugiaților, să răspundă acuzațiilor ce li se aduceau musulmanilor.

Jăfer a rostit apărarea cea mai memorabilă. Ceea ce urmează este un sumar al cuvântării sale, rostită la curtea abyssiniană, ca replică la întrebările formulate de către regele creștin.

„O, rege! Noi am fost niște neștiutori și am trăit precum sălbăticiunile, cel mai puternic dintre noi vâându-l pe cel mai slab. Nu ascultam de nici o lege și nu recunoșteam nici o autoritate afară de forța brută. Ne închinam la idoli de piatră și lemn și nu știam nimic despre demnitatea umană. Apoi, în preamila Sa, Dumnezeu ne-a trimis nouă pe mesagerul Său, carele era unul dintre ai noștri. Noi aveam cunoscută cinstea sa de-a fi crezut și integritatea sa. Caracterul său era exemplar și era între arabi cel mai bun dintre cei ce se născuseră între noi. El ne-a interzis să ne mai închinăm la idoli și ne-a chemat să adorăm doar pe Unul Dumnezeu. Ne-a dat poruncă să rostim doar adevărul și să ajutăm pe cei slabi, pe cei săraci, pe cei umili, pe văduve și pe orfani. Ne-a poruncit de asemenea să arătăm femeilor respect și să nu le ponegrim vreodată. Noi ne-am supus lui și i-am urmat învățăturile. În țara noastră mulți dintre oameni sunt încă politeiști și iau în nume de rău convertirea noastră la noua credință; așa că au început să ne persecute, iar ca noi să scăpăm am cautat adăpost în regatul tău.”

Când Jafer și-a terminat discursul, regele a declarat că era convins de veridicitatea acestuia și-a adăugat—spre marea dezamăgire a lui Amr bin Ass—că musulmanii pot locui în regatul său câtă vreme vor dori

și fără să se teamă de ceva.

Însă Amr bin Ass își aminti de un nou argument care—și se simțea sigur pe sine—ar prezenta interes pentru regele care era creștin. Dacă avea să reușească—era sigur—argumentul avea să încline balanța în defavoarea musulmanilor , iar ei aveau să fie extrădați.

Ca urmare, în ziua următoare, Amr s-a întors la curtea regelui și i-a spus acestuia că ar trebui să renunțe la a-i proteja pe musulmanii refugiați, deoarece aceștia respinseseră natura divină a lui Isus, declarând că Isus era un muritor ca oricare alt om. Atunci când Jāfer fu întrebat de către rege asupra acestei probleme, el răspunse astfel: „Judecata noastră asupra lui Isus este egală cu ceea ce i-a fost revelat Profetului nostru, faptul că Isus este slujitorul lui Dumnezeu, că este Profetul Său, Spiritul Său, Porunca Sa ce-a fost pusă în Maria, fecioara cea curată la suflet.”

Atunci regele i-a spus lui Jāfer: „Isus este întocmai ceea ce ai afirmat că este și nimic mai mult.” Apoi, întorcându-se către musulmani, a spus: „Duceți-va la casele voastre și trăiți cu pace, fiindcă eu nu vă voi da niciodată pe mâna dușmanilor voștri.” Astfel, regele refuză să-i extrădeze pe musulmanii refugiați, îi dădu înapoi lui Amr bin Ass darurile aduse de acesta și îndepărtă din adunare pe emisarii Quraysh.

„Între refugiații din Abyssinia, se afla Jāfer, care era fiul lui Abū Ṭālib și fratele lui Ali, prin urmare, văr de-al lui Muḥammad. Era un bărbat de-o elocvență

persuasivă și de-o aparență dintre cele mai atrăgătoare. El a stat în fața regelui Abyssiniei și a expus doctrina islamului cu mult zel și multă forță. Regele, care era un creștin nestorian, găsi ideile din această doctrină atât de asemănătoare cu cele susținute de secta sa și într-atât de opuse celor din idolatria grosolană susținută de către Quraysh că, pe lângă faptul de-a nu-i îndepărta pe refugiați, el îi lua și mai mult sub protecția și favorurile sale. (la sfârșitul adunării), regele le-a returnat lui Amr bin Ass și lui Abdullah darurile pe care le aduseseră și i-a îndepărtat de la adunare.” (Washington Irving, *Viața lui Mohammad*)

Musulmanii refugiați au trăit mulți ani în Abyssinia. Treisprezece ani mai târziu, ei s-au întors, dar nu la Mekka, ci la Medina; aceasta s-a petrecut în anul 7 A.H. (628 A.D.), 7 ani după migrația Apostolului lui Dumnezeu de la Mekka la Medina. Sosirea lor la Medina a corespuns temporalmente cu cucerirea de către musulmani a localității Khyber.

Jāfer ibn Abi Talib a fost conducătorul tuturor acelor musulmani care au migrat în Abyssinia în anii 615 și 616 A.D. Pare că el a fost singurul membru al clanului Bani Hashim care a părăsit Mekka pentru Abyssinia împreună cu ceilalți refugiați și că toți ceilalți membri Bani Hashim au rămas în Mekka.

Capitolul 9

Hamza acceptă islamul

Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh (Fie pacea și

binecuvântarea lui Allāh asupra lui și a urmașilor săi!), deși era în siguranță sub protecția unchiului său, Abū Ṭālib, nu era chiar imun la atacurile infidelilor. Ori de câte ori aceștia găseau vreun prilej de a-l „hărțui”, nu-l lăsau să treacă. Odată, Abu Jahl îl găsi pe Profet singur și se demonstrează către acesta foarte ofensiv, folosind un limbaj vulgar. În aceeași seară, când unchiul său, Hamza bin Abdul Muṭṭalib, se întoarse acasă de la vânătoare, sclava sa îi povesti faptul la care fusese martoră, despre insolența gratuită a lui Abu Jahl către Muḥammad și despre răbdarea arătată de către Muḥammad.

Hamza era un războinic, un om al vânătoriei și al mișcării fizice, și arăta puțin interes în chestiunile cotidiene ale orașului. Cu toate acestea, comportamentul lui Abu Jahl către nepotul său îl mânie într-atât, încât puse mâna pe arc și plecă la adunarea celor ținând de Quraysh, unde Abu Jahl le povestea tovarășilor lui întâmplările zilei; ajuns acolo, Hamza îl lovi în cap pe Abu Jahl de-i dădu sângele, strigând: „Și eu am devenit musulman!”

Aceasta era pentru Abu Jahl o provocare, dar își imaginează că partea cea mai bună a curajului (în acel moment) era să păstreze tăcerea și să nu se încurce cu Hamza, ba chiar oprindu-și prietenii care doreau să-i sară în apărare.

Hamza a devenit un musulman devotat și un luptător al islamului. El a fost tovarășul-de-arme al altui nepot al său, ‘Alī ibn Abī Ṭālib, iar în bătălia de la Badr—prima bătălie a islamului, ținută câțiva ani mai târziu, Hamza și Al au fost aceia care au masacrat, consternându-i, pe conducătorii oastei din Mekka.

Bătălia de la Uhud a fost a doua bătălie a islamului. În aceasta, Hamza a ucis pe unul de purtătorii de stindard al

păgânilor din Mekka. Când păgânii șarjară spre liniile musulmame, Hamza s-a aruncat în mijlocul lor; pe când își făcea drum printre dușmani, Wahsi, un sclav abysinian, aruncă spre el o suliță. Washi fusese angajat tocmai pentru această misiune de către Hinda, soția lui Abu Sufyan și mama lui Muawiya. Sulița îl strapunse în vintre pe Hamza și acesta căzu răpus, murind pe loc.

În bătălia de la Uhud, musulmanii fură învinși. După ce-au fost puși pe fugă, Hinda și alte harpii pe care și le adusese cu ea de la Mekka au mutilat trupurilor musulmanilor omorâți. Hinda desfăcu abdomenul lui Hamza, îi smulse ficatul și îl mîncă. Muḥammad ibn Umar Waqidi, istoricul, spune că Hinda a făcu focul pe câmpul de bătaie, că a fript nima și ficatul lui Hamza și că le-a mâncat; nefiind mulțumită doar cu asta, ea i-a tăiat brațele și picioarele, iar apoi, urechile și nasul, acestea în urmă punându-le pe un fir ca un colier și a intrat în Mekka, purtând acest trofeu al victoriei.

(Aceasta s-a datorat faptului că) Hamza îl ucisese pe Utba, tatăl Hindei, în bătălia de la Badr, iar în bătălia de la Uhud, ea a avut ocazia să-și stingă setea de răzbunare, răzbunare ce nu-i daduse pace deloc până în acel moment.

Muḥammad Mustafa, Apostolul lui Dumnezeu, a fost profund îndurerat de moartea și mutilarea unui asemenea viteaz al islamului precum Hamza. El îl binecuvântă pe Hamza cu titlul de „Leu al lui Dumnezeu” și „Conducător al Martirilor”.

Hamza primise islamul în al-V-lea an al Proclamării. Fie ca Dumnezeu să fie bucuros de el și să-l binecuvânteze.

Capitolul 10

Convertirea lui Umar la Islam

Cel mai notabil eveniment al anului al-VI-a al Chemării (la islam) a fost convertirea lui Umar ibn al-Khattab, un viitor Khalifa al musulmanilor. El fusese unul dintre inamicii cei mai înverșunați ai islamului și ai lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, și fusese un mare „chinuitor” al musulmanilor. Amin Dawidar, modernul istoric egiptean, în a sa carte, Imagini din viața Profetului, spune că Umar ura islamul și că ostilitatea sa față de Muḥammad Mustafa era egalată numai de ura și ostilitatea către musulmani a unchiului său matern, Abu Jahl.

Se spune că într-o zi, cuprins de-o veritabilă exasperare, Umar decise să-l ucidă pe Muḥammad Mustafa și astfel să stingă chiar flacăra islamului însăși, intenție cu care și ieși din casă.

Așa cum s-a arătat mai devreme, la acea vreme (finalul celui de-al VI-lea an al Chemării) musulmanii încă se mai adunau în casa lui Arqam ibn Abil Arqam, ca să-și realizeze rugăciunile colective. (Continuând istoria), ei tocmai își începură adunarea, când unul dintre cei prezenți, uitându-se pe fereastră, îl văzu pe Umar apropiindu-se de casă, cu sabia trasă. Într-o stare de alarmă considerabilă, el spuse celorlați membrii ai adunării ce tocmai văzuse și este posibil ca toți să se fi alarmat. Însă Hamza, care era și el prezent în casa lui Arqam, îi liniști și spuse că în cazul în care Umar vine cu bune intenții, atunci totul este în regulă, iar dacă nu, atunci el, Hamza, avea să-l pună pe fugă cu propria lui sabie pe Umar. Însă a fost că Umar a venit cu intenția de-a trece la islam, fapt pe care l-a și făcut.

Istoria spune că, într-adevăr, Umar mergea către Dar-ul-

Arqam cu intenția de a-l ucide pe Profet, dar că un trecător îl opriese pentru a-i spune că propria lui soră (a lui Umar, adică) și soțul acesteia deveniseră musulmani și sfătuindu-l ca, înainte de-a se angaja în alt proiect grandios și himeric, să-și pună în ordine propriul cămin.

„Umar se duse într-acolo, Dar-el-Arqam, decis să-l ucidă pe Muḥammad și astfel să-i scutească pe Quraysh de această povară, să restabilească devastata unitate și să restabilească respectul pentru zeii pe care-i critica Muḥammad. Pe drumul către Mekka, fu întâlnit de către Nu'aym ibn Abdullah. Aflând despre ce avea de gând Umar, Nu'aym spuse: ”Pe Dumnezeu, te-ai orbit pe tine însuși, o, Umar! Crezi că Banu Abd Manaf te va lăsa să umbli pe-aici cu viață, odată ce l-ai ucis pe Muḥammad. Sora ta este acum musulmană. De ce nu te întorci acasă să-ți pui lucrurile în ordine?” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

„Umar sosi la ușa casei surorii sale în timp ce Khabbab, un însoțitor al Profetului, studia Surat Taha (20) și Surat At-Takwīr (81). Păgânii obișnuiau să numească acest fel de lectură „gunoi”. Atunci când intră Umar, sora lui își dădu seama că el venea s-aducă necazuri și ascunse foile din care citeau. Khabbab se furișa undeva prin casă. Umar întrebă pe sora sa ce sunt bolboroselile pe care le auzise intrând, la care sora lui răspunse că era doar o conversație între ea și Khabbab...” (Muḥammad ibn Ishaq, *Viața Trimisului lui Dumnezeu*)

Umar explodează cu mânie la ceea ce gândea a fi un răspuns ce ocolea adevărul și o lovi peste față pe sora lui, lovitură care o făcu să-i dea sângele. Umar era gata-gata s-o lovească din nou, dar vederea sângelui îl făcu să se oprească. Și brusc, el păru să se înmoaie; schimbând tonul, îi ceru sorei să-i arate

ce anume citea. Ea realizează schimbarea ce se petrecuse în Umar, dar spuse: „Ești un idolatru impur și nu-ți pot permite să atingi cuvântul lui Allāh.” Umar se întoarse imediat acasă, se spală și, revenind la casa sorei lui, se-apucă să citească textul Coranului. După aceasta, se duse la casa lui Arqam, unde dădu mărturie despre Unitatea Creatorului și despre Darul Profeției deținut de Muḥammad.

William Muir spune despre convertirea la islam a lui Umar că a avut loc spre finele celui de-al VI-lea an al misiunii lui Muḥammad.

„Convertirea lui Umar s-a petrecut în Dhul-Hijjah, ultima lună a anului. Credincioșii susțin că atunci au fost converțiți cu totul un număr de 40 de bărbați și 10 femei; după alte calcule, a fost vorba de 45 de bărbați și 11 femei. Umar avea vreo 30 și ceva de ani când a devenit musulman.” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

„La vremea respectivă, Umar ibn al-Khattab era un bărbat matur de 30 până la 35 de ani.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

Capitolul 11

Asedierea celor ținând de Bani Hashim

Anul al VI-lea al Proclamării se apropia de sfârșit și păgânii din Mekka își petrecuseră deja 3 ani în campania lor contra islamului. Reușiseră să dea naștere la multă ostilitate și amărăciune împotriva musulmanilor, dar nu aveau încă nimic palpabil pentru a o evidenția. Împotriva musulmanilor ei folosiseră fiecare armă din arsenal, mergând de la încercările de-a căuta să schimbe părerea (musulmanilor) la a corupe, a tenta, a insulta și a ridiculiza. Amenințaseră că vor folosi forța

și, de fapt, o și folosiseră pentru a extermina islamul sau, cel puțin, să-l oprească din înaintare, însă toate eforturile lor eșuaseră. Musulmanii rezistaseră tuturor atacurilor: tăria de credință a musulmanilor zădărnicișe acțiunile celor ce-i persecutau.

Aceste repetate eșecuri i-a constrâns pe cei din neamul Quraysh, și în mod particular pe membrii clanului Umayyad, să reevalueze situația vis-à-vis de Muḥammad și islam, iar unii dintre ei chiar încercară să vadă problema dintr-un nou unghi. În căutarea unei soluții la enervanta problemă, fură luminați încet-încet de ideea că inamicul lor nu era, grupul de musulmani loviți de sărăcie, din Mekka. Realizară că adevăratul lor inamic—dușmanul idolatriilor și politeiștilor—era de fapt Abū Ṭālib! La urma urmelor Abū Ṭālib era acela care proteja pe Muḥammad și islamul într-atât de consecvent, cu tenacitate. Pe de altă parte, musulmanii nu aveau nici un fel de putere pentru a-l proteja pe Muḥammad, fiind ei aceia aflați de fapt într-o nevoie disperată de apărare.

Lunga și amara experiență a celor din Quraysh nu a lăsat nici un dubiu în mintea lor că autorul frustrărilor lor în războiul dus împotriva islamului era doar Abū Ṭālib și nimeni altul. Ca urmare, ei ajunseră la concluzia că nu vor reuși niciodată să treacă de impasul în care se găseau prin vânarea și persecutarea grupului de musulmani sărmani din Mekka, în timp ce inamicul lor real, Abū Ṭālib, era liber să se fălească în mijlocul lor, ca și cum i-ar fi bătut joc de ei.

Quraysh reușiseră cel puțin să-și identifice adevăratul lor dușman!

Acest succes în „identificarea inamicului” avu impactul unei revelații asupra celor ce țineau de Quraysh și ei deciseră

să schițeze o nouă strategie în războiul lor contra lui Muḥammad și contra islamului.

„În cele din urmă și în disperare de cauză, oligarhia din Mekka decise să facă pași în conflictul cu Abū Ṭālib. În opinia lor, el era adevăratul protector al blasfemiei, ciar dacă era încă un respectat susținător al instituțiilor din Mekka și încă neconvertit la credința lui Muḥammad. Căzură astfel de acord să-i trimită un ultimatum...” ('Abd-al-Rahman 'Azzam, *Eternul mesaj al lui Muḥammad*)

În trecut, Quraysh făcuseră multe încercări „de a-l izola” pe Muḥammad de tribul său și speraseră că fie vor convinge, fie vor păcăli pe Abū Ṭālib pentru a-și retrage sprijinul și protecția față de propriul nepot și islam. Erau convinși că de vor putea „izola” pe Muḥammad de Bani Hashim, atunci ar fi fost în stare să rezolve complexa și spinoasa problemă prin simplul proces „de lichidare” a lui Muḥammad.

Însă Abū Ṭālib nu le permise celor ce țineau de Quraysh să-l izoleze pe Profet. Nu doar că el însuși î-și proteja nepotul, dar îi adunase în spatele său clădanurile Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib. Aceste două clanuri erau monolitice în sprijinul lor față de Muḥammad și infidelii se găsiseră lipsiți de forțe în fața acestora.

După lungi dezbateri și deliberări, Quraysh ajunseră la acordul că „indocilitatea” și „intransigența” celor din Bani Hashim reclama măsuri mai severe împotriva lor: ei deciseră să izoleze și să ostracizeze nu doar pe Muḥammad, ci și gardianul său, Abū Ṭālib, cum la fel și clanurile Bani hashim și Bani al-Mutalib.

Ar fi destul de logic să se presupună că oricare încercare de a-i ostraciza pe cei din Bani Hashim avea să ducă la

polarizarea grupărilor din Mekka. Fiecare din Mekka avea să se declare pro sau contra de Bani Hashim. Curând deveni evident că în această confruntare, Bani Hashim va descoperi că întraga Arabie va lupta contra lor.

„Este aproape imposibil pentru noi să imaginăm intensitatea și amplitudinea eforturilor pe care cei ținând de Quraysh le-au depus în lupta lor împotriva lui Muḥammad sau perseverența de care au dat dovadă de-a lungul multor ani în lupta aceasta. Cei din Quraysh amenințau atât pe Muḥammad, cât și pe rudele sale, mai cu seamă pe unchiul acestuia. Quraysh ridiculizau pe Trimis și mesajul său, îl insultau atât pe el, cât și pe adepții acestuia. Quraysh au comandat poezilor acoliți să-l parodieze pe Profet cu ascuțitele lor glume și să-și îndrepte cele mai caustice «înțepături» împotriva învățăturilor acestuia. Quraysh au provocat rău sufletesc și fizic împotriva lui și al adepților; lui Muḥammad i-au oferit mită în bani, poziție isocială înaltă, putere; de fapt, tot ce-ar fi mulțumit pe oamenii cei mai mofturoși. Cei din Quraysh i-au sărăcit pe musulmani distrugându-le negstoria ori meseria, punându-le interdicții ori alungându-i din teritoriu. L-au avertizat pe Muḥammad și pe coreligionari că asupra lor vor cădea toate ororile războiului. Iar ca ultimă soluție, începură contra musulmanilor un boicot care să-i ducă la moartea prin foamete.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

La câteva zile înainte de începerea celui de-al VII-lea an, conducători ai diferitelor clanuri ce aparțineau de Quraysh se întruniră într-o adunare solemnă la locul-de-sfat din Mekka, unde redactară și semnară un document ce stipula că până ce Bani Hashim nu-l va preda pe Muḥammad lor, ei îi vor supune pe cei din Bani Hashim la un boicot economic și

social. Ei rostira jurământul comun de-a nu cumpăra nimic de la Bani Hashim și de-a nu le vinde nimic și puseră sub interdicție eventualele căsătorii.

Această înțelegere a fost trimisă spre ratificare triburilor celorlalte și când acestea l-au confirmat, documentul a fost prins pe zidurile Kaabei.

Ori această reafirmare de către triburi a înțelegerii Quraysh era un act de provocare la război!

Abū Ṭālib avea de recalificat noua situație, deoarece vedea prea bine că un grup de furtuni se abăteau asupra celor ce țineau de Bani Hashim. După aprobarea tribală a înțelegerii Quraysh, atmosfera din Mekka s-a schimbat la modul vizibil; atmosfera devenise într-atât de explozibilă, încât musulmanii și susținătorii s-au găsit deodată într-o strâmtoare cumplită. Abū Ṭālib realizează că va fi extrem de primejdios pentru clan să traiască în oraș, unde în fiecare moment inamicii ar fi putut da foc caselor clanului, astfel că, în interesul securității clanului, hotărâ să părăsească cu toții Mekka și să-și caute protecția undeva, într-o râpă de la marginea orașului. Râpa aveau elemente de apărare naturale și, în orice caz, era mai sigur pentru Bani Hashim să trăiască în locul respectiv decât în propriile case, foarte vulnerabile la un atac.

În prima zi al celui de-al VII-lea an al Chemării (Proclamării), cele două clanuri, Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, se mutară din oraș și se sălășuiră în râpa care, mai apoi, avea să fie cunoscută ca Shi'b Abū Ṭālib. Cele două clanuri se aflau acum în stare de asediu! Și avea să fie un asediu îndelungat.

„Pactul prin care clanurile Quraysh începură să-l boicoteze pe Muḥammad și să-i blocheze pe musulmani a continuat să fie respectat pentru 3 ani consecutivi.” (Muḥammad Husayn

Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

„Timp de 3 ani, Profetul a fost blocat cu toate rudele sale în fortăreața lor, ce era situată într-una din trecătorile aflate în drum spre Mekka.” (Marmaduke Pickthall, *Introducere la traducerea Sfântului Coran*)

Istoria asediului la care au fost supuși cei din clanul Bani Hashim este un capitol tulburător în epica islamului și a fost descris de către fiecare istoric dedicat temei, putând numi aici pe Muir și Margoliouth.

„...Quraysh intrară într-o alianță contra Hashemiților, (unde căzură de acord) de-a nu se căsători cu femeile hashemite și de-a nu-și da în căsătorie femeile bărbaților hashemiți, de-a nu le vinde nimic și de-a nu cumpăra nimic de la hashemiți, cum și de-a înceta orice fel de înțelegeri cu aceștia.

Interdicția a fost redactată cu grijă în scris, confirmată prin trei sigilii, iar când toți realizară legământul față de cele hotărâte, documentul a fost atârnat la vedere în Kaaba, prin aceasta dându-li-se directivelor confirmarea religioasă.

Hashemiții nu erau în stare să se opună valului opiniei publice care se stabilise cu violență împotriva lor și dându-și poate seama că toate acestea erau doar preludiul unor atacuri deschise ori al unor lovituri ascunse, cu mult mai mortale, se retraseră în partea izolată a orașului, cunoscută ca Sheb Abū Ṭālib. Locul era format de niște treceri ori piscuri ale munților, unde stâncile proeminente ale înalțimilor Abu Cobeis avansau asupra periferiilor estice ale Mekkăi. Acolo se putea pătrunde printr-o poartă joasă dintr-o parte a orașului, poartă prin care o cămilă ar fi trecut cu dificultate. Toate celelalte părți ale locului erau separate de oraș prin pante abrupte sau clădiri.

În prima noapte a primei luni din anul al VII-lea al misiunii lui Muḥammad, Hashemiții, incluzând pe Profet și pe familia lui, se retraseră în tabăra lui Abū Ṭālib, însoțiți de către descendenții lui Al-Muṭṭalib, fratele lui Hashim. Interdicția prin care se materializase separarea (Quraysh-hashemiți) fusese pusă cu forță și rigurozitate în aplicare. Curând hashemiții se găsiră separați de sursele de hrană și de altele trebuincioase traiului, fapt urmat de o mare lipsă...reducerea stocului de provizii al hashemiților, stoc ce era refăcut doar prin întreprinderi ocazionale și clandestine, îi făcu pe hashemiți să ajungă la sărăcie și suferință. Locuitorii orașului puteau să audă dinspre Sheb scâncetele copiilor flămânzi...între rudele grupării izolate se găsiră unii care se aventurară—și aceasta în pofida amenințărilor formulate de Qurayh—să introducă în tabăra lui Abū Ṭālib, din vreme în vreme și pe furiș, provizii. Hakim, nepotul lui Khuwaylid,—cu toate că încercarea era uneori periculoasă—obișnuia să -i aduca mătușii sale, Khadīja, cele necesare traiului.” (William Muir, *Viața lui Muḥammad*)

„O modalitate cunoscută de către păgânii arabi era și excomunicarea, (iar în cazul conflictului menționat, contitua) scopul pentru care se stabiliră alianțe speciale.Sulurile (cu înscrisuri) păreau să fi fost de uz comun în Mekka, la acea vreme, așa că s-a depus un jurământ solemn și s-a făcut o înțelegere, ce a fost scrisă pe un sul și a fost atârnată la vedere în Kaaba, înțelegere prin care capii de familie din Kaaba se jurară să excluda clanurile Bani Hashim și Bani Muṭṭalib de la drepturile publice până ce, putem bănuî, Muḥammad avea să fie pus în afara legii și predat răzbunării celor din clanul Quraysh.” D.S.Margoliouth, *Muḥammad și ridicarea islamului*)

Numărul total de membrii al celor două clanuri, Hashim și Al-Muṭṭalib, adăugați fiind supușii și sclavii lor, membri care-și părăsiseră casele lor din Mekka pentru a căuta sălaș în ascunzișurile muntelui, era de 400. Odată stabiliți în ascunzătoarea lor și după ce cercetară împrejurimile, ei își dădură seama că se confruntau cu o provocare de o superlativă complexitate și magnitudine. În timp ce în trecut ei avură de luptat doar cu ostilitatea omului, acum trebuiau să lupte și cu ostilitatea naturii. Hashemiții observară că noua lor reședință nu poseda ceea ce s-ar putea numi un sistem adevărat de întreținere a vieții. Ca urmare, ei înțeleșeră încă din prima zi că, pentru a se adapta la noile situații, va cere din partea lor toată tăria lor de caracter, toată priceperea și inventivitatea, toată hotărârea. Știau așa că supraviețuirea lor se va articula pe abilitatea lor de-a ajunge la o armonie cu acel mediu, care, de altfel, nu putea fi mai dușmănos.

Khadīja se născuse într-o familie aristocrată și crescuse într-un cuib de lux; ca urmare, ea era cu totul străină de viața definită de austeritate și lipsuri. Însă când în virtutea unei exigențe, ea a fost chemată să abandoneze rezidența ei spațioasă din oraș ca să meargă și să trăiască într-o râpă pietroasă, ea o făcu de bună voie și cu bucurie. Locul era atât de dezolant că, la prima vedere, ar fi făcut ca sufletul unui observator să simtă o strângere, însă în ce-o privea pe Khadīja, ea nu se arătă rău surprinsă când ajunse acolo. Pe cât de inospitaliere erau împrejurimile locului, pe atât ea se adaptă cu rapiditate acestora. Ea se concentrase pe încercarea grea ce-o avea în față, adunându-și puterile, curajul și toate resursele ei interne. Flexibilitatea sufletului ei era într-adevăr uimitoare.

La începutul asediului, 'Alī avea 16 ani. Era însărcinat cu

datoria dificilă și periculoasă de-a aproviziona cele două clanuri. El se achita de această datorie cu un mare risc pentru viața sa, aducând apă și grâne de câte ori putea găsi ceva. Pentru un burduf de apă, trebuia să plătească o monedă de aur și se considera norocos dacă reușea să aduca la tabără apa cumpărată. Oricum, eforturile sale erau doar o parțială consolare pentru clanurile asediate.

Iar Abū Ṭālib însuși nu dormea nopțile, deoarece pentru el, siguranța fizică a lui Muḥammad avea întâietate față de oricare altă datorie. Când Muḥammad adormea, Abū Ṭālib îl ridica, îl puneă în patul unuia dintre cei patru fii ai săi și-i poruncea acestuia să doarmă în patul lui Muḥammad. Ceva mai târziu, își ridica din nou nepotul și-l puneă în patul altuia dintre fiii săi. El nu-și făcea iluzii în privința inamicilor—știa că erau plini de tenacitate, înșelători, plini de vicii și răzbunători. Ca urmare, el nu făcea greșeala de a-i subestima. Dacă unul dintre dușmani avea să pătrundă la râpă cu intenția de a-l ucide pe Muḥammad, atunci, cel mai probabil, ar fi ucis pe unul dintre fiii săi, luându-l drept Profetul. Abū Ṭālib și soția lui fură totdeauna gata să-și sacrifice copiii pentru Muḥammad. De fapt, si-ar fi sacrificat fericiți viața proprie pentru Muḥammad, dacă ar fi fost necesar. Și doar că ei îl protejau pe Muḥammad, dar pe fiecare persoană matură de acolo, o făcură responsabilă pentru siguranța Profetului.

Fură împrejurări în care ‘Alī, în pofida întregii sale îndrăzneală și inventivități, nu fu în stare să găsească provizii, iar de găsisese ceva, el nu putuse să aducă acestea la râpa unde se găsea tabăra, neputând să amăgească vigilența celor din Quraysh. În asemenea ocazii, copiii și adulții aveau de îndurat setea și foamea; însă acolo, la râpă, faptul de-a fi însetat și flămând constituia norma. Când se dispunea de apă, mamele

fierbeau frunze și coaja copacilor pentru a-i liniști pe copiii ce plângeau de foame. Plânsul copiilor flămânzi se putea auzi dincolo de râpă și cei ce țineau de Quraysh răspundeau cu un râs batjocoritor. Ei se bucurau de „triumful” lor, făcându-i pe copiii clanului Bani Hashim să plângă pentru apă și hrană.

Cei din Quraysh erau astfel hotărâți să facă blocada efectivă!

Pe timpul celor 3 ani, cel mai precios dar pentru clanurile asediate a fost apa. Atât ei, cât supușii și sclavii lor, primiră această apă de la Khadīja. Ea era aceea care-i dădea lui ‘Alī monezile de aur cu care tânărul cumpăra apa. Grija ei pentru cei din juru-i se manifestă în multe feluri. Ea căută ascultare de la Allāh pentru a invoca mila Sa asupra lor. Rugăciunea era pentru ea o activitate vitală și era totodată strategia ei de-a administra adversitățile; curând avu să descopere că era o strategie simplă, dar eficientă.

Rugăciunea a făcut-o pe Khadīja capabilă să răspundă inevitabilelor provocări pe care le-a întâlnit în timpul asediului și să le depășească. Ea a fost îngerul-păzitor al tribului și oricine care făcea parte din trib a simțit caracterul pozitiv al prezenței sale, cum și natura susținătoare și forța vibrantului ei spirit.

„O, voi cei ce credeți! Cereți ajutor cu răbdare și rugăciune, căci Dumnezeu este cu cei răbdători.” (Coran, 2: 153)

Cu o perseverență răbdătoare și cu rugăciune, Khadīja căutase ajutorul lui Allāh. Când se ruga, ea nu găsea doar ajutor, ci și curaj, tărie, pace, liniște și mulțumire sufletească.

„(Dumnezeu...călăuzește către El)...pe cei care cred și ale căror inimi își află tihna în amintirea lui Dumnezeu — nu-și

află inimile tihna în amintirea lui Dumnezeu, oare? — pe cei care cred și săvârșesc fapte bune. Ferice de ei, căci frumos este locul unde se vor întoarce (după moarte)!” (Coran, 13: 28-29)

A.Yusuf a explicat ideea de „binecuvântare” după cum urmează: „Binecuvântare: o stare interioară de satisfacție, o bucurie-spre-înălăuntru care se reflectă în viața unei persoane bune printr-o soartă bună și rea. Mai apoi, există totdeauna un țel final către care sunt orientați ochii femeii sau bărbatului în cauza, minunata Casă a odihnei din Viața de Apoi, unde toate luptele acestei vieți sfârșesc definitiv. Țelul este Allāh însuși.”

În faptul reamintirii-de-Allāh, Khadīja, sclava Sa devotată, a găsit mulțumire sufletească și binecuvântare.

Când și când, puținii prieteni pe care membrii Bani Hashim îi aveau în Mekka, încercau să introducă alimente pe furiș la râpă, în tabără, dar dacă păgânii îi prindeau, le confiscau.

Unul dintre prietenii nemului Bani Hashim în Mekka era și Hisham bin Amr al-Aamiri. El le aducea mâncare și apă cât de des putea. Știa că aducerea de provizii la râpă trebuia să fie o operațiune secretă—discretă, precisă și lipsită de violență. Ca urmare, timpul pe care îl alesese ca să furnizeze hrană și apă celor asediați era cu câteva ore înainte de ivirea zorilor. Însă se întâmplă că o dată infidelii îl prinseră și-l amenințară că-l vor ucide dacă va continua să-și aducă încărcatele lui cămile pentru Bani Hashim în valea cea abruptă.

Un alt prieten al neamului Bani Hashim în Mekka era Hakim bin Hizam, nepotul lui Khadīja. El și un prieten de-al său, Abul Bukhtari, aduceau pentru Bani Hashim cele esențiale traiului. Odată, pe când conduceau la râpă o cămilă încărcată cu

mâncare, apă și îmbrăcăminte, fură surprinși de către Abu Jahl, care le spuse că avea să le confiște cămila și proviziile transportate. La început,, Abul Bukhtari încerca să-l împace pe Abu Jahl, însă acesta nu vroia să aculte nici o vorbă; le blocă accesul către râpă și refuză să-i lase să treacă. Atunci, Abul Bukhtari încercă să-și forțeze trecerea, fapt care duse la o luptă violentă cu pumnii între el și Abu Jahl. Încăierări cum aceasta izbucneau deseori în apropierea locului unde se găseau asediații, dar prietenii celor din Bani Hashim nu se pierdeau cu firea și făceau orice puteau ca să-i ajute.

Hisham bin Amr al-Aamiri, Hakim bin Hizam și Abul Bukhtari nu erau musulmani, dar ei nu doreau să vadă vreun copil orii chiar vreun sclav ce ținea de Bani Hashim că pierdea de foame și sete, iar ca urmare, în rânduri repetate, ei își risca viața ca să aducă provizii la tabăra Shi'b Abū Ṭālib. De-a lungul celor 3 ani ei fură de asemenea bucuroși să plătească banii necesari pentru asemenea operațiuni și tot ce doreau în schimb nu era decât siguranța clanurilor asediate.

Trebuie remarcat aici că în această particulară împrejurare, mânia și ura clanului Umayyad ce ținea de Quraysh era direcționată nu către musulmani, ci către clanul Bani Hashim. Scopul lor era acela de-a distruge islamul, însă n-o puteau face fără să-l fi ucis pe Muḥammad. Ei făcură repetate încercări de a-l ucide pe Profet, însă de fiecare dată eșuară deoarece nu putuseră ajunge până la el. Muḥammad se gasea în siguranță și liniștit în spatele scutului creat de clanul său, Bani Hashim.

Cum s-a arătat mai devreme, Umayyazii îl indicară pe Abū Ṭālib, conducătorul clanului Bani Hashim, ca fiind responsabil pentru toate nereușitele lor, în nesăbuitul război ce-l duceau împotriva lui Allāh și al Trimisului Său, Muḥammad. Ei nu

aveau să-l ierte niciodată pentru rolul pe care-l juca în această luptă.

În privința musulmanilor care nu aparțineau de clanul Bani Hashim, și erau mulți, aceștia locuiau cu toții în oraș. Se vehiculează istoria că unii dintre aceștia ar fi fost cu influență, puternici și bogați, și că toți clamau cum că își iubeau Profetul. Însă curios fapt, nici unul dintre aceștia nu a venit vreodată să-l vadă pe Muḥammad și cu mult mai puțin, să-l ajute. Pe durata celor 3 ani, ei se bucurară de confortul și siguranța propriilor cămine, în vreme ce Profetul lor, Muḥammad Mustafa, trăia cu cei apropiați lui și iubiți pe pragul, sau mai degrabă, pe muchie de sabie, înconjurați de către dușmani însetați de sângele Profetului și celor alor săi.

S-ar părea că mica familie a Khadijei—compusă din soțul ei, Muḥammad Mustafa, fiica ei mică, Fāṭimah Zahra, și fiul ei adoptiv, ‘Alī ibn Abū Ṭālib—a trăit de-a lungul întregului asediu și ca tot restul clanului, într-o stare de continuu și necruțător suspans, neștiutori vreodată de teroarea ce ar fi putut să le aduca ziua ori noaptea următoare. Fiece zi era saturată de pericole, însă Khadīja nu s-a simțit niciodată pierdută în a găsi noi rezerve în propria ei Credință și în propriul ei Caracter, rezerve care s-o fortifice ca ființă, ca entitate. Ea descoperi astfel că nu exista nimic care să-și dorească mai mult ca simțirea și ființarea în apropierea de Allāh, deoarece, prin simțirea și trărea în proximitatea lui Allāh, ea era în stare să interzică suspansul respectiv.

Pentru Khadīja, sursa celei mai mari anxietăți a constituit-o foamea și setea copiilor. De câte ori ‘Alī, sau Hakim bin Hizam, sau Hisham bin Amr, aducea provizii în râpă, ea avea grijă de copii. Copiii se adunau în jurul ei și ea le dădea mâncare și apă. Copiii se uitau la ea cu bucurie și mirare. Khadīja

considerarea nevoia copiilor înaintea nevoii părinților și dădea întâietate nevoii acestora față de propria necesitate. Ea avea simțul acela al extinderii spiritului de familie peste întregul trib.

„Cel care vrea Viața de Apoi, face tot ce-i stă în putință să o capete, căci el este credincios. Pentru zelul lor, cei asemenea lui, vor fi mulțumiți.” (Coran, 17: 19)

Siguranța, protecția clanurilor erau amenințate nu doar de către Umayyazi și nu doar de spectrul foamei și al setei, ci și de caniculă și excesivul frig. În lungile zile de vară, cerul arunca flăcări către pământ, iar stâncile și înălțimile de piatră le reflectau, făcând ca totul să fie interiorul unui cuptor: Khadīja dădea apă celor însetați cât de des putea. Iarna în schimb, lungile nopți deveneau friguroase până la insuportabil. Mamele făceau eforturi din cele mai disperate ca să-și apere copiii de ravagiile răcelii: Khadīja le distribuia lemne de foc și haine.

Inevitabil, lungul asediu a stricat ritmul de viață al tuturor membrilor clanurilor Hashim și Al-Muṭṭalib. Fiecare zi le aducea un sumbru chin ori o nouă amenințare, dar cei din clanurile asediate nu au fost niciodată descurajați. De fapt, erau fericiți. Prezența în mijlocul lor a lui Muḥammad, preaiubitul lui Allāh, era destul pentru ei ca să uite de toate temerile și să-i păstreze într-o stare de mulțumire. Ei știau că Allāh îi alesese ca să-l apere pe Muḥammad, Trimisul Său, de inamici. Aceasta era o onoare pe care nu ar fi dat-o la schimb nici chiar pentru un stăpânirea unui imperiu. Khadīja i-a inspirat cu exemplul său. Maiestatea și puterea Credinței sale le-a dat un impuls, iar ei, cu demnitate și aplomb, au condus printre furtunile anilor de exil.

De la începutul și până la sfârșitul asediului, Khadīja a fost tot timpul optimistă. Spiritul Adevărului și Bunăvoinței era acea magie invizibilă a personalității ei. Ea știa că tribul se afla sub protecția lui Allāh și că se afla, prin urmare, în siguranță. Secretul seninătății ei poate fi descoperit în următoarele sfinte versete coranice:

„Noi am spus: «Coborâți cu toții! Călăuzire vă va veni de la Mine. Nici teamă și nici mâhnire nu vor cunoaște cei care vor urma călăuzirea Mea.»” (Coran, 2: 38))

„Prietenii lui Dumnezeu nu vor cunoaște teamă și nu vor fi mâhniți” (Coran, 10: 62)

„Cei care spun: «Domnul nostru este Dumnezeu!» și merg drept, nu vor cunoaște nici teamă și nici tristețe.” (Coran, 46: 13)

Nota translatorului englez (A. Yusuf Ali). Devoțiunea și serviciul față de Allāh duc către eliberarea sufletului de toată teama și tristețea, atât privitor la cele trecute, prezente cât și viitoare, dacă facem analogia dintre Timp și starea atemporală (n.n. timpul istoric și eternitate). O asemenea devoțiune, o asemenea servire sunt indicate prin:

1. a crede în Semnele lui Allāh, ceea ce înseamnă a înțelege și-a accepta Voința Sa;

2. a amesteca de-o manieră completă voința noastră, personală, cu Voința Sa universală, ceea ce înseamnă a fi pe aceeași lungime de undă cu Infinitul și a proceda în toate ale noastre cu vederea către Împărăția Sa.

Privitor la Khadīja, pentru ea nu exista teamă și întristare. Ea exemplifica Mesajul lui Dumnezeu în munca de zi cu zi!

Credința, bunătatea și caritatea Khadijei erau

binecunoscute de oricine. Ceea ce nimeni nu a văzut până ce ea începuse să trăiască în exil a fost răbdarea ei în suferință și voința ei de-a lupta. Ea a îndurat suferința asemeni unui stoic, luptând împotriva disperării și mâhnirii și învingându-le, deoarece, întreșută în textura vieții ei exista speranța. La modul dramatic, speranța părea a fi străină contextului, în mediul în care le trăia Khadīja, însă nu și-n cazul ei. Nădejdea ei era invicibilă, o nădejde contagioasă, deoarece ea a ridicat prin speranța inimile descurajate.

„Ei se bucură de binefacerea și harul lui Dumnezeu, căci Dumnezeu nu lasă să se piardă răsplata credincioșilor.”
(Coran, 3: 171)

Khadīja s-a glorificat în Mila și Bunătatea lui Allāh, ea fiind cu supramăsură binecuvântată cu acestea.

Cele de mai sus reprezintă o tușă îngroșată, obținută prin punerea împreună, din variate surse, a unor date preluate din istoria despre Muḥammad și Khadīja, istoria celor din neamurile Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, atunci când s-au aflat sub asediu în Shi'b Abū Ṭālib, din 616 A.D. până în 619 A.D. Multe detalii importante lipsesc. Însă există speranța că aprofundizarea de către istoricii și învățații dedicați subiectului va descoperi noi fapte. Aceste noi fapte îi vor face pe istoricii islamului să fie în stare să prezinte o completă și coerentă istorie a anilor când islamul s-a aflat sub asediu!

Asediul asupra celor din Bani Hashim și Bani Muṭṭalib a durat până în 619 A.D. În acel an, cele două clanuri s-au întors în oraș, în Mekka. Asediul exercitat asupra lor de către Quraysh a eșuat în privința rezultatului intenționat. Membrii Bani Hashim erau sfidători ca totdeauna și cu moralul ridicat. Era pentru ei de negândit, la sfârșitul asediului, așa cum

fusesse și la început, faptul de a-l preda pe Muḥammad—om care le era drag—inamicilor.

Dacă Abu Jahl și Umayyazii abandonaseră asediul, aceasta nu era pentru că s-ar fi schimbat modul de-a gândi; ei erau infideli incorijibili cu hotărârea de-a distruge islamul. Ei încercaseră să prelungească blocada și să realizeze ruina clanului Bani Hashim, însă fuseseră obligați să renunțe la asediu pentru că existau și forțe care se opuneau acestuia. În cele ce urmează este relatarea—dată de biografia cea mai timpurie, mai extinsă și de autoritate, biografia Profetului, scrisă de Muḥammad ibn Ishaq—relativă la evenimentele care au culminat cu revenirea în Mekka (de la Shi'b Abū Ṭālib) a ambelor clanuri, Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, revenire realizată după 3 ani de exil.

Anularea boicotării clanului Bani Hashim

Odată ce Quyrash făcuseră o înțelegere să-i ostracizeze pe cei din Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, aceștia se aflau în ascunzătoarea muntelui, Shi'b Abū Ṭālib. Nu mult după aceea, unii dintre membrii Quraysh făcură pași în direcția nerespectării acestei înțelegeri. Nimeni nu a încercat mai serios să facă asta precum Hisham bin Amr, deoarece el era fiul unuia din frații materni ai lui Nadla bin Hashim bin Abd Manaf și era foarte apropiat celor din Bani Hashim. Amr era foarte stimat de către oamenii săi. Când numitele două clanuri se aflau în Shi'b Abū Ṭālib, el obișnuia ca nopțile să aducă o cămilă încărcată cu alimente; atunci când ajungea la intrarea în defileu, îi lua cămilei căpăstrul și, dându-i o lovitură puternică pe spate și făcând-o să alerge spre launtrul defileului. A făcut astfel și altă dată, aducând asediaților haine.

Odată, Hisham se duse la prietenul său, Zuhayr bin Abu Umayya bin al-Mughira, a cărui mamă era Atika, fiica lui Abdul Muṭṭalib, și-i spuse acestuia: „Poți fi mulțumit să mănânci și să porți haine bune, când știi condițiile în care trăiesc unchii tăi? E știut ca ei nu pot nici să vândă, nici să cumpere și nici să se căsătorească cu femeile altor triburi. Pe Dumnezeu o spun, dacă ei ar fi unchii lui Abu'l-Hakam bin Hisham (Abu Jahl) și tu i-ai cere să facă tot ce ți-a cerut el să faci, el nu ar face-o în veci.

Zuhayr a răspuns atunci: „Sunt încurcat, Hisham, ce pot să fac (în cazul acesta)? Eu sunt un simplu om doar. Pe Dumnezeu, de aș avea pe cineva care să mă sprijine, aș anula cât de repede (cele față de Abu Jahl).” Hisham bin Amr spuse: „Am găsit un asemenea om pentru tine—eu însumi. „Găsește un altul!” spuse Zuhayr. „Așa că Hisham bin Amr se duse la Abu'l Bukhtari bin Hisham și întrebă de un al V-lea bărbat; apoi se duse la Zama'a bin al-Aswad bin al-Muṭṭalib bin Asad, aducându-i aminte de rudenia lor și de datoriile ce le avea față de familie. Întreba dacă alții avea dorința de-a coopera în această acțiune și-i dădu lui Zama'a numele acelora alții. Toți spuseră că se vor întâlni noaptea lângă Hujun, mai sus de Mekka, iar atunci când se întâlniră, căzură de acord să reflecteze asupra conținutului documentului și să obțină anularea acestuia.

În ziua următoare, când se strânseseră oamenii, Zuhayr îmbracă o robă și dădu încojur de 7 ori Kaabei.

Apoi el privi către mulțime și spuse: „O, oameni din Mekka, putem noi oare să ne îndestulăm și să ne vestim bine în vreme ce oamenii din Bani Hashim ajung să moară fiindcă nici nu pot vinde, nici nu pot cumpăra? Pe Dumnezeu vă spun, nu voi avea pic de odihnă până ce documentul acesta al interdicției

nu este distrus.”

Atunci Abu Jahl strigă: „Ești în greșeală. Înțelegerea scrisă nu va fi vreodată distrusă!”

Iar Zama’a îi strigă drep răspuns: „Singurul care greșește ești tu! Acest înscris al nedreptății va fi distrus. Noi nu l-am dorit nici atunci când a fost scris ca plan și nici atunci când a fost semnat.”

La acestea, Abu Bukhari spuse: „Zama’a are dreptate. Acest document nu ne-a plăcut când a fost scris și nu ne place nici acum.”

Al-Mutim adăugă: „Atât Zuhayr, cât și Zama’a au dreptate și oricine spune altcumva, se află în greșeală. Pe Allāh îl luăm Martor al nostru că ne separăm de întreaga idee și de tot ceea ce este scris în document.” Apoi, Hisham vorbi și el, susținându-și prietenii.

Apoi al-Mutim s-a apropiat de document ca să-l smulgă de la locul unde era atârnat și ca să-l rupă în bucăți. Atunci văzu că viermii mâncaseră cea mai mare parte din înscris, cu excepția cuvintelor In Numele Tău,o, Allāh,cuvinte care erau formula obișnuită de către Quraysh când începeau vreun înscris al lor. Scribul documentului fusese Mansur bin Ikrima.

Al-Mutim bin Adiy a fost acela care a rupt în bucăți infamul document emis de către Quraysh. Acele bucăți fură luate de vânt și n-a mai rămas nimic din ele. Această acțiune de rupere a documentului a fost un act care a venit din convingere și curaj—convingerea că Bani Hashim erau victime inocente ale nedreptății și curajul de a-i înfrunța pe cei din clanul Quraysh. Acțiunea hotărâtă a lui Al-Mutim era semnalul că asediul asupra Bani Hashim se terminase și că membrii săi puteau acum să se întoarcă în oraș. Însuși Al-Mutim, împreună cu

tinerii războinici ai clanului său, îmbrăcați de luptă, călăriră în fugă către valea asediului și escortară pe Muḥammad Mustafa, pe Khadīja și pe toți membrii celor două clanuri, Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, înapoi, la Mekka, la casele acestora.

Dr. Muḥammad Hamidullah scrie la pagina 10 a cărții sale—*Introducere în islam*, Salimiah, Kuwait, 1977, publicată de către Federația Islamică Internațională a Organizațiilor Studentești—următoarele:

„ După 3 ani, 4 ori 5 nemusulmani, mult mai umani decât restul (celor din Mekka) și aparținând unor clanuri diferite, proclamară de manieră publică denunțul lor privind boicotul cel injust.“

(După cum se vede), dr. Hamidullah atribuie eșecul boicotului spiritului uman avut de „patru sau cinci nemusulmani“. Aceștia erau, spune, „mult mai umani decât restul“ și are dreptate, aceia 4-5 erau mult mai umani decât restul de nemusulmani din Mekka. Însă—au fost ei mult mai umani decât chiar musulmanii ce trăiau în Mekka?

Surprinzător, incredibil, dar răspunsul istoriei la această inconfortabilă întrebare este afirmativ, iar situația abundă în ironie. La urma urmelor, în afară de acești 5 „protectori“, cu toții nemusulmani—umanitatea nu îmboldea pe nimeni altcineva în Mekka, musulman ori nemusulman—să sfideze pe cei ce țineau de Quraysh și să acționeze în apărarea clanului Bani Hashim!

Și mai există o întrebare—de ce Zuhayr se consideră ca fiind singur, (când i se cere acțiunea sa de ajutor)?

Când Hisham a pus problema în discuție față de prietenul său, Zuhayr, acțiune de anulare a Înțelegerii păgânilor

privitoare la boicotarea clanului Bani Hashim, i-a reproșat acestuia faptul de-a fi insensibil la suferința celor asediați și faptul de-a produce prin slăbiciunea ce-o dovedea la eșecul acțiunii de-a pune punct suferinței celor asediați; Zuhayr a răspuns: „Sunt încurcat, Hisham, ce pot să fac (în cazul acesta)? Eu sunt un simplu om doar. Pe Dumnezeu, de aș avea pe cineva care să mă sprijine, aș anula cât de repede (cele față de Abu Jahl).”

Răspunsul lui Zuhayr este criptic. De ce se considera o minoritate, doar singur? Nu știa de existența în Mekka a altor musulmani? De ce nu încercase să obțină sprijinul lor ca să termine cu asediul celor din Bani Hashim? El trebuie să fi solicitat sprijinul lor și chiar dacă l-ar fi refuzat în acest ajutor, aceasta n-ar fi făcut rău nimănui.

Conform istoricilor, unii dintre musulmanii din Mekka, erau oameni de vază și bogați și aveau destulă influență în rândul celor din Quraysh. Dar dintr-o cauză misterioasă, nici lui Zuhayr și nici unuia dintre prietenii săi nu le trecură prin minte să-i mobilizeze pe musulmani. Ei, (se pare), decisese să nu-i pună la socoteală pe musulmani, ci au mers mai departe, trecând la acțiune de-o manieră unilaterală pentru a pune capăt asediului.

Zuhayr și prietenii săi au avut succes în eforturile lor de a-i aduce înapoi în oraș pe cei din clanul Bani Hashim. Astfel, Muḥammad Mustafa, Khadīja, ‘Alī, Abū Ṭālib și toți ceilalți membri ai Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib reveniră la căminele lor. Însă prin acțiunea lor, Zuhayr și tovarășii săi demonstraseră că musulmanii ce trăiau în Mekka nu erau indispensabili lui Muḥammad ori islamului.

Acesta este unul din supremele paradoxuri din istoria

islamului—mâna care s-a întins către zidul din Kaaba, mâna care a dat jos documentul referitor la jurământul Quraysh de-a ostraciza clanul Bani Hashim, mâna care a rupt documentul în bucățele aparținea nu unui credincios, ci unui necredincios, Mutim bin Adiy! Nici Mutim și nici unul dintre cei 4 prieteni ai săi— Hisham bin Amr, Zuhayr ibn Abu Umayya, Abu'l Bukhtari bin Hisham și Zama'a bin al-Aswad—nu era musulman, însă toți cinci erau protectori de-o înaltă conștiință, care nu puteau accepta nedreptatea făcută celor din Bani Hashim. Și ei nu-și găsiră odihna până ce nu restabiliseră justiția în Mekka.

Așa cum s-a arătat mai sus, tehnic vorbind, acești 5 protectori nu erau musulmani. Însă numai ei singuri au avut tăria de caracter și îndrăzneala să susțină un principiu care este islamic (în natura sa), Principiul Justiției. Astfel, ei au susținut Dreptatea și prin acțiunea lor eroică și-au câștigat nemurirea în saga islamului.

Pe de altă parte, musulmanii nu doar că nu au acționat, dar nici nu au protestat împotriva nerușinării și arongaței demonstrate de către Quraysh. Timp de 3 ani, ei au păstrat o detașare prudentă și o tăcere neconvingătoare. (Păreau) a fi cu toții oameni ai prudenței și, ca urmare, tot ce făcuseră fusese să tragă de timp și să privească desfășurarea evenimentelor.

Asediul celor din clanul Bani Hashim a durat mai bine de 1000 de zile; ceea ce este cel mai surprinzător în epica asediului respectiv este că „atitudinea de monolit” a clanurilor Hashim și al-Muṭṭalib nu a demonstrat nici un fel de fisură, chiar dacă, de la început și până la sfârșit, acestea au fost supuse unui stress, unei continue tensiuni. Cei ținând de Quraysh nu putură găsi în cele două clanuri asediate nici

un trădător, nici măcar un sclav care să fi voit să-și trădeze stăpânul, cum, de asemeni, nici un semn de slăbiciune, de pierdere a curajului, nici măcar în cazul unui copil.

În Shi' b Abū Ṭālib fuseseră 400 de bărbați, femei și copii. Ei se împărtășeau deodată cu Muḥammad și Khadīja din experiența trăirii în exil și nici unul dintre ei nu devenise „dezertor”—fie pentru a-și salva viața, fie pentru a-i mitui pe păgâni ca să-și potolească foamea ori setea, fie ca să scape de excesul de căldură și frig, fie să scape dintr-o detenție fără sfârșit. Ei nu avea nici o cale de-a ști cum și când, dacă avea vreodată să fie!, avea să se termine asediul ori aveau să se întoarcă la casele lor. Zilele de exil se transformaseră în săptămâni, săptămânile ajunseră a fi luni și lunile, ani. Și nu existase nimic care să le susțină speranța, deși speranța fusese unul dintre acele lucruri care îi susținuse de la început până la sfârșit.

Se pare că hotărârea—colectivă, dar de la sine înțeleasă—a „eroicilor patru sute” fusese „scufundă-te ori înoată împreună cu Muḥammad. Ei preferară să fie mai degrabă „prizonieri” cu Muḥammad decât cetățeni liberi fără el. Pentru ei, viața fără Muḥammad nu era demnă de trăit.

Abū Ṭālib și ceilalți membri ai Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib au considerat asediul ca pe un fel de test al iubirii lor față de Muḥammad. Asediul a fost de asemenea un test al moralității lor, al curajului lor fizic și al curajului moral, al hotărârii înverșunate, al perseverenței, al răbdării în suferință, al tăriei lor, test ale cărui etape ei le-au trecut cu toții. Allāh își pusese în ei încrederea protejării personale a lui Muḥammad Mustafa, Trimisul Său. Ei făcuseră un angajament de a-l proteja (pe Profet) și aduseră această obligații a lor glorie și onoare.

În 3 ani de exil, averea Khadijei s-a topit încet-încet, ea cheltuind cea mai mare parte a ei pe cumpăraturile apei. Era fericită că averea ei fusese mijlocul prin care Allāh salvase cele mai de preț vieți din Creație—viețile lui Muḥammad Mustafa și ale celor din Ahl ul-Bayt—fiind totodată recunoscătoare Lui pentru onoarea ce-o revărsase asupra ei. În mijlocul agitației și prefacerilor din jurul ei, credința Khadijei rămăsese constantă; o credință ce rămăsese o sursă de putere de neabătut atât pentru ea, cât și pentru cei din juru-i. Așa cum s-a mai arătat, credința ei fusese susținută prin rugăciune. Credința Khadijei era ceva aproape „vizibil” și „tangibil”. Ea era tot timpul în contact cu Allāh, Sursa Credinței, prin intermediul rugăciunii. Rugăciunea era de asemenea secretul curajului ei liniștit, tăcut. Felul ei de-a fi liniștită și prezența ei serenă în timpul asediului nu a lăsat niciodată ca moralul tribului să slăbească. În anii de agitație și restriște, ea fusese „o ancoră” pentru întregul trib.

Eșecul asediului dus de către păgânii din Mekka împotriva celor două clanuri, Bani Hashim și Bani al-Muṭṭalib, cum și revenirea celor două clanuri la casele lor, au constituit o linie de demarcație în istoria islamului. A fost o dovadă de capacitate de adaptare și forță a noii credințe.

La începutul asediului, se simțiseră încrezători în faptul că, în cele din urmă, reușiseră să înghesuie islamul și că se găsea la buna lor voie. Eforturile lor de-a șterge orice urmă de islam nu fuseseră nehotărâte ori sporadice și nu lăsaseră nici o opțiune. Ei agitară spectrul înfometării în fața clanurilor asediate. Ei, păgânii, presupuseseră că în fața celor două flagele, al foamei și al setei constante, cum și a stării permanente de alarmă, rezistența clanurilor asediate a ceda și ele vor fi forțate să-l predea lor pe Muḥammad.

Fără îndoială, capacitatea umană de-a îndura are limitele ei și foamea și setea interminabile poate să înfrângă spiritul unui om, nu importă cât de eroic ar fi în natura sa. Însă păgânii nu știau că Credința în Allāh a celor din Bani Hashim, cum și loialitatea lor față de Muḥammad, erau mai puternice decât foamea-și-setea și că, de fapt, mai puternice decât însăși frica de moarte.

Membrii clanului Bani Hashim nu avuseseră nici un fel de frică față de moarte.

Când în Arabia, Muḥammad a înfipt Stindardul Unicității (*Tawhid*) și a aprins Lampa Credinței, el a fost pus la încercare deodată de către toți ocrotitorii idolatriei. Închinătorii la idoli urau faptul de-a vedea steagul Unității fluturând la orizont și, drept aceea, au trimis legiunile lor nenumărate, dese, ca să-l doboare. Însă legiunile respective au găsit stindardul înconjurat și apărat de către fiii neamului Bani Hashim, care se strâneseră în juru-i spre a-l proteja; dar, ca să-l apere, ei trebuiau să se confrunte cu moartea în fiecare clipă! Acele legiuni (ale păgânilor) au făcut atacuri repetate și îngrozitoare împotriva Steagului, însă fuseseră respinse de fiecare dată. Fiii Bani Hashim au învins și alungat Legiunile Necredinței.

Lampa Credinței, aprinsă de Muḥammad Mustafa, a fost amenințată de uraganele de păgânism și politeism, dar fiii Bani Hashim au apărat victorioși această Lampă. „Uraganele” și-au epuizat toate forțele lor și toată furia lor ca s-o stingă, dar au dat greș.

În apărarea Stindardului-Tawhid și a Lâmpii Credinței, au fost uciși mulți dintre fiii Bani Hashim. Însă, așa cum s-a arătat mai sus, moartea nu le-a pus în față nici un fel de terori. Tawhid și Credința le-au fost cu mult mai prețioase decât

propriile vieți. Ei au fost mândri să moară în apărarea Unității și Credinței, deoarece ei au crezut (tot timpul) că atât Stindardul, cât și Lampa, se constituiau ca moștenirea cea mai prețioasă a lor; aceasta era datoria lor sacră și ei au realizat-o până la capăt.

Abu Jahl și Umayyazii au făcut nenumărate încercări să stingă Flacăra Islamului, însă nu au izbândit. Ba chiar, Flacăra Islamului a ars din ce în ce mai luminoasă, mai strălucitoare. Și cum ar fi putu oare ei s-o stingă odată ce avea Păzitori vizibili și invizibili? Căci, dacă Bani Hashim erau protectorii vizibili ai Flăcării Islamului, Allāh era Protectorul Invizibil al ei, așa cum citim în următoarele versete din sfântul Coran: (v.32-33

„Ei ar vrea, cu gurile lor să stingă lumina lui Dumnezeu, atunci când Dumnezeu nu vrea decât să desăvârșească lumina Sa, în ciuda tăgăduitorilor. El este Cel care l-a trimis pe trimisul Său cu călăuzirea și legea adevărată ca să fie mai presus de toate legile, în ciuda închinătorilor la idoli.”
(Coran, 9: 32)

Capitolul 12

Moartea Khadijei și a lui Abū Tālib

Cei cinci apărători reușiseră să calce în picioare înțelegerea Quraysh de-a boicota pe Bani Hashim. Mulțumită cavalerismului și vitejiei lor, Bani Hashim putură să se întoarcă în oraș și să mai poată trăi în casele lor. Dar abia începură a se recupera de pe urma rigorilor de-a fi trăit în ascunzătoarea montană trei ani la rând, că soția, partenera și prietena lui Muḥammad Mustafa, binefăcătoarea islamului și musulmanilor, Khadīja, căzu bolnavă. Boala ei a fost scurtă,

agudă, însă fatală. Toată viața ei trăise în abundență și lux, însă cei 3 ani fuseseră o perioadă de austeritate pentru ea, austeritate ce inevitabil și-a luat partea.

Cum am arătat mai sus, Khadīja a fost prima femeie care să fi declarat că Făcătorul este Unul și că Muḥammad era Trimisul lui Allāh. Gloria și onoarea de-a fi fost Primul Credincios din întreaga lume îi aparține în eternitate.

Când islamul ajunsese sub presiunea de nesuportat a inamicilor lui, Khadīja își sacrificase tot binele ei, bogăția și căminul ei pentru (noua credință); iar acum apărea cum că-și sacrificase și viața. Fără vreo îndoială, dacă ar fi continuat să trăiască în rezidența ei „împărătească” din Mekka, înconjurată de servitoarele ei, ar mai fi putut trăi mulți ani în plus. Dar ea preferase să stea alături de soțul și de clanul ei și să împartă cu aceștia amărăciunile vieții. În timpul asediului, ea nu avusese de îndurat doar naprasnicele suferințe ale foamei și setei, ci și extremele caniculei, pe timp de vară, și ale frigului, iarna, și chiar așa fiind, ea nu se plânsese niciodată de acestea soțului ei. Fie perioade bune sau rele, fie de-avea o grămadă sau nimic, ea fusese mereu bucuroasă, austeritatea și privațiunile nereușind vreodată s-o amarască. Temperamentul ei a fost acela care s-a definit ca o sursă continuă de mângâiere, de curaj și de putere pentru soțul ei, pe timpul celor mai mohorâte momente din viața Profetului.

În timpul anilor de asediu, Khadīja își cheltuisese întreaga ei avere pe cumpărarea celor necesare traiului, mâncare și apă, de exemplu, pentru clanul soțului ei, astfel că atunci când s-a întors acasă, și ultimul bănuț din avere era deja cheltuit; când Khadīja muri, nu erau bani de ajuns în casă, nici măcar ca să se cumpere giulgiul necesar; în locul acestuia, s-a folosit o mantie a soțului ei și i s-a făcut înmormântarea înveșmântată

cu aceasta.

Câtă vreme trăise Khadīja, Muḥammad nu-și luase altă soție, iar de nu ar fi murit, cel mai probabil este că nu s-ar fi căsătorit cu o altă femeie.

„Pe timpul celor 24 de ani de mariaj al lor, soțul mai tânăr al Khadijei s-a oprit de la dreptul de poligamie, iar mândria sau tandrețea venerabilei matroane nu a fost niciodată jignită de compania vreunei rivale. După moartea ei, Profetul o ridică la rangul femeilor perfecte, patru la număr, deîmpreună cu sora lui Moise, cu mama lui Isus și cu Fāṭimah, cea mai iubită dintre fiicele sale.” (Edward Gibon, Declinul și căderea Imperiului Roman)

Muḥammad ibn Ishaq, biograful Profetului, spune că atunci când a avut loc o reînnoire a Divinei Revelații, după primele două vizite ale lui Gabriel, Khadīja a primit (prin Muḥammad) un omagiu și un salut din partea lui Allāh Ta’ala. Mesajul a fuse comunicat lui Muḥammad de către Gabriel, iar când Muḥammad i-a transmis Khadijei mesajul, ea a spus: „Allāh este Pacea (as-Salam), și de la El este toată Pacea, și fie pacea asupra lui Gabriel!”

Muḥammad avea să-și reamintească mereu de Khadīja cu afecțiune, cu recunoștință și cu iubire. Pe timpul bolii ei, el stătuse de veghe cât a fost noaptea de lungă, îngrijind-o, alinându-i sufletul, rugându-se pentru ea. El i-a spus că Allāh promisese pentru ea Binecuvântarea Eternă și că ridicase în Paradis pentru ea un palat din perle. Iar când spre dimineață, trupul ei fragilizat de boală nu a mai putut îndura deloc atacurile de febră, sufletul ei sfințit și nobil a părăsit acest pământ pentru destinația lui în Cer, unde a intrat în tovărășia celor nemuritori. Moartea ei a umplut de-o adâncă întristare

sufletul lui Muḥammad.

Khadīja a murit în al X-lea Ramadan, în al X-lea an al Proclamării Islamului.

Khadīja a fost îngropată la Hujun, în partea de sus a Mekkăi. Pentru câteva momente, însuși Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, a coborât în mormânt ei pentru a sta acolo, iar apoi, a ajutat pe ceilalți îndoliați să coboare trupul Khadijei în mormânt. După îngropare, el a netezit, a băătorit pământul de pe mormântul ei.

Așa a murit Khadīja, prima femeie ce-a fost să creadă în Unitatea Creatorului.

Pacea fie asupra Khadijei, cea căreia Allāh Ta'ala a trimis omagiile și salutările Sale.

Pacea fie asupra Khadijei, pentru care Allāh a construit un palat de perle în Paradis.

Pacea fie asupra Khadijei, cea mai bună dintre femei și conducătoarea tuturor femeilor.

Khadīja a murit în 619 A.D. La o lună de la moartea ei, Muḥammad Mustafa avea să trăiască o altă lovitură sufletească prin moartea lui Abū Ṭālib, unchiul și tutorele său, bastion al islamului. Moartea acestor doi prieteni—Khadīja și Abū Ṭālib—a fost lovitura cea mai puternică pe care a îndurat-o Apostolul lui Dumnezeu în cei 50 de ani pe care-i trăise. Cele două lămpi ale vieții sale se stinseseră, iar el a fost copleșt cu totul de întristare; el avea să numească anul morții celor doi, „Anul Mâhnirii”

Pentru Muḥammad, anul 619 avea să devină anul întristării într-un sens mai amplu decât cel inițial. Sigur că moartea celor iubiți este motiv de supărare, dar în cazul lui

Muḥammad, moartea acestor doi prieteni nu fusese pentru el pur și simplu o experiență perrsonală; el, în urma unei serii de evenimente neobișnuite, avea să devină conștient de înțelesul mai de adâncime al morții celor doi.

Khadīja și Abū Ṭālib au murit în același an și, odată cu moartea lui Khadīja, necazurile începură să vină unul după altul, cu repeziciune. În cele ale islamului, ea fusese un susținător fidel pentru Profet, deoarece acesta obișnuia să-i spună despre problemele sale. Cu moartea lui Abū Ṭālib, în viața sa personală, Muḥammad își pierde izvorul de putere cum și apărarea, protecția față de tribul său. Abū Ṭālib murise cu 3 ani înainte ca Muḥammad să migreze la Medina și din acel moment au început cei ce țineau de Quraysh să-l trateze pe Muḥammad de-o manieră ofensivă, fel de-a fi pe care nu îndrăzniseră să-l demonstreze cât trăise unchiul său. Un tânăr, bădăran, aruncase cu praf în capul lui Muḥammad.

Prin autoritatea tatălui său, Urwa, Hisham mi-a zis că Profetul a venit la casa lui și i-a spus: «Cât a trăit Abū Ṭālib, Quraysh nu m-au tratat niciodată cum au făcut-o de data aceasta!» (Muḥammad ibn Ishaq, Viața Trimisului lui Allāh)

„Curând, Muḥammad deveni afectat de moartea celui ce-l susținuse în mod continuu, Abū Ṭālib, care nu fusese pur și simplu o rudă plină de afecțiune către el, ci și un protector hotărât și puternic, datorită marii lui influențe în Mekka. Ori prin moartea lui Abū Ṭālib, nu mai exista nimeni care să împiedice ori să contraatace ostilitățile unui Abu Sofian ori unui Abu Jahl.

În locurile lui natale, soarta lui Muḥammad devenea din ce în ce mai neagră. Khadīja, binefăcătoarea lui principală, devotatăta lui parteneră de singurătate și izolare,

credincioasa cea zeloasă a doctrinei lui, era acum moartă, cum mort era și Abū Ṭālib, cândva protectorul său credincios și eficient. Privat de influența atotprotectoare a celui din urmă, de-o anumită manieră, Muḥammad deveni în Mekka un ne-legiuit, fiind obligat de situație să se ascundă și să fie un fel de greutate pentru ospitalitatea acelor pe care chiar doctrina sa îi implicase în persecutarea de către politeiști. (sic!). Dacă avantajul lumesc era obiectivul său, atunci—cum avea să fie atins?” (Washington Irving, Viața lui Muḥammad)

Washington Irvin greșea susținând că Muḥammad devenise „o greutate în ospitalitatea acelor pe care doctrina lui îi implicase în persecutarea (de către politeiști).” Muḥammad nu a fost niciodată și pentru nimeni o greutate. Membrii clanului său—Bani Hashim—considerau o onoare și un privilegiu faptul de a-l apăra pe Profet și de-a apăra islamul—ambele fiindu-le cele mai mari comori. Ei erau conștienți că avându-l pe Muḥammad în mijlocul lor, ei deveniseră receptori ai binecuvântărilor Cerului, iar ca urmare, cu nici un preț, ei nu aveau intenția să se priveze de acele binecuvântări.

Cine altcineva decât clanul Bani Hashim ar fi fost să-l apere pe Muḥammad și să protejeze islamul? Muḥammad era carnea și sângele celor din Bani Hashim, iar pentru ei, islamul le era viața și iubirea.

O altă eroare pe care a făcut-o distinsul istoric este și întrebarea pe care a formulat-o: „Dacă avantajul lumesc era obiectivul lui Muḥammad, atunci—cum fusese atins?”

Faptul de-a obține avantaje lumești nu era obiectivul lui Muḥammad. Quraysh îi oferiseră lui Muḥammad toate binefacerile lumești, îi oferiseră bogății, conducerea regatului

și frumusețea (femeilor cu care s-ar fi căsătorit). Toate acestea i-au fost oferite, dar tuturor Muḥammad le-a dat cu piciorul. Ar fi putut ei oare să-i ofere altceva?

Muḥammad avea doar un singur obiectiv și acela era de-a duce la îndeplinire datoria pusă pe umerii săi de către Allāh, adică, de-a aduce la cunoștință islamul, Religia lui Allāh.

„Sacrificiile la care s-a supus Abū Ṭālib deîmpreună cu familia sa de dragul nepotului, chiar fiind încă neîncercător în misiunea Profetului (sic!), marchează caracterul său ca fiind, la modul singular, nobil și lipsit de egoism. În același timp, sacrificiile lui Abū Ṭālib furnizează o puternică dovadă a sincerității lui Muḥammad: Abū Ṭālib nu ar fi făcut ceva pentru un amăgitor interesat, căci avea mijloace ample de control (a firii lui Muḥammad).” (William Muir, Viața lui Muḥammad, Londra, 1877)

În legătură cu aceeași temă, William Muir mai scrie:

„Adevăr este că de nu ar fi fost influența și hotărâta protecție manifestată de către Abū Ṭālib, atunci este clar că intențiile ostile ale Quraysh ar fi pus în primejdie libertatea lui Muḥammad, și poate chiar viața acestuia.” (Ibid.)

„Motivul pentru care Abdul Muṭṭalib l-a făcut pe Abū Ṭālib să fie apărătorul lui Muḥammad era acela că Abū Ṭālib și Abdullah erau copiii aceleiași mame. Fără îndoială, protecția dată de către Abū Ṭālib a fost cauza majoră nu doar al succesului avut de misiunea lui Muḥammad, ci și a supraviețuirii fizice a Profetului. Abū Ṭālib era un demnitar al neamului Quraysh și totodată un om de prestigiu. Muḥammad trăise în casa lui Abū Ṭālib ca unul dintre copiii acestuia...” (Jurji Zaydan, Opere complete, vol.1, pag.96—Beirut, 1981)

În cartea sa, *Viața și vremurile lui Muḥammad*, John Glubb scrie că Abū Ṭālib nu este considerat de către musulmani un erou din cauză că a murit în necredință. Adaugă însă: „Cu toate acestea, dacă nu ar fi existat curajul ferm, loial, cu care a stat în apărarea nepotului său, islamul ar fi putut muri încă din fașă.”

Atât William Muir, cât și John Grubb—pe lângă mulți alți istorici—au strecurat ideea cum că Abū Ṭālib a murit în necredință. De ar fi provocați să dovedească (insinuările acestea), atunci ar trebui să ia în seamă o autoritate precum cea a Imamului Bukhari. Într-una din «tradiții», Bukhari spune că a captat istoria cum că atunci când Abū Ṭālib era pe patul de moarte, Apostolul l-a îndemnat să devină musulman, dar Abū Ṭālib i-a răspuns că de ar face astfel, asta l-ar face să se simtă stânjenit față de prietenii din neamul Quraysh.

Autorii «tradiției» au uitat însă un fapt. Abū Ṭālib era pe moarte și știa (prea bine) că nu mai avea să-și vadă «prietenii» Quraysh deloc, cum la fel știa că era pe punctul de-a merge în prezența Creatorului. Într-un asemenea moment (al părăsirii lumii acesteia) lui nu îi putea păsa prea mult de Quraysh, deoarece toată grija lui de-a lungul timpului fusese aceea de a-L bucura pe Allāh. Prin faptele sale, Abū Ṭālib a dovedit, mai mult decât oricine altcineva ar face-o prin cuvinte, că credința sa în Unicitatea lui Dumnezeu și în misiunea lui Muḥammad ca Trimis al Său era asemeni unei stânci, de nemișcat.

Amin Dawidar, recentul istoric egiptean, spune că Abū Ṭālib era pentru Muḥammad asemeni unei fortărețe care l-a adăpostit pe Profet de toată arșița și de tot frigul, de toate contrarietățile și răutățile lumii exterioare. Și spune: „Iar când Abū Ṭālib a murit, Muḥammad, pentru prima oară în viața lui,

s-a găsit față în față cu inamicul; fără îndoială că moartea lui Abū Ṭālib se constituia ca o mare tragedie pentru el.”

Abū Ṭālib nu putea fi decât musulman și momin. Nici un om nu poate să-l iubească pe Muḥammad și în același timp să iubească idolatria; cele două feluri de dragoste sunt reciproc exclusive. Și nici un om nu poate să-l iubească pe Muḥammad și simultan să urască islamul; dragostea față de Muḥammad și urârea islamului nu pot coexista. Oricine îl iubește pe Muḥammad trebuie inevitabil să iubească islamul. Iar dacă există vreun lucru dincolo de orice îndoială în istoria islamului, atunci este iubirea lui Abū Ṭālib pentru Muḥammad. Cum am arătat mai devreme, Abū Ṭālib și soția lui îl iubeau pe Muḥammad mai mult decât pe proprii lor copii și o asemenea iubire nu poate avea decât o singură sursă—convingerea lor că, în originile sale, islamul era de natură divină.

Abū Ṭālib era mândru că Allāh îl alesese din toată creația pe Muḥammad—fiul fratelui său, Abdullah—ca să fie pentru umanitate ultimul și cel mai mare Trimis al Său. Muḥammad a fost cea mai mare iubire și cea mai mare mândrie a unchiului său, Abū Ṭālib.

În Cartea Sa, Allāh Ta’ala (Preamăritul) a definit protecția pe care Abū Ṭālib a exercitat-o pentru Muḥammad Mustafa ca fiind proria Lui Protecție: „***Nu te-a aflat El orfan și te-a adăpostit?***” (Coran, 93: 6). Allāh Ta’ala a dat adăpost și s-a îngrijit de Trimisul Său, Muḥammad Mustafa, prin intermediul slujitorului Său, Abū Ṭālib.

Abū Ṭālib a făcut în Mekka o lucrare în folosul gloriei și puterii islamului și a fost gardianul valorilor islamice absolute și incontestabile. Timp de 10 ani de zile, Abū Ṭālib a condus

„corabia islamului pe întunecatele și furtunoasele mări cu o pricepere, cu o viziune și o credință ce-au devenit consternante pentru apărătorii idolilor păgânilor Arabiei. Faptele lui Abū Ṭālib sunt o parte integrală din istoria islamului și, la fel, se constituie în cadrul islamului drept cea mai elocventă dovadă a credinței sale în Allāh și în Trimisul Său!

Fie ca Allāh să-i binecuvânteze pe iubiții Săi slujitorii, Khadīja și Abū Ṭālib! Amândoi au pus ascultarea față de El înaintea a orice altceva cât au trăit.

Capitolul 13

Khadīja, Mama Credincioșilor

Înainte de apariția islamului, Khadīja era Prințesa din Mekka. Când soarele islamului s-a ridicat deasupra orizontului, Allāh a fost încântat s-o facă de asemenea Prințesa Islamului, cum, la fel, mulțumirea Sa a fost s-o facă Mama Credincioșilor, așa cum o și spune în Cartea Sa:

„Profetul este mai aproape de credincioși decât sunt ei unii de alții: soțiile sale le sunt lor mame.”(Coran, 33: 6)

Nota translatorului englez (A.Yusuf Ali). Surat Al-Ahzab (33) stabilește demnitatea și poziția soțiilor Sfântului Profet, care au o misiune și o responsabilitate specială ca Mame ale Credincioșilor. Ele nu sunt considerate ca femei obișnuite: ele au de instruit femeile celelalte în probleme spirituale, au de vizitat și de slujit (n.n. ca un fel de «preotese») în beneficiul celor bolnavi ori a celor aflați în situații grele, cum și de a îndeplini alte îndatoriri de bunătate spre facilitarea misiunii Profetului.

Titlul de Mamă a Credincioșilor pare să fi fost în mod deosebit dat Khadijei. Fără Khadīja, acest titlu devine unul fără sens. Ea și numai ea a dat credincioșilor acea sacră iubire pe care numai o mamă o poate da. Astfel, o mamă poate să fie flămândă, dar dacă copiii ei sunt flămânzi, atunci ea îi va hrăni întâi pe aceștia. De fapt, de este necesar—în cazul extrem—ea își va hrăni copiii din propria parte de mâncare și va flămânzi bucuroasă. Faptul acesta s-a întâmplat de nenumărate ori în istorie, mai ales în vremuri de război și de foamete; faptul că proprii copii sunt sătui și mulțumiți este îndeajuns să o facă pe o mamă fericită și mulțumită sufletește, este îndeajuns s-o facă să uite de propria foame și sete. Iubirea unei mame este incondițională: este atotprotectoare și atotcuprinzătoare.

Mulți dintre musulmanii din Mekka erau săraci. Nu aveau nici o sursă de venituri și nu aveau nici un mijloc de a-și face traiul într-un oraș a cărei viață economică era controlată de o organizație a idolatriilor. Membrii acestei organizații decretaseră ca nimeni să nu-i plătească vreunui musulman pentru munca prestată și nimeni să nu cumpere de la vreun musulman. Știau prea bine că privațiunile afectează trupul și spiritul și-și imaginaseră că atunci când, prin uzură economică, rezistența musulmanilor va slăbi, aceștia vor repudia islamul și-l vor abandona pe Muḥammad; așadar, obiectivul concomitent al acestei politici era să-i flămânzească pe musulmani. Însă Khadīja era aceea care-i hrănea pe musulmanii săraci zi de zi, astfel că nici unul dintre ei nu ajunsese vreodată a fi cu adevărat flămând, și tot ea era cea care le dădea adăpost. Pentru Khadīja, caritatea nu era ceva nou, dar amplitudinea și scopul angajării ei erau; de-o manieră nemaivăzută, uimitoare, ea și-a cheltuit banii pe

săracii și cei fără de casă din Mekka, dejucând astfel țelul organizației.

În Mekka, sprijinul pe care-l dădea Khadīja comunității musulmane era indispensabil islamului. Sprijinul acordat comunității musulmane garantase supraviețuirea acesteia când s-a aflat în asediu, în blocadă. În acest sens, ea a fost o făcătoare de istorie, istoria islamului.

Toate soțiile lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, sunt considerate Mame ale Credincioșilor, însă între acestea și Khadīja există o diferență esențială. Toate femeile cu care Muḥammad s-a căsătorit în Medina au primit un subsidiu de la Trezoreria Publică (Bayt ul-Mal). Unele din soții au cerut prerogative speciale și i-au cerut lui Muḥammad anumite avantaje. Ele pretindeau că banii plătiți pentru cele lor necesare nu erau suficienți și că ele nu puteau cumpăra destulă mâncare, (asfel încât să se poată spună) că se hrăneau din aceștia.

Pe de altă parte, Khadīja nu ceruse niciodată ceva soțului ei. Departe de a-i cere să-i aducă ceva, ea a făcut din propria pungă de bani otrezorerie pentru musulmani. În Mekka nu exista nici un fel de Bayt ul-Mal, însă a fost nemărginita generozitate și nelimitata bogăție a Khadijei aceea care a salvat Comunitatea credincioșilor de la înfometare. Khadīja era Khadīja, într-atât de preocupată de bunăstarea adeptilor soțului ei, încât nu a ținut la sine nici măcar ultima monedă, ci a cheltuit-o pentru aceștia.

Fie ca Allāh s-o binecuvânteze pe slujitoarea Sa, Khadīja, Mama prin excelență a Credincioșilor.

Khadīja ca mamă

Muḥammad Iqbal (decedat 1938) a fost poetul-filozof al ariei indo-pakistaneze. El este considerat un catalizator al renașterii musulmane din secolul al XX-lea. El spunea că în postură de creator, o mamă se află ca rang doar alături de Dumnezeu. O mamă aduce în lume o nouă viață, aceasta însemnând că ea creează; actul respectiv—actul de-a aduce o nouă viață în lume sau, altfel spus, actul creator—reclamă și existența unui sacrificiu, deoarece aducând o nouă viață în lume, o mamă își riscă viața proprie. Drept urmare, mama merită cea mai mare onoare și cel mai mare respect.

Ceea ce determină dorința ei de sacrificare a propriei vieți este iubire—iubirea pentru copilul ei, iubire care este cea mai sfântă iubire. În sfera sfințeniei, iubirea unei mame pentru copilul ei este imediată, secundă iubirii pe care o manifestă Dumnezeu. Khadīja a fost mândra mamă a 3 copii—doi băieți și o fată, cum am și spus-o mai devreme. Cei doi băieți—Qasim și Abdullah erau încă prunci când au murit. Ultimul și singurul copil care a supraviețuit a fost fiica ei, Fāṭimah Zahra.

În cazul în care se poate spune că ea, Khadīja, a fost mama ideală, atunci Fāṭimah Zahra a fost fiica ideală.

Fāṭimah Zahra, fiica ideală a lui Muḥammad Mustafa și a Khadijei, a devenit la rândul său o mamă ideală. Ea a fost mama a doi băieți—Hasan și Husain—și a două fete—zaynab și Umm Kulthum.

Khadīja și Fāṭimah Zahra—mama și fiica—au fost două din cele numai patru femei perfecte din lume, deoarece ambele au făcut maternitatea să fie ceva cu totul sfânt; ele au adus maternității glorie și onoare.

Cum am scris mai devreme în această carte, în Arabia preislamică, femeile nu avea nici un fel de statut. În

societatea arabă, dominată de către bărbat, ele erau exploatare la modul cel mai neomenos și erau tratate ca niște vite. Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, a pus capăt exploatareii exxercitate de către bărbați și le-a dat femeilor un statut pe care niciodată și niciunde nu-l avuseseră. Despre mame, Profetul a spus: „Paradisul se află sub picioarele mamei cuiva.”

Aceste cuvinte vor să însemne că nimeni nu poate întreține speranța intrării în paradis dacă și-a supărat mama. Admiterea cuiva în paradis se articulează pe abilitatea respectivului de-a dobândi mântuirea și nimeni care și-a nemulțumit mama nu se va mântui vreodată.

Profetul islamului a făcut astfel ca mulțumirea propriei mame—o femeie—să fie condiția ca omul să se mântuiască și să intre în paradis.

Capitolul 14

Khadīja, Femeia Perfectă

Au existat multe femei în istoria lumii care au devenit femei de seamă și faimoase datorită faptelor lor mărețe și umanitatea nu poate fi decât mândră de ele.

Dar în întreaga istorie a lumii, au existat doar 4 femei care se pot conforma înaltelor standarde puse de islam în privința adevăratei măreții și în privința perfecțiunii. Musulmanii au dat măsura acestor standarde prin proeminența în serviciile deosebite aduse lui Allāh. Muḥammad Mustafa, Profetul islamului, vasul Revelației venite de la Cer, interpretul acestei Revelații, a identificat pe cele patru femei, care sunt:

Asya, soția Faraonului

Maryam (Maria), mama lui Isa (Isus)

Khadīja, fiica lui Khuwayled, și

Fāṭimah Zahra, fiica lui Muhammed Mustafa (Fie ca....!!)

Astfel, Muḥammad Mustafa a găsit doar 4 femei perfecte în cadrul rasei umane. În afară de aceste 4, cele două din urmă aparțin aceleiași Case; ele sunt Khadīja, mama, și Fāṭimah, fiica ei.

Khadīja a fost imaginea sufletului perfect.

În restul umanității, celelalte singure femei care ar fi putut fi calificate de perfecte, erau celelalte soții ale lui Muḥammad Mustafa, dar el însuși a fost cel care a dat verdictul în această chestiune, iar verdictul său rămâne irevocabil. Dintre nevestele sale, Profetul a menționat-o doar pe Khadīja ca fiind femeia perfectă și prin asta a exclus, printr-un decret, pe celelalte soții din grupul femeilor perfecte.

Khadīja a combinat în persoana ei toate celelalte attribute care se însumează perfecțiunii. Dacă ea a fost lipsită de vreunul din aceste attribute, atunci soțul ei nu ar fi clasificat-o ca perfectă. În plus, nu există nici o evidență că ea ar fi avut vreuna din slăbiciunile fizico-morale care ar fi o regulă, se spune, caracteristic feminității.

Una din slăbiciunile caracteristice a femeilor se spune a fi gelozia, ori Khadīja nu era atinsă de nici un fel de gelozie. Ea era o femeie ce-și găsisese împlinirea, plăcerea și satisfacția în faptul dăruirii. Ea a fost generoasa patroană a celor săraci; ea se găsea în cea mai bună stare atunci când hrănea pe cei flămânzi și alina durerile celor lipsiți de bucurii. Acțiunile ei de hrănire și alinare sufletească a flămânzilor și nefericiților nu însemnau din partea ei un efort conștient—pentru ea, aceste acțiuni deveniseră un reflex.

Așa cum Khadīja era lipsită de gelozie, la fel era liberă de orice fel de nerușinare; un fapt pe care nu l-ar fi făcut niciodată era acela de-a răni (fizic ori sufletește) pe cineva. Astfel, ea nu și-a râs niciodată de vreo femeie, ea nu a încercat niciodată să înjosească pe cineva, ea nu a disprețuit niciodată pe cineva, nu a fost niciodată mânioasă ori ciudoasă...ea a fost totdeauna, de-o manieră exactă, lipsită de prejudecăți. Ea, niciodată, nu a rostit fată de cineva vreun cuvânt peiorativ sau urât. Astfel că, onestă față de dimensiunile unei inimi înțelegătoare, ea a fost preocupată de sentimentele chiar și ale celor mai umile și sărace dintre femei, fiind mereu îndurerată de durerile celorlalți oameni.

A existat o vreme când Khadīja era numită Prințesa Comercianților și Prințesa din Mekka. Iar apoi o vreme când marea ei avere a trecut în alte mâini: din mâinile ei, averea a trecut în mâinile islamului. Într-un sens aterial, ea fusese bogată și a devenit săracă. Ea a schimbat viața de lux pentru o viață de austeritate, însă în temperamentul ei ea nu a suferit nici o alterare. Ea a rămas tot atât de veselă, de mărinimoasă și de idealistă ca și mai înainte. Ea și-a petrecut mai mult timp ca niciodată în devoțiuni către Allāh, în serviciul față de Trimisul Său și, desigur, ea nu a dat nici o clipă uitării bunăstarea fizică și sufletească a Comunității Credincioșilor.

Următorul verset din sfântul Coran s-ar putea referi la Khadīja:

„Noi am dat Cartea moștenire robilor Noștri pe care i-am ales: printre ei este cel care se nedreptățește singur, precum și cel cumpătat, cel care o ia înaintea tuturor cu faptele sale bune, cu îngăduința lui Dumnezeu. Acesta este harul cel mare!” (Coran, 35: 32)

Khadīja, idealista, a fost cea dintâi în facerea de fapte bune. Ea avea un fel de-a fi de-o convingătoare sfințenie. Prin bunele ei fapte ea devenit un recipient al celor mai înalte binecuvântări venite de la Cer.

Khadīja a fost o femeie ideală, soția ideală a lui Muḥammad Mustafa, mama ideală a copiilor săi și Mamă a Credincioșilor ideală.

Credința în preamila lui Allāh a fost izvorul din care Khadīja a luat răspunsurile vieții ei. Ea a fost dăruită cu ceea ce sfântul Coran (v. 26: 89) numește Inimă Sănătoasă (Qalb Salīm). Qalb salīm ori inima sănătoasă a fost definită de către A. Yusuf Ali, translatorul și comentatorul sfântului Coran, după cum urmează:

„O inimă care este pură, neafectată de bolile care îi afectează pe ceilalți. Și aceasta pentru că în limba arabă inima nu este considerată doar locul emoțiilor și sentimentelor, ci și sediul inteligenței și al acțiunii rezultate, (termenul inimă) implică întregul caracter.

Simetria, egalitatea de caracter posedata de Khadīja era un indicator al sănătoasei inimi (*qalb salīm*).

Khadīja se născuse cu inima sănătoasă, qalb salīm, așa cum doar aleșii lui Allāh sunt născuți. Era o inimă preaplina de convingeri adânci, cu dedicare către islam, cu iubire și cu recunoștință către Allāh.

Capitolul 15

Generozitatea Khadijei

Khadīja, Prințesa Arabiei, și Muḥammad Mustafa s-au căsătorit în 595 A.D. Cincisprezece ani mai târziu,

Muḥammad a fost ales de către Allāh ca să fie Trimisul Său. Ca mesager al lui Dumnezeu, datoria sa era să aducă tuturor la cunoștință islamul, în lumea întreagă. Din acel moment începând, toate s-au schimbat pentru Khadīja, dotând islamul cu întreaga ei avere. Pentru islam, această finanțare nu ar fi putut veni la un moment mai oportun, Khadīja spunându-i soțului ei că toată marea ei avere era a lui și că el putea să cheltuie din ea oricât ar fi vrut.

Generozitatea Khadijei avea o spontaneitate strălucitoare.

Astfel, Muhammed Mustafa «investi» averea Khadijei în islam. În întreaga istorie a umanității nu a existat vreodată o mai bună investiție. Această investiție era o garanție că înaintarea islamului nu va fi oprită și nici măcar întârziată din cauza vreunei lipse de mijloace materiale ori a unui sprijin material. A fost o investiție care în ziua de azi dă înapoi enorme dividende și va da aceste dividende pentru fiecare generație de musulmani, până la vremea de apoi.

Însă averea materială nu a fost singura investiție pe care Khadīja a făcut-o pentru islam. În islam, ea și-a investit de asemenea timpul ei, talentul și energia ei, spiritul și inima ei—o investiție care de altfel este cunoscută ca fiind angajament. Ea cunoștea visurile și speranțele soțului ei și și le-a împărțit pe toate cu el.

Inercarea Khadijei de-a sprijini islamul a fost într-atât de evidentă, că Allāh Ta'ala s-a arătat mulțumit să numească averea ca fiind a Lui, cum se vede în următorul verset:

„Sărac te-a aflat și te-a îmbogățit?” (Coran, 93: 8)

Nota translatorului englez (A.Yusuf Ali). Sfântul Profet nu moștenise nici un fel de avere și era sărac. Iubirea adevărată, pură și sinceră a Khadijei nu doar că l-a ridicat dincolo de ce-

și dorea, ci l-a făcut și independent de necesitățile lumești către ultima parte a vieții, dându-i astfel posibilitatea să-și dedice întreg timpul său slujirii lui Allāh.

Allāh Ta'ala l-a făcut pe slujitorul Său, Muḥammad, bogat prin averea Khadijei.

Khadīja și cele două migrări în Abisinia

În anii 615 și 616 A.D., ca să scape de persecuția la care-i supuneau cei din Quraysh, două grupuri de musulmani părăsiră Mekka și căutară loc de stabilire în Abyssinia. Numărul total de bărbați și femei din ambele grupuri era aproximativ de o sută.

Cu câteva excepții, cum a fost cazul lui Uthman și Zubayr, restul de refugiați din aceste două grupuri era din oameni prea săraci ca să suporte cheltuielile călătoriei spre Abyssinia. Atunci—cine le-a înzestrat caravanele și le-a plătit cheltuielile în măsură să poată călători spre Abyssinia? Istoricii nu au dat răspuns acestei întrebări, dar este mai mult decât probabil că a fost Khadīja cea care a echipat caravanele și a finanțat migrarea musulmanilor de la Mekka în Abyssinia. În Mekka, doar ea singură era în stare la o asemenea scară să aibă resursele necesare pentru a subscrie migrarea musulmanilor.

Capitolul 16

Khadīja și Muhammed Mustafa

Pe timpul primilor 15 ani ai căsniciei sale, îndatoririle Khadijei au fost pur și simplu ale unei gospodine și mame.

În 610 A.D., Allāh l-a ales pe Muḥammad să fie trimisul Său, iar începând din acel moment înainte, pentru Khadīja a existat aderarea la noi îndatoriri. Acum, pe lângă faptul de-a

fi soțul ei, Muḥammad Mustafa a devenit ghidul și conducătorul ei în cele două lumi—cea de aici și cea ce va să vină. Ca soție și ca mamă, Khadīja era extrem de conștiincioasă în îndatoririle ei, iar apoi a devenit extrem de conștiincioasă ca musulmană și ca adevărată credincioasă (momina). Ea era fericită că Allāh alesese din întreaga creație pe soțul ei, spre a transmite mesajul islamului lumii întregi și ea și-a pus întreaga ei inimă, toată mintea și tot sufletul în munca ei de-a face islamul câștigător.

Părinții Khadijei, asemeni părinților lui Muḥammad Mustafa, au murit când ea era încă tânără. Ca și Muḥamad, ea a fost astfel lipsită de iubirea și tandrețea părintească. Ea și soțul ei deveniseră orfani în începuturile vieții, dar ambii erau destinați să dea iubirea și tandrețea lor orfanilor acestei lumi. Ceea ce pierduseră în dragostea și tandrețea pe care le-ar fi dat-o părinții lor, ei au dobândit în infinita iubire și milă a lui Allāh Ta'ala însuși.

Atunci când Khadīja a intrat în casa lui Muḥammad ca soție a lui, ea nu demonstrează nici un fel de interes în podoabe, în cosmetice, în darurile scumpe și exotice etc. După căsătoria ei, ea a demonstrat doar un singur interes major și acela era de-a asigura binele și fericirea soțului ei, lucru pe care l-a făcut folosind întreaga ei energie și tenacitate. Ea se simțea bine numai dacă Muḥammad se simțea bine și era fericită doar dacă și el era fericit. Fericirea lui era fericirea ei. Ea era dăruită cu acel rar de găsit geniu și acea sfântă mână, care făcea casa soțului ei să fie cerul coborât pe pământ.

După Proclamația făcută de către soțul ei privind misiunea lui ca Trimis al lui Allāh, în istoria islamului, rolul pe care l-a jucat Khadīja a fost de-o importanță vitală. De îndată ce pășea dincolo de pragul căminului său, Muḥammad se puneă în

linia de foc a bătăliei. Păgânii îl necăjeau pe Profet cu invectivele lor și îl răneau cu mâinile lor. Înfruntându-se cu dificultățile presupuse de munca sa, munca sa devenea și mai dificilă prin prezența unor vecini gălăgioși și necivilizați. Iar de îndată ce intra în propriul cămin, Khadīja îl saluta cu un surâs care puneă pe fugă toate tristețile lui. Ea îi vorbea cu vorbe de bucurie, speranță și alinare, iar toate neliniștile și temerile lui dispăreau.

Zâmbetele Khadijei și cuvintele ei acționau asemeni unui balsam pus pe rănilor pe care idolatrii i le produceau lui Muḥammad în fiecare zi. Și în fiecare zi, Khadīja îi revitaliza starea de spirit și-i restaura moralul. Atitudinea veselă a Khadijei juca rol de tampon față de devastatoarea presiune a evenimentelor externe și el era astfel în stare să de-a piept cu inamicii, având o nouă încredere în sine. Singura fericire pe care Profetul a găsit-o în acei ani de oroare și teroare a fost atunci când se afla în prezența Khadijei. Întristări și suferințe adânci veneau în valuri asupra lui, unul după altul, încercând să-l copleșească, dar Khadīja se afla mereu acolo pentru a-i reface curajul și hotărârea necesare depășirii lor. Pentru el, ea era un scut psihologic pus împotriva traumei produse de constanta escaladare a violenței manifestate de către Quraysh.

Khadīja , asemeni lui Muhammed, poseda același sens al misiunii de realizat și era la fel de nerăbdătoare ca Muḥammad în a vedea triumful islamului asupra păgânismului, iar acestei dorințe vii de-a vedea triumful islamului, ea adăugase angajare (psihofizică) și forță. Acest fapt l-a realizat eliberându-l pe soțul ei de grija de a-și asigura traiul. Astfel, i-a dat posibilitatea să-și centreze atenția întreagă, toată energia lui fizică și tot timpul său în lucrarea

de înaintare a islamului: aceasta este contribuția ei cea mai semnificativă la lucrarea soțului ei ca Trimis al lui Allāh. Ea era punctul de sprijin de care el avea nevoie și, în cuvintele lui A.Yusuf Ali, aceasta «de-a lungul tuturor anilor lui de pregătire», deoarece anii de dinaintea Proclamării islamului erau anii lui de pregătire pentru Darul Profeției.

„Muhammed și-a petrecut zile și nopți în peștera de la Hira, Cu Dumnezeuul său. Grele erau problemele ce le rezolvase în mintea sa, chiar mai grele și mult mai colțoase decât granitul roșu al pietrei ce-l înconjura—dar probleme care nu erau ale sale, ci ale poporului său, da, și ale destinului uman, ale milei lui Dumnezeu și ale preavechiului război dintre rău și dreptate, dintre păcat și îmbelșugatul har.” (Yusuf Ali, Sfântul Coran—Introducere)

Este probabil că în peștera Hira, Muhammed, Profetul Numit, a sistematizat și a optimizat islamul. Trăsăturile islamului au fost vizibile la modul clar și fără de greșeală în viața sa personală cu mult înaint ca el, Muḥammad, sa proclame că era mesagerul lui Dumnezeu. Nu știm cu exactitate cât au durat „anii de pregătire” pentru Muḥammad, dar la vremea respectivă el avea 40 de ani și cadrul general al islamului exista deja în mintea sa.

Timpul a reprezentat un factor de bază în sistematizarea islamului și Khadīja fusese conștientă de importanța islamului pentru soțul ei în lucrarea ce-o săvârșea. Ca urmare, ea a creat un mediu optim în care Muḥammad să profite la maximum de timpul ce-l avea și să-l facă productiv.

Khadīja era dăruită cu empatie la modul abundent. Ea anticipa dorințele nerostite ale soțului ei, venea în întâmpinarea acestora și făcea ceea ce el ar fi dorit să se facă.

Cei 25 de ani de viață conjugală creaseră între ea și soțul ei o exactă corespondență, punct-cu-punct.

În al X-lea an al Proclamării, Khadīja muri. Moartea unuia iubit arată vulnerabilitatea iubirii celor muritori. Dar iubirea dintre Muhammed și Khadīja nu era dintre cele muritoare, ci nemuritoare. Când a murit Khadīja, iubirea lui Muḥammad pentru ea nu a murit; de fapt, iubirea sa pentru Khadīja nu doar că i-a supraviețuit acesteia, ci, după moarte chiar, a și sporit. Nici chiar prezența în casa lui, a lui Mohammad, a celor 9 soții, nu a putut inhiba creșterea acestei iubiri, deoarece iubirea lui pentru Khadīja lupta mereu să-și găsească expresia.

Dacă în timpul vieții Khadīja arătase vreodată bunătate cuiva, și chiar de asta fusese o singură dată, Muhammed Mustafa își amintea și făcea din asta un punct de importanță—acela de-a arăta persoanei respective aceeași bunătate și aceasta pe cât de mult posibil, chiar și după moartea Khadiji.

O dată, în Medina, o bătrână veni să-l vadă pe Muḥammad cu oarece problemă. El o sălută cordial, arătând apoi multă solitudine pentru binele bătrânei și conformându-se solicitării acesteia în una și-n alta. Atunci când fu să plece, Ayesha, care era una din soțiile lui Muḥammad, îl întrebă cine era bătrâna. Muḥammad răspunse: „Când eu și Khadīja locuiam în Mekka, femeia aceasta venea din când în când s-o vadă pe Khadīja.”

Pe timpul vieții, Khadīja a arătat generozitate și bunătate către nenumărați oameni. După moartea ei, Muhammed Mustafa nu i-a uitat pe toți acești oameni. Receptorii generozității și bunătății Khadijei au devenit, după moartea

ei, receptorii generozității și bunătății soțului ei. În legătură cu aceasta, s-a transmis ca Ayesha a spus:

„Ori de câte ori era tăiată în casa noastră o capră sau o oaie, trimisul lui Allāh poruncea ca să fie trimisă carne femeilor care cândva fuseseră prietenele Khadijei. Într-o zi l-am întrebat de ce făcea astfel și el mi-a răspuns: «Pentru că-i iubesc pe toți acești oameni care i-a iubit Khadīja.»”

Allāh Ta’ala a onorat-o pe sclava Sa dragă, Khadīja, și a salvat-o de la neliniștea de-a împărți iubirea soțului ei cu alte femei. Pe tot parcursul sfertului de secol de viață maritală a celor doi, însoțitoarea și prietena soțului ei, Muḥammad Mustafa, a fost ea și numai ea. Ei au trăit unul pentru celălalt, împărțind toate amărăciunile și dulcețile vieții în comun.

Asupra slujitoarei Sale, Khadīja, Allāh a revărsat multe deosebite attribute de caracter și personalitate. Pe cât de bogată a fost în toate aceste attribute, Khadīja le-a „reîntărit” prin bune fapte în folosul islamului. Ea a îmbrăcat aceste attribute prin iubirea de Allāh, prin ascultare față de soțul ei și prin slujire față de islam. Prin iubire și serviciu, ea s-a ridicat la o poziție ce-a rămas de neatins pentru oricare altă soție a lui Muḥammad Mustafa.

După moartea lui Khadīja, în casa lui Muḥammad Mustafa au intrat ca soții ale sale multe alte femei. Unele dintre ele au făcut puțin, dacă nu nimic, în a-i aduce Profetului bucurie, alinare și pace. De fapt, ele au făcut tocmai contrariu a ceea ce făcuse Khadīja: ele au îndepărtat de la Muḥammad bucuria, alinarea și pacea, dându-i în schimb arsuri de inimă.

Cu chimia caracterului ei, Khadīja a făcut casa lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, ea singură; a făcut „o insulă” de pace, de mulțumire sufletească și fericire „într-o

mare” de conflicte și dispute.

În Cer se decretase că Muhammed Mustafa trebuie să se căsătorească cu cea mai bine-născută și de mai înțeleasă femeie din Arabia toată și nu exista nici o asemenea femeie în afară de Khadīja. De împlinit, Allāh avea pentru Khadīja un scop distinct; ca urmare, căsătoria lui Muḥammad cu Khadīja s-a făcut în Cer. În cartea sa, Avesha, Abbas Mahmud al-Akkad din Egypt spune: „A fost vorba de un decret special al lui Allāh—ca soția Trimisului Său să fie o femeie într-atât de empatică și pură pe cât era Khadīja.”

Khadīja a fost incarnarea pietății și purității, păzitoarea supremelor idealuri și a celor mai înalte valori prezente în această viață. Este foarte probabil că dacă Muḥammad Mustafa nu ar fi apărut pe scena (vieții), Kkhadija și-ar fi petrecut viață întreagă singură, necăsătorită. Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, a spus odată despre fiica lui, Fāṭimah Zahra, că în afară de ‘Alī ibn Abī Ṭālib, nimeni nu era demn de-a se căsători cu ea. Ar fi tot atât de drept să se spună că în afată de Muḥammad, nimeni altcineva nu fusese demn de-a se căsători cu Khadīja. „”

În această privință, A. Yusuf Ali, traducatorul și comentatorul Sfântului Coran, scrie următoarele: „Singura căsătorie de tinerețe a sfântului Profet a fost prima sa căsătorie—aceea cu Hadhrat Khadīja, cea mai minunată dintre femei și cea mai bună dintre soțiile sale. El s-a căsătorit cu ea 15 ani înainte de-a primi chemarea sa la Apostolat; viața lor în căsătorie a durat 25 de ani, iar devoțiunea lor reciprocă a fost cea mai plină de nobilitate, de este judecată după criteriile spirituale cum și cele sociale. Pe timpul vieții ei, Muḥammad nu a avut nici o altă soție, fapt neobișnuit pentru un om de asemenea poziție între oamenii săi. Atunci când

Khadīja a murit, Muḥammad avea 50 de ani, dar ținând cont de două considerații, el nu s-ar fi căsătorit din nou niciodată, odată ce în viața lui fizică era mai mult abstinent.”

Cele două considerații ce-au guvernat căsătoriile ce-au urmat sunt următoarele:

1. compasiune și clemență, ca atunci când a vrut să asigure traiul văduvelor aflate în suferință, văduve care, în situația dată a societății de atunci, nu putea fi aprovizionate în vreun alt fel; unele dintre ele, cum, de exemplu Sauda, cu o problemă din ultima căsătorie, văduvă ce necesita protecție;

2. ajutor în datoriile sale de conducător, cu femeile, femei care, în cadrul unei mari familii musulmane, trebuiau instruite și ținute împreună, odată ce femeile și bărbații aveau drepturi sociale asemănătoare.

Muḥammad Mustafa, Apostolul lui Allāh, a salutat fiecare ocazie în care a putut să exprime admirația și afecțiunea sa pentru Khadīja, fiecare ocazie în care a luat cunoștință de marile și însemnatele ei servicii pentru islam. În primul rând, el a procedat astfel pentru a respecta comandamentul lui Allāh consacrat în următoarele versete ale Cărții Sale:

„Amintiți-vă de binefacerile lui Dumnezeu asupra voastră...” (Coran, 2: 231)

„De harul Domnului tău, necurmat să povestești!” (Coran, 93: 11)

Prin Khadīja, Muḥammad Mustafa, Slujitorul și Trimisul lui Allāh, a primit multe privilegii și daruri de la El, iar el, Profetul, le-a reamintit mereu și le-a proclamat.

În al doilea rând, din iubire față de ea, lui Muḥammad Mustafa i-a plăcut să reafirme marile fapte ale Khadijei, fapte

în beneficiul lui Allāh și al islamului. Pentru el era o modalitate de a-și exprima iubirea. Era de asemenea o cale de-a rememora timpurile pe care el și Khadīja le trăiseră la Mekka. Cineva poate să vadă cu destulă claritate că în amintirile sale, el vizita ori, mai degrabă, își retrăia trecutul, cum, la fel, poate să-și dea seama că, în aceste rememorări, există vagi urme de nostalgie. Trebuie să fi existat momente în viața lui, așa cum în viața fiecăruia, când a fost potopit de nostalgie.

Autorii a două faimoase cărți, Isaba și Istí'ab, au citat-o pe Hadhrat Ayesha ca a spus: „De câte ori Trimisul lui Allāh părăsea casa pentru a se duce oareunde, o reamintea pe Khadīja; îi aducea laude și o binecuvânta.”

Pe măsura trecerii anilor de viață maritală, iubirea celor doi, Muḥammad și Khadīja, a dobândit profunzime și putere. Cum am scris mai sus, cu iubirea ei, ea a expulzat toate neliniștile, temerile și supărările. Ca să folosim o metaforă orientală, Khadīja a smuls toți spinii din viața lui Mohammad Mustafa și, în locul lor, ea a sădit trandafirii iubirii și lalele ale afecțiunii. De atunci, aceste flori nu s-au ofilit vreodată, culoarea lor, mireasma și prospețimea lor sunt eterne. Dacă vreodată a existat vreo căsătorie care s-ar putea numi „perenă”, atunci aceea este căsătoria lui Muḥammad și a Khadijei, căci în ultima zi era tot atât de proaspătă pe cât fusese în prima. Khadīja a rămas mereu vie în inima lui Muḥammad; numele ei era acela ce se afla tot timpul pe buzele lui și iubirea ei era aceea care i-a umplut inima, iar doar vorbind despre Khadīja și aducându-i omagii, îl făcea mereu fericit.

Fiecare cuvânt și fiecare faptă a Khadijei au indicat înțelepciunea pe care-o poseda. În alegerea soțului ei, ea a demonstrat o intuiție uimitoare și o perspicacitate de cea mai

înalță clasă. Însă intuiția și perspicacitatea sunt daruri pe care și alte femei le pot avea, iar Khadīja nu era singura femeie care era dăruită cu acestea. Singura explicație care se poate da că ea a luat o decizie inspirată prin căsătorirea cu Muḥammad este aceea că judecata ei a fost călăuzită de către însuși Allāh Ta'ala. Drept aceea, ea nu putea niciodată să aibă erori de judecată. Atunci când l-a întâlnit pe Muḥammad, viitorul Profet, ea a putut recunoaște în el Sublimitatea Ultimă, punându-și desinul în mâinile lui binecuvântate. Iar aceste mâini i-au preaînălțat destinul și i l-a făcut una cu Sublimul.

Capitolul 17

Khadīja și celelalte soții ale lui Muḥammad

Surprinzător, toate soțiile din casa lui Muḥammad Mustafa, Trimisul lui Allāh, nu au fost cu totul libere de vreuna din slăbiciunile care se presupun a fi caracteristice femeilor. Unele din soțiile sale sufereau de gelozie și nu erau foarte ipocrite ca să arate asta. Incidentul numit „al mierii” va lămuri ceea ce spunem aici.

Una din soțiile Trimisului lui Allāh era și Zaynab bint Janash. Ea știa că soțului ei îi plăcea mierea foarte mult. Ca urmare, ea reușea să obțină o varietate de miere de care știa că-i plăcea lui îndeosebi. Mai era și faptul că Zaynab era cea mai frumoasă dintre soțiile Trimisului ui Allāh, care o prețuia nespus. Aceast fapt devenise un motiv de anxietate pentru Hadhrat Ayesha bint Abu Bakr, o altă din soțiile Profetului. Ea se temea ca nu cumva Muḥammad să își dăruie întreaga sa dragoste lui Zaynab, excluzându-le pe toate celelalte soții. Ca urmare, ea și Hafsa bint Umar, a treia soție a Profetului,

gândiră un plan cu scopul de a-l face pe Profet să-i displacă mierea.

Restul istoriei este relatat de către însăși Hadhrat Ayesha. Imamul Bukhari a citat-o în cărțile sale—Cartea Divorțului (Talaq) și Cartea Tafsir (privitoare la Surat Tahrīm)--după cum urmează: „Eu și Hafsa făcurăm acest plan ca atunci când Trimisul lui Allāh avea să viziteze pe una dintre noi, eu sau ea aveam să-i spunem lui Muḥammad că gura lui miroase a «maghafīr».(Maghafīr este dulce la gust, dar are o aromă acid-neplăcută. Muḥammad Mustafa era foarte sensibil la această chestiune, deoarece ura mirosurile puternice, înțepătoare). S-a întâmplat că Hafsa a fost cea care a fost vizitată prima de către Profet. De îndată ce Muḥammad intră în cameră, ea îi și spuse: «O, Trimis al lui Allāh! Iți miroase gura a maghafīr.» El, la aceasta, răspunse: «N-am mâncat deloc maghafīr. Dar cât am stat cu Zaynab, ea mi-a dat să mănânc niște miere și este posibil ca mierea să fi avut miros de maghafīr. De-acum înainte, n-am să mai mănânc miere.»”

Aici se poate vedea cum două dintre soțiile lui Muḥammad Mustafa—Ayesha și Hafsa—fac împreună mașinațiuni împotriva celei de-a treia soții, Zaynab. Zaynab nu le făcuse nici un fel de rău celor două, Ayesha și Hafsa. Ea era o verișoara Profetului, iar el era fiul unchiului ei matern. Ea îl iubea și el o iubea, iar ca urmare, ea cunoștea ceea ce-i plăcea și ceea ce nu-i plăcea lui Muḥammad. O consecință era că ea avea în casă o anumită varietate de miere ce era favorită lui Muḥammad.

Iubirea lui Muḥammad pentru Zaynab aprinsese flăcările geloziei în inima lui Ayesha. Ca să înăbușe aceste flăcări, ea a făcut un plan cu Hafsa împotriva lui Zaynab și l-a pus în aplicare. Aparent, cele două femei nu aveau un

comportament cinstit, fairplay, față de soțul lor. Ele gândeau că Muḥammad era inclinat doar către Zaynab—dar aceasta, pe riscul lor. Dacă ar fi avut încredere în Muḥammad, ca soț, atunci nu ar fi pus la cale un asemenea plan.

Abul Kalam Azad spune că gelozia este instinctivă în femei și poate să învingă toate celelalte emoții-sentimente prezente. Ayesha, spune el, era condusă tocmai de acest instinct uman în improvizarea unei lucrări care să-l determine pe soțul ei să stea cu Zaynab mai puțin timp decât o făcea de obicei.

Muḥammad le-a spus celor două soții că nu va mai mânca miere; acest fapt trebuie să le fi încântat pe amândouă, deoarece le făcea să creadă că intriga lor reușise. Dar tocmai la acest punct a intervenit Revelația și a punctat problema cu următorul verset:

„O, Profetule! De ce oprești ceea ce Dumnezeu ți-a îngăduit cu soțiile tale? Dumnezeu este lertător, Milostiv.”
(Coran, 66: 1)

Hadhrat Ayesha și hadhrat Hafsa nu doreau ca soțul lor să mănânce miere și el fu de-acord să nu mai facă asta, însă apoi, însuși Allāh Ta’ala i-a reamintit că a mânca miere era legiuit și că nu trebuia să-si interzică faptul d o face.

Sigur că Muḥammad Mustafa s-a întors la locuința lui Zaynab și s-a continuat plăcerea de-a mânca miere ca și în trecut.

Maria Copta

În al X-lea an după Hegira, guvernatorul Egyptului, a trimis la Medina o sclavă tânără, numita Maria Copta, ca să fie sub

ascultarea lui Muḥammad Mustafa. Maria și-a câștigat destul de curând un loc în inima și în casa lui Muḥammad. El o iubea și ea, la fel, îl iubea. De altfel, de la ea, Profetul a avut un fiu, băiat pe care l-a numit Ibrahim. Cum Ibrahim s-a născut spre finalul vieții lui Muḥammad, acesta îl iubea nespus.

Ibrahim era un dar deosebit pe care Allāh l-a dat slujitorilor Săi, Muḥammad Mustafa și Maria Copta.

„A lui Dumnezeu este împărăția cerurilor și a pământului. El creează ceea ce voiește. El dăruiește fiice cui voiește El. El dăruiește fii cui voiește El. Ori îi dăruiește perechi, fii și fiice. El face sterp pe cine voiește. El este Știutorul, Puternicul.”
(Coran, 42: 49-50)

Astfel, Muḥammad Mustafa și Maria Copta fuseseră binecuvântați cu nașterea fiului lor, Ibrahim. Ei l-au mulțumit Lui pentru marea binecuvântare care le umpluse viața și casa, dar faptul, nașterea lui Ibrahim, nu adusesse fericire unora din celelalte soții ale tatălui său.

„Ultimii ani de viață ai Profetului au fost luminați pentru o vreme de nașterea unui fiu din partea concubinei (sic!) copte, Maria, fiu pe care l-a recunoscut ca fiind al său și pe care l-a botezat după numele fundatorului mitic (sic!) al religiei sale, Ibrahim. Această concubină, fiind obiectul invidiei extreme din partea multora din soțiile lui Muḥammad, care nu născuseră, (a făcut neintenționat ca) evenimentul plin de bune auspicii să le dea cele mai dureroase «arsuri de inimă», dureri ce-au fost cu repeziciune înlăturate de moartea copilului; Ibrahim nu a trăit decât 11 luni.” (D.S.Margoliouth, *Muḥammad și ridicarea islamului*)

Una dintre soțiile Profetului căreia nașterea lui Ibrahim i-a cauzat invidie a fost și Hadhrat Ayesha.

Sigur ca Hadhrat Ayesha era geloasă pe Maria Copta, noua ei concurentă între soțiile Profetului, și o ura. Din păcate însă, ura ei față de Maria Copta nu s-a limitat doar la aceasta, ci era îndreptată și către copilaș, Ibrahim. Nu-i trecuse vreodată prin minte că ar putea să-l iubească pe Ibrahim și aceasta nu doar pentru faptul că-i era drag Profetului, ci și pentru faptul că era vorba doar de un copilaș. Dacă Ayesha nu a fost în stare să depășească gelozia și ura, cum nu a fost în stare să arate vreun fel de dragoste pruncului, ar fi putut măcar să se prefacă, să pretindă că iubea copilul, măcar pentru a-i face plăcere tatălui; însă Ayesha nu a fost în stare nici măcar de asta!

Ayesha nu putuse să arate nici un fel de dragoste pentru Ibrahim, nici măcar de dragul aparențelor. Cu toate acestea, a existat un fapt pe care l-a putut face și anume să se abțină de la a-și arăta ura față de Ibrahim.

Este de mirare că—în timp ce Ayesha era din abundență dăruită cu sentimente de ură, gelozie și cu deplin resentiment—ea pare să fie la un mod singular lipsită de tandrețe, o universală caracteristică a femeilor. Ea nu arătase nici un fel de tandrețe (față de copil, ori în problema copiilor și mai ales a acelora de vârstă cu totul fragedă, chiar și cea mai crudă femeie devine calină, maternal-iubitoare. Însă nu a fost cazul lui Ayesha. Departe de a fi fost tandră cu iubitul fiu al soțului ei, ea l-a blestemat și l-a împrășcat cu cuvinte veninoase.

Mulțumire lui Allāh că Ibrahim nu a trăit multă vreme!

„Când Maria dădu naștere lui Ibrahim, evenimentul i-a adus mare bucurie lui Muḥammad, bărbat trecut deja de 60 de ani. Având drept cauză nașterea copilului, poziția Mariei

(în ierarhia soțiilor) s-a îmbunătățit. Muḥammad o privea acum ca pe o soție liberă, ca una care se bucura într-adevăr de poziția cea mai favorizată.” (Muḥammad Husayn Haykal)

„Era inevitabil ca nașterea lui Ibrahim să nu aprindă flăcările geloziei în inimile celorlaltor soții ale lui Muḥammad, care erau cu toate sterpe. Era natural ca iubirea și afecțiunea Profetului pentru noul-născut să răspândească flăcările acelei gelozii. (Cu ocazia nașterii) Muḥammad răsplatise din belșug pe Salma, soția lui Abu Rafi. De asemenea, în Medina, împărțise săracilor grâne. El și-a dat copilul în grija unei doici, Umm Sayf, care posedea 7 capre și care avea să dea copilului laptele acestora. În fiecare zi Muḥammad vizita locuința Mariei Copta ca să vadă chipul strălucitor al copilului și să-l ia pe băiețel în brațele sale. Toate acestea au incitat în inimile soțiilor ce nu născuseră o gelozie feroce. Întrebarea era câtă vreme aveau să îndure aceste soții aceste dureri sufletești.”

„Într-o zi, noul și mândrul tată, Muḥammad Mustafa, intră în camera lui Ayesha, ducându-l în brațe pe fiul său, ca să i-l arate. El îi atrase atenția asupra mării asemănări pe care fiul o avea cu el. Ayesha a privit la copilul și a spus că nu vede defel vreo asemănare. Iar când Profetul și-a exprimat încântarea de cât crescuse fiul său, Ayesha i-a răspuns cu acreală că oricare copil care primește aceeași cantitate de lapte pe care-o primea Ibrahim ar crește tot atât de mare și puternic pe cât crescuse Ibrahim. Adevăr este că nașterea lui Ibrahim adusese atăta invidie în inimile soțiilor profetului, încât trecură dincolo de aceste caustice răspunsuri și altele similare. Sentimentul lor a ajuns de asemenea proporții, că și chiar Revelația a exprimat o deosebită condamnare. Fără îndoială, întreaga chestiune a lăsat o impresie profundă în viața Profetului, cum și în istoria islamului.

(Se înțelege că), odată ce Profetul concesionase soțiilor sale drepturi și privilegii speciale și asta la vremea când femeile arabe nu ajunseseră la nici un fel de beneficiu social, era firesc pentru ele să abuzeze de libertatea de care din egalele lor, femei, nu se bucurase vreodată mai înainte. Această libertate le-a dus pe unele dintre ele să-l critice pe Profet într-atât de aspru, încât s-a ajuns la a-i strica bunăispoziția pentru ziua întreagă. Se întâmpla adesea ca el să nu le ia în seamă pe unele dintre soții, iar pe altele să le ocolească, pentru a le descuraja în a abuza de privilegiile lor. Însă chiar așa, una dintre ele era într-atât de mânată de gelozie, încât ajunsesă să întreacă limitele decenței. Iar când Maria Copta dădu naștere lui Ibrahim, ele ajunseseră să-și piardă tot calmul și tot controlul de sine. Acesta era motivul pentru care Ayesha ajunsesă atât de departe în negarea asemănării dintre Profet și fiul Ibrahim, o negare ce aducea pe capul inocentei Maria o acuzație de adulter.” (xxx, Viața lui Muḥammad, Cairo, 1935)

Allāh a salvat-o pe slujitoarea sa preaiubită, Khadīja, de chinurile de-a fi forțată, prin obiceiurile țării, să împartă atenția și iubirea soțului ei cu celelalte soții ale acestuia. Însă, de ar fi avut în preajma-i o altă soție a Profetului, cum s-ar fi comportat cu aceasta? Ar fi fost geloasă pe aceea? Nu, niciodată! Gelozia era atât de departe de ea pe cât un pol pământesc față de celălalt. Ea nu ar fi ajuuns niciodată să rănească sufletește pe soția parteneră ori pe celelalte soții ale Profetului, deoarece n-o făcuse vreodată împotriva vreunui vecin, vreunei slujnice ori sclave, cum, la fel, nu rănise vreodată vreun animal, dá rămite vreo ființă umană. Khadīja trecuse prin viață binecuvântată cu calități angelice.

După moartea Khadijei, Muḥammad Mustafa se căsătorise

cu multe alte femei. Însă în excelență, nici una dintre acestea nu se poate măcar aproxima Khadijei. Între soțiile Profetului s-au aflat femei de origini diferite și ele au fost foarte diferite în privința caracterului. Se pare că unele dintre ele nu au ajuns a înțelege vreodată că soțul lor era alesul lui Dumnezeu însuși, că avea un rang și un statut dincolo de puterea oricărui alt muritor. „” <>>

Șederea soțiilor în haremul Profetului era de scurtă durată, din cauza incompatibilității de temperament; în unul sau mai multe cazuri, nou-venitele erau învățate de către soțiile geloase ale Profetului expresii ce, rostite de către nou-venite în necunoștință de cauză, îl făceau pe Profet să le elimine din start. Una din aceste nou-venite a fost îndepărtată deoarece declarase în cazul morții lui Ibrahim copilul că de ar fi fost (cu adevărat) profet tatăl său, atunci el, copilul, nu ar fi murit — un remarcabil exercițiu al „puterii de-a raționa” (D.S.Margoliouth, Muḥammad și înălțarea islamului, London, 1931)

Lui Muḥammad Mustafa, comportamentul unora dintre femeile cu care se căsătorise la Medina va fi părut un ciudat contrapunct la comportarea Khadijei, deoarece atitudinea acesteia din urmă fusese mereu numai suavitate și lumină. Fiecare cuvânt și fiecare faptă a ei se potrivise cu scopul ei, acela de-a umple casa soțului ei cu binecuvântări, iar în privința aceasta, ea îl împlinise de-o manieră excepțională.

Muḥammad Husayn Haykal din Egypt și Abul Kalam Azad din India au citat numeroși înregistratori și comentatori de aḥādīth ca relatând că, odată, hadhrat Abu Bakr și hadhrat Umar căutau aprobarea Profetului de a-l vizita. Când fură admiși în prezența sa, îl găsiră așezat în tăcere, înconjurat de către soțiile sale, soții care îi cereau în momentul respectiv

mai mulți bani căci, ziceau, nu puteau să trăiască în sărăcie. Atunci Umar spuse: „O, Profet al lui Allāh, dacă propria-mi fiică ar fi fost vreodată văzută ori auzită cerându-mi bani, atunci sigur că aş fi tras-o de păr.” Profetul a râs la acestea şi a spus: „Păi, iată-le pe soţiile mele înconjurându-mă şi cerându-mi bani.” Imediat, Abu Bakr se ridică şi-o trase de păr pe fiica sa, Ayesha; la fel făcu şi Umar cu fiica sa, Hafsa. Apoi ambii, Abu Bakr şi Umar, spuseră fiicelor lor: „Îndrăzniţi să-i cereţi Profetului lui Allāh ceea ce nu-şi poate permite să dea?” Atunci, cele două fiice spuseră: „Nu, pe Allāh, noi nu-i cerem un asemenea lucru.

Muḥammad Husayn Haykal spune că următoarele versete au fost revelate tocmai în legătură cu dialogul acesta dintre Abu Bakr, Umar şi fiicele lor:

„O, Profetule! Spune soţiilor tale: «Dacă vreţi Viaţa Lumii şi podoaba ei, veniţi, vă voi da bunuri şi vă voi da apoi drumul după cuviinţă. Dacă îl vreţi pe Dumnezeu, pe trimisul Său şi Lăcaşul de Apoi, să ştiţi că Dumnezeu a pregătit o mare răsplată celor, dintre voi, făptuitoare de bine.»”
(Coran, 33: 28-29)

Deşi toate soţiile Profetului erau unite în a-i cere acestuia mai mulţi bani pentru mâncare şi pentru celelalte necesităţi, se pare că Ayesha şi Hafsa manifestaseră mai în forţă această cerere. În această privinţă, Abdullah ibn Abbas relatează că l-a întrebat o dată pe Umar bin al-Khattab care dintre femeile Profetului erau mai persistente în cererea de bani, iar că Abdullah i-a răspuns: „Ayesha şi Hafsa.”

În ce-l priveşte pe Profet, el trăia ca un ascet. El, fără excepţie, punea necesităţile celor săraci şi ale celor flămânzi înaintea propriilor nevoi. Stilul său de viaţă era

preabinecunoscut în Medina și acelea care îl știau mai bine decât oricine nu erau altcineva decât soțiile sale. Ca urmare, când i se plâneau că, pentru ele, viața cu el era prea austeră și că el trebuie să le facă mai blândă această asprime, dăruindu-le mai mulți bani, el rămânea (de-a dreptul) surprins. Probabil presupunea că soțiile îl vor imita și că -și vor trăi viața cu aceeași negare-de-sine cu care o făcea el. Drept aceea, manifestarea unită a soțiilor era dintre cele mai șocante și el credea că era cauzată din prea multul atașament al soțiilor față de mâncare și binele material.

Abul Kalam Azad spune că soțiile Profetului, erau în ultimă instantă ființe umane, cu trebuințele și dorințele lor și că, prin urmare, demersul lor era foarte de înțeleș.

Oricum, în această privință, Profetul a fost într-atât de nemulțumit de soțiile sale, încât s-a separat de ele pentru o lună întreagă.

Așadar, Muḥammad se izolă de toate femeile sale pentru o lună întreagă și refuză să mai vorbească cuiva despre ele, cum, la fel, nimeni altcineva nu mai îndrăzni să vorbească cu el pe acest subiect. Abu Bakr, Umar și ceilalți cumnați ai Profetului erau foarte îngrijorați de trista soartă ce le aștepta pe „Mamele Credincioșilor”, odată ce acestea se expuseseră mâniei Profetului și, drept consecință, pedepsei lui Dumnezeu.

Se spune chiar că Muḥammad a divorțat de Hafsa, fiica lui Umar, după ce aceasta divulgase secretul pe care se jurase să-l nu-l dezvăluie. Piața din Medina era plină de rumori privind iminentul divorț al Profetului de soțiile sale. În ce le privea pe acestea, se căiau pline de teamă; regretau că fuseseră furate de gelozia lor reciprocă și că abuzaseră de bunul lor soț și-l

răniseră sufletește. În acest timp, Muḥammad își petrecea timpul în prăvălia ce-o avea și, câtă vreme se afla înăuntru, îl puneă pe servitorul său Rabah să stea pe treptele din față. Și tot acolo, în prăvălie, el dormea pe un pat tare, din crengi de curmal. (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*)

Atitudinea unora dintre soțiile Profetului era de-a dreptul îndoielnică și această neîncredere a lor față de el nu-l va fi făcut prea fericit în viața conjugală. Pe această temă, în cartea sa despre înălțarea islamului, profesorul Margoliouth citează Musnad pe linia Imamului Ahmad bin Hanbal după cum urmează:

„Se spune că la un miez de noapte, Profetul s-a dus la cimitirul Al-Baki și aici a cerut iertare pentru morții ce erau acolo îngropați. El mai făcuse asta înainte, fiindcă o dată, Ayesha îl urmărise și-l spionase, presupunând că era vorba de-o întâlnire amoroasă; însă văzu că destinația lui nu era decât cimitirul.”

Surat *Tahrīm* din sfântul Coran tratează exclusiv de subiectul acesta, al comportamentului avut de către soțiile Profetului. De altfel, am citat mai sus unul din versetele conexe la „incidentul mierii.”

„Dacă voi două vă căiți înaintea lui Dumnezeu, înseamnă că inimile voastre se supun. Dacă veți unelti însă împreună împotriva profetului, atunci să știți că Dumnezeu este Stăpânul Său și drept ajutoare are pe Gabriel și pe orice om drept dintre credincioși și chiar pe îngerii. Dacă el vă alungă, Domnul său îi poate da în schimb alte soții mai bune decât voi, supuse lui Dumnezeu, credincioase, pioase, pline de căință, slujitoare ale lui Dumnezeu, gata să plece în bejenie, fie dintre cele ce au mai fost măritate, fie fecioare.” (Coran,

66: 4-5)

Între comentatorii sfântului Coran și istorici nu există un consens privitor la incidentul particular la care se referă aceste două versete. Unii spun că Profetul i-a spus lui Hadhrat Hafsa ceva confidențial și că ea, nefiind în stare să țină secretul, l-a dezvăluit lui Hadhrat Ayesha. Această nerespectare și încălcare a încrederii a atras cenzura asupra uneia dintre ele „pentru a fi înșelat încrederea” și asupra celorlate „pentru a fi încurajat trădarea”, instigându-se reciproc la rău.

Explicând versetele Surat 66 din Sfântul Coran, A.Yusuf Ali, traducătorul și comentatorul Cărții, scrie următoarele:”Mediul domestic al Profetului nu era precum cel din alte case. De la Consoartele Celui Pur era de așteptat să arate, cu diferență față de femeile obișnuite, un nivel superior de comportament și de cumpătare, odată ce aveau să obțină realizări într-un nivel mai înalt de acțiune. Însă, la urma urmelor, toate aceste soții erau ființe umane, victime ale slăbiciunii caracteristice sexului lor și, când și când, supuse erorii. O dată, imprudența lui Hadhrat Ayesha a cauzat chiar serioase dificultăți: (pentru aceasta), mintea sfântului Profet era cu totul tulburată și, ca urmare, renunță pentru o vreme la compania soțiilor sale... Fiica lui Umar, Hadhrat Hafsa, era câteodată îngâmfată în ce privea poziția ei. Când cele două se aliau în sfătuiri tainice, vorbind fel de fel de probleme și destăinuindu-se una celeilalte, atunci îi provocau Profetului multă tristețe, odată ce inima lui era tandră și trata întreaga lui familie cu o răbdare și o afecțiune exemplară.”

Capitolul 18

Khadīja și Ayesha

Hadhrat Ayesha nu era geloasă doar pe acele soții ale lui Muḥammad Mustafa care trăiau odată cu ea și în aceeași casă, ci și pe acea soție care de multă vreme era moartă, Khadīja. Dde fapt, era cu mult mai geloasă pe Khadīja, soția decedată, decât era pe soțiile vii din harem; era într-atât de geloasă pe Khadīja, încât păstra pentru soția moartă cele mai amare blesteme.

În cartea sa, Avesha, Abbas Mahmud al-Akkad spune:

„Ayesha nu hrănea sentimente de gelozie atât de puternice către oricare din soțiile Profetului lui Allāh pe cât o făcea împotriva lui Khadīja. Cauza acestei gelozii era faptul că fosta soție, Khadīja, își dobândise un loc al ei în inima soțului, Profetul, un loc pe care nimeni nu i-l putea lua; Muḥammad Mustafa rememora zi și noapte meritele Khadijei.

Muḥammad Mustafa ajuta în mod constant pe cei săraci și pe cei bolnavi. O dată, Ayesha l-a întrebat pe Profet care era motivul pentru care o făcea și el a răspuns:«Khadīja mi-a spus să tratez acești oameni cu bunătate și iubire—a fost ultima ei dorință.»

Când Ayesha auzi una ca aceasta, izbucni de mânie și tipă:«Khadīja!Khadīja! Se pare că pentru tine nu există altă femeie pe fața pământului în afară de Khadīja!» Apostolul era un om de-o răbdare fără de limite, însă când văzu izbucnirea lui Ayesha, el încetă să mai vorbească cu ea.”

Incidentul acesta evidențiază iubirea pe care Khadīja o arătase săracilor și bolnavilor, iar simultan demonstrează înalta stimă pe care o avea Muḥammad Mustafa pentru ea. În acest caz, el nu făcuse altceva decât să acționeze conform

dorințelor Khadijei, fără a ține seama de reacția fățișă și resentimentele lui Ayesha. Se poate spune că de fapt el acționase în linia dorințelor Khadijei pe tot parcursul vieții ei, (împreună fiind). Atunci—nu știa el că orice referire la Khadīja o indigna pe Ayesha? Raspunsul este că, desigur, el știa. Drept aceea, când Ayesha l-a întrebat de ce hrănea pe cei sărmani, de ce îi îmbrăca pe cei goi, de ce îi alina pe cei lipsiți de bucurii, el ar fi putut să dea un răspuns «mai indirect, mai discret», un răspuns ce nu i-ar fi măcinat Ayeshei nervii. Însă el nu a procedat astfel, ci a spus doar: «Duc la împlinire dorințele lui Khadīja.»

Se trata oare de o coincidență că ultimul gând pe care Khadīja îl avusese în această lume fusese bunăstarea celor săraci, celor bolnavi, celor orfani, a văduvelor și a celor ologi? Nu, nu era o coincidență, căci fiecare lucru pe care Khadīja îl rostise ori îl făcuse, fusese premeditat ca obținere a plăcerii pentru Allāh. Și ea știuse că putea să câștige mulțumirea lui Allāh prin dăruirea de iubire și prin servicii aduse celor mai vulnerabili dintre servitorii Lui umili.

Generozitate Khadijei ajungea la cei flămânzi, la cei săraci și la cei bolnavi, chiar și după moartea ei. Binefacerea ei nu s-a oprit niciodată, nici pe timpul vieții ei și nici după moartea ei!

Numele și imaginea Khadijei era gravat în inima lui Muḥammad Mustafa: nici mâna timpului și nici accesele de furie ale Ayeshei nu puteau să le eclipseze, să le șteargă.

Hadhrat Ayesha era conștientă că nu-l putea opri pe Muḥammad Mustafa în laudele către Khadīja ori în faptul de-a vorbi despre Khadīja. Dar această luare de cunoștință nu a făcut-o să se îndoiască privitor la atitudinea ei anti-Khadīja.

În cartea sa, Avesha, Abbas Mahmud al-Akkad din Egypt relatează un alt incident, după cum urmează:”Într-una din zile, Trimisul lui Allāh o lăuda pe Khadīja, iar Ayesha spuse deodată:«O, Trimis al lui Allāh! De ce vorbești mai tot timpul de-o femeie bătrână, care avea gingiile inflamate? La urma urmelor, Allāh ți-a dat soții mai bune decât ea.»

Muḥammad Mustafa răspunse atunci:«Nu, Ayesha! Allāh nu mi-a dat vreodată o soție mai bună decât Khadīja. Ea a crezut în mine la vremea când oamenii mă negau. Ea mi-a pus la dispoziție întreaga ei avere, când alții au refuzat să mă ajute cu a lor. Iar mai mult de-atât, Allāh mi-a dăruit copii numai prin Khadīja.»“

Pare că ura Ayeshei față de Khadīja, ură pe care ea o exprima atât de viu, s-a întors asupra ei însăși. Soțul îi spune că Allāh i-a dăruit copii numai prin Khadīja, în timp ce soțiile celelalte nu-i putuseră da nici un copil.

A fi fără de copii este o experiență foarte dureroasă pentru o femeie, iar dacă i se spune că este stearpă, atunci această durere devine pentru ea o tortură. Mai mult—dacă propriul soț este acela care îi reproșează infertilitatea, atunci durerea aceasta devine o agonie.

Dar ayesha nu și-a putut niciodată stăpâni ura ei față de Khadīja. Chiar ea a fost aceea care o dată a spus:«Niciodată nu am fost într-atât de geloasă pe o femeie um sunt pe Khadīja.» Ea și-a demonstrat gelozia de nenumarate ori și de fiecare dată nu i-a provocat Trimisului lui Allāh devcât mânie și supărare.

Ultimul copil al lui Muḥammad Mustafa și al Khadijei a fost fiica lor, Fāṭimah Zahra. Ea fusese născută în al V-lea an al Proclamării, cu 8 ani înainte de Migrare. Frații ei, Qasim și

Abdullah, au murit înaintea ei. Aa fost mulțumirea lui Allāh ca linia de descendență a trimisului și prietenului Său, Muḥammad Mustafa, să înceapă cu fiica, Fāṭimah Zahra. Fāṭimah a fost bucuria inimii tatălui său, lumina ochilor lui, iar el a nutrit duioșie atât pentru ea, cât și pentru copiii ei, cele mai de preț comori ale lui. Zahra și nepoții au fost pentru el esența celei mai curate dintre bucurii—mundane și cerești.

Din când în când, Muḥammad Mustafa trebuia să lase Medina pentru campaniile sale. O practică invariabilă era aceea de a-și trimite înainte oastea, el fiind ultimul ce părăsea orașul. Ultimul lucru pe care-l făcea Muḥammad Mustafa înainte de-a lăsa Medina era acela de a-și vizita fiica, Fāṭimah Zahra, cea binecuvântată, și pe copiii acesteia. El îi încredința pe toți pazei lui Dumnezeu și-și lua apoi rămas-bun.

Primul lucru pe care Muḥammad Mustafa îl făcea întorcându-se la Medina era acela de-a vizita căminul fiicei sale. Invoca binecuvântările lui Dumnezeu asupra ei și asupra familiei ei. În timpul frecventelor absențe din Medina, nu era nimic care să-i lipsească mai mult cât îi lipseau copiii fiicei sale. Iar când îi vedea, se saluta cu ei, îi săruta, îi sălta pe genunchii săi și se juca cu ei. Odată ce era cu ei, îngrijorarea lui pentru campaniile ce le avea și pentru lungile marșuri în praful și sub arșița Arabiei dispărea cu totul, iar el se simțea înprospătat și refăcut.

Acesta a fost unul din tiparele vieții lui Muḥammad Mustafa, iar el nu s-a abătut niciodată de la acesta, deoarece viața lui emoțională gravita în jurul casei fiicei sale.

Hadhrat Ayesha nu a împărtășit aceeași iubire față de Fāṭimah, cum cea a soțului ei, Muḥammad Mustafa. În cartea sa, Avesha, Abbas Mahmud al-Akkad spune: "În primul rând,

Fāṭimah era fiica lui Khadīja, iar Trimisul lui Allāh o iubea atât de mult pe Khadīja, că tot timpul o lăuda și o vorbea de bine. Ori Aayesha lua în nume de rău faptul acesta. În al doilea rând, Ayesha nu născuse copii de la Muḥammad Mustafa, iar când vedea pe soțul ei alintându-i și răsfățându-i pe copiii Fatimei—lucru ce el îl facea mai tot timpul—ea se amăra și mai tare pentru că, dureros, își amintea de propria sterilitate. Ca urmare, se poate spune că relațiile dintre Ayesha și Fāṭimah nu erau tocmai prietenești.

Capitolul 19

Khadīja și Islamul

În ziua de azi, islamul este puterea (religioasă) cea mai mare din lume. Inamicii săi nu-i pot face nici un rău. Este asemeni unui stejar puternic pe care furtunile lumii nu-l pot dezlădăcina. Totuși, a existat o vreme când acest stejar puternic era doar un copăcel subțire și necesita cu disperare de-a fi protejat de uraganele idolatriei și politeismului, ce încercau să-l scoată din rădăcini. Musulmanii ar putea să uite, însă islamul nu poate uita că în copilăria sa au existat un Abū Ṭālib și o Khadīja care l-au protejat, făcându-l invulnerabil. Așa fiind, Abū Ṭālib a protejat copăcelul islamului de furtunile necredinței și păgânismului; de partea ei, Khadīja l-a irigat cu bogăția ei, nelăsând copăcelul islamului să moară prin secătuire. De fapt, ea nu l-a lăsat nici măcar să se veștejească din neglijență. Pentru Abū Ṭālib și pentru Khadīja, protejarea islamului a fost datoria lor de căpătâi. Islam a fost prima lor iubire, o iubire pe care ei au transmis-o mai departe, ca o moștenire a lor, copiilor. Dacă pe timpul vieții lui Muḥammad Mustafa ei, Abū Ṭālib și Khadīja, au fost cei care au apărut islamul de inamicii săi, «irigându-l» cu mari cantități de aur

și argint, după moartea Profetului, copiii lor și nepoții lor au fost aceia care l-au protejat de inamici și l-au irigat cu sângele lor. Sângele acestora a fost, în întreaga creație, cel mai sfânt. La urma urmelor, era vorba de chiar sângele lui Muḥammad—Ultimul și Cel mai Măreț dintre toți Trimișii lui Allāh, conducatorul tuturor Apostolilor și Profeților.

Khadīja a fost o martoră directă a nașterii islamului. Ea l-a crescut de-a lungul copilăriei prime, de-a lungul celor mai dificili ani ai formării. În casa ei i s-a dat islamului o formă, o structură. Dacă o casă poate fi numită leagănul islamului, atunci casa aceea a fost chiar casa ei. Ea «a cultivat» islamul. Dacă o casă ar putea fi numită «axa islamului», atunci ar fi casa ei, fiindcă islamul a gravitat în jurul casei ei. Casa ei a fost «casă» pentru Quran al-Majīd, Cartea lui Allāh, codul religios și politic al islamului.

Timp de 10 ani, casa ei a fost aceea în care Ahanghelul Gabriel a adus Revelațiile. În istoria islamului ce se năștea, Khadīja a adunat «cele mai primele» dintre fapte și aceasta mai mult decât oricine altcineva. Ea a fost prima soție a ultimului trimis al lui Allāh. Ea a fost primul Credincios. Ea a fost chiar prima dintre muritori care a declarat că Făcătorul este Unul doar și că Muḥammad era Trimisul Său. Alături de soțul ei, ea a fost chiar prima persoană care să audă Vocea Revelației. Ea a fost prima persoană care să ofere rugăciuni lui Allāh, împreună cu soțul ei. Oori de câte ori el ajungea în prezența lui Allāh, ea îi era permanentă însoțitoare. Ea a fost prima Mamă a Credincioșilor. Ea a fost singura soție a lui Muḥammad Mustafa care nu a trăit deodată și laolaltă cu alte soții ale soțului. Toată iubirea, toată prietenia și toată afecțiunea soțului ei, au fost pentru ea și numai pentru ea!

Când Muḥammad Mustafa a făcut proclamația misiunii

sale ca trimis al lui Allāh, spunându-le să nu se mai închine la idoli și i-a chemat sub stindardul-Tawhīd, un val de tristeți s-a abătut asupra lui. Politeiștii au început să fie însetați de sângele Profetului și au început să inventeze noi și ingenioase modalități de a-l necaji; astfel, de-a lungul timpului, au făcut multe încercări de a-i înabuși vocea, și aceasta mai ales pentru faptul că, prin existența lui Abū Ṭālib și a Khadijei, ei nu puteau să-i întrerupă munca de predicare și propagare a islamului.

Khadīja a reușit să transforme abstracțiile idealismului în realitate, viața ei cu Muḥammad fiind o concretă evidență a acestui fapt. Ceea ce a dat ea lumii nu a fost pur și simplu un set de principii sau idei teoretice, dar o experiență, bogate momente de încântare cu islamul și subtile ritmuri de iubire față de Allāh și Trimisul Său.

Cum s-a menționat mai devreme, arabii păgâni aveau un sens al onoarei ce se manifesta aiurea, fără nici o noimă. „Sensul onoarei” pe care-l posedau era acela care- împiedica să-și ucidă fetele nou-născute. Sigur că Islamul a pus capăt acestei practici barbare, cumpline, prin indicarea definitivă că era un păcat contra lui Allāh și o crimă contra umanității. Pe lângă faptul de-a pune capăt infanticidului îndreptat către născuții de parte femeiască, islamul a conferit de asemenea femeilor demnitate, onoare și drepturi, garantizând drepturile acestea.

Prin aceasta, Allāh Ta’ala a dorit să demonstreze că legile islamului erau cu toatele practicabile. Pentru a demonstra practicabilitatea acestor legi și pentru a arăta „Schema Vieții” din perspectivă islamica, El a ales Casa slujitorilor Săi, Muḥammad și Khadīja. Fără Khadīja, legile islamului ar fi rămas lipsite de sens. Dde fapt, este chiar posibil ca Muḥammad

Mustafa să nu fi putut promulga aceste legi fără existența soției sale Khadīja.

Una din cele mai mari binecuvântări pe care Muḥammad Mustafa și Khadīja le-au primit de la Allāh Ta'ala a fost fiica lor, Fāṭimah zahra. Cum s-a arătat mai înainte, Fāṭimah a fost născută după moartea fraților săi, Qasim și Abdullah, și era de doar 5 ani când mama ei a murit. După moartea mamei sale, Muḥammad Mustafa, Ttrimisul lui Allāh, a devenit pentru Fāṭimah atât tată, cât și mamă. Crescându-și fiica, Ttrimisul lui Allāh demonstra aplicabilitatea legilor islamului. Odată ce el este model pentru toți musulmanii,, ei trebuie să-l imite în toate acțiunile lor. El a revărsat asupra fiicei sale iubirea cea mai frumoasă, arătându-i mereu cel mai mare respect.

Și la Mekka, și la Medina, o mulțime de persoane importante, cum era cazul prințeselor și conducătorilor de puternice triburi, veneau ca să-l vadă pe Ttrimisul lui Allāh. În acele momente, el nu se ridica niciodată de la sol ca să-i întâmpine, ca să-i salute. Însă dacă auzea că fiica sa, Fāṭimah Zahra, venea ca să-l vadă, atunci el se punea în picioare, înainta în întâmpinarea ei și, escortând-o din urmă, îi oferea să șadă la locul de onoare. Pe timpul vieții sale, fie că era vorba de bărbat sau femeie, Muḥammad Mustafa nu a arătat nimănui atâta respect, atâta atenție.

„Acesta este harul lui Dumnezeu pe care El îl dăruiește cui voiește. Dumnezeu este Stăpân Harului cel Mare!” (Coran, 62: 4)

Allāh Ta'ala și revărsat milostivirea Sa asupra lui Fāṭimah Zahra, fiica prietenului și Trimisului Său, Muḥammad Mustafa.

În Surat Dahr, al 76-lea capitol din Sfântul Coran, Fāṭimah Zahra, singura fiică a lui Khadīja, este aceea care a devenit receptoarea darurilor venite de la Cer. De fapt, întreaga Surat este ei dedicată și familiei sale, incluși aici fiind soțul ei, ‘Alī ibn Abī Ṭālib, copiii ei, Hasan și Husain, cum și slujitoarea Fatimei, Fizza. În Surat *Kauthar* (Coran, 108), Fāṭimah este de asemenea subiect de exegeză. Allāh Ta’ala i-a dat Khadijei un ginere precum ‘Alī ibn Abī Ṭālib, care avea să devină Leul lui Allāh, Mâna dreaptă a Islamului, scutul și pavăza lui Muḥammad Mustafa; El i-a da Khadijei niște nepoți precum Hasan și Husain, ce aveau să devină Călăreții de pe Umerii Trimisului lui Allāh, cum și Principii Tinerimii din Cer.

Este fără îndoială că islamul este, înseamnă, practica existentă în casa Khadijei, cum la fel, este fără îndoială că Sfântul Coran a constituit «dialectul» familiei sale. Fiica ei, Fāṭimah Zahra, și nepoții ei, Hasan și Husain, au avut a crește «vorbind» limba sfântului Coran. Khadīja se află în același raport cu islamul și cu sfântul Coran, precum se afla lumina cu ochii, luciul cu perla și mireasma cu trandafirul.

Chiar și cele mai elocvente limbaje eșuează în a exprima adecvat, ori să laude în măsura cerută, meritele Khadijei. În următoarele versete se vede cum Allāh Ta’ala a promis răsplata Sa slujitorilor Săi preaiubiți, cum e și cazul Khadijei:

„Cei care cred și săvârșesc fapte bune, ei sunt tot ce este mai bun pe lume. Ei vor avea, drept răsplată, de la Domnul lor, grădinile Edenului pe sub care curg râuri, unde vor veșnici. Dumnezeu este mulțumit de ei, iar ei sunt mulțumiți de El. Așa va fi pentru cel care se teme de Domnul său.”
(Coran, 98: 7-8)

Capitolul 20

Khadīja și istoricii musulmani

Cel mai mare tribut pe care l-au plătit istoricii musulmani Khadijei în cărțile lor de istorie (este acela de-a fi afirmat cu toții că) ea a întărit islamul cu averea ei. Ei plătesc acest tribut, trecând apoi la dezbaterile altor subiecte.

Adevăr este că bogăția lui Khadīja a fost aceea care a făcut islamul viabil, însă este doar un adevăr incomplet, deoarece este doar o mică luare de cunoștință de către istorici a ceea ce a făcut sprijinul Khadijei—material și moral—pentru islam și pentru musulmani. Departe de-a recunoaște marile ei servicii, mulți dintre istorici, fie au distorsionat adevărul, fie l-au dat cu jumătăți de măsură, fie au scornit cu de la ei putere istorii, prezentându-le apoi ca «fapte istorice».

Nu toată istoria islamului timpuriu este una factuală; parte din ea este «sintetică». Această istorie sintetică a fost scrisă pentru ori a fost dictată de interesele speciale ale unor grupuri; în acest fel, multe din băsnuirile și-au găsit drumul în istoria islamului, făcându-i-se Adevărului, la modul tacit, înmormântarea.

Faptul de-a țese povești, de-a le pune în circulație și de-a înmormânta adevărul (au fost elementele unei) conspirații în care și-au dat mâna conducători de rugăciuni colective, oratori aflați pe podiumul moscheelor, învățători din școli și profesori din instituții de învățământ, doctori ai legii, judecători de la curțile de judecată, curteni ai regilor, sultanilor și califilor, ba chiar înșiși regi, sultani și califi. În această privință, istoricii au avut un câmp restrâns de alegeri. Chiar dacă ar fi existat un om integru și de principii, el nu și-ar fi permis să se confrunte cu linia «partidului» căruia îi

aparținerea, iar dacă totuși ar fi făcut-o, s-ar fi pus în pericol propria viață. Dacă ar fi scris «o istorie factuală» [adică înfățișând faptele așa cum s-au petrecut], atunci soția sa ar fi putut deveni văduvă, iar copiii lui, orfani. Ca urmare, istoricul a adoptat (de-a lungul timpului) «cursul pragmatic» [adică al binelui imediat, personal], îngropând adevărul și scriind o istorie contrafăcută.

Maulana Shibli Numani, decanul istoricilor indieni ai islamului, scrie în cartea sa „Viața Profetului” (v. Vol.1, Azamgarh, India, 1976), că în timpul califatului lui Muawiya, 680 A.D., mii și zeci de mii de aḥādīth au fost revizuite și refabricate de fabricile generatoare de ahadith, ca apoi să fie puse în circulație. Așa zișii istorici, aflați pe statele de plată a guvernământului, au adunat «fapte» și iar «fapte», pe care le-au incorporat în cărțile lor de istorie. Pentru aproape 90 de ani, în lumea musulmană, numele lui ‘Alī ibn Abī Ṭālib și ale altor membrii ai clanului Bani Hashim au fost blestemate de la înălțimea fiecărui «amvon», și aceasta din Sind în India, și din Spania în Europa. Limpede este că au existat copii care s-au născut, au crescut și au murit (la bătrânețe), auzind doar aceste blesteme și neștiind niciodată adevărul adevărat.

În 750 A.D., Abbasizii au luat califatul și au exterminat pe Umayyazi, în animozitatea lor nefiind mai puțin înverșunați împotriva familiei lui Muḥammad Mustafa decât fuseseră însăși Umayyazii; de fapt, unii dintre Abbasizi s-au întrecut pe sine în persecutarea copiilor Profetului și a partizanilor lui. Una din caracteristicile pe care ambele dinastii au avut-o în comun a fost dușmania genetică față de familia și copiii lui Muḥammad Mustafa.

„Prigonitorii lui Muḥammad au uzurpat moștenirea copiilor lui, iar adepții idolatriei au ajuns să fie conducătorii

supremi ai religiei și imperiului său.” (Edward Gibon, Declinul și căderea Imperiului roman)

Nota. Un hadith este memoria unui presupuse acțiuni ori a unei spuse a Profetului islamului, așa cum a fost transmisă pe linia unor povestitori/scriitori.

„...Vom găsi iarăși și iarăși mahomedani destrugând fără milă pe descendenții vii ai lui Muḥammad.” (pag. 84-85)

„Pentru 350 de ani, descendenții lui Abu Sufyan și cei care se declarau ca descendenți abbasizi s-au aflat în război contra celor din carnea lui Muḥammad.” (pag. 193)

„De-a lungul tuturor secolelor islamice, o stranie soartă a plutit asupra descendenților lui Muḥammad. Era ca și cum acea parte din lume care acceptase cu nerăbdare pe Trimisul lui Dumnezeu, se întorsese pentru totdeauna împotriva viilor lui descendenți.” (pag. 306) (Robert Payn, Sabia cea Sfântă, 1959)

Campania Abbasizilor împotriva membrilor familiei Profetului ori a copiilor acestuia a durat cât a durat și califatul abbasid, adică 500 de ani. În timpul califatului lor a fost când s-au scris istoriile islamului, când au fost adunate aḥādīth, editate și publicate. (Sigur că) unele încercări timide au fost făcute de către erudiți conștiincioși, în separarea faptelor de ficțiuni, în recuperarea Adevărului din contextul de minciuni, însă aceasta cu prea puțin succes. Multe din cărțile de istorie și de ahadith au în spate pentru totdeauna «fapte» sau «aḥādīth» (afirmații ale Profetului), care au fost sădite înlăuntrul acestora.

Pe bună dreptate s-a spus că istoria este propaganda părții victorioase. În istoria islamului, partidele victorioase au fost, mai întâi, cel al Umayyazilor, iar mai apoi ai Abbasizilor,

partide care au reușit, în cuvintele lui Gibbon, „să uzurpe moștenirea lăsată copiilor lui Muḥammad.” Odată ce au avut instrumentele puterii în mâinile lor, au fost liberi să scrie ori să manipuleze după bunul lor capriciu istoria primelor zile ale islamului.

Odată ce mare parte din cărțile de istorie a islamului au fost inspirate de ceea ce comuniștii numesc «cercurile conducătoare», aici, vom identifica pe autorii acestor istorii ca fiind «curtea istoricilor». La un mod fraudulos, acești istorici au introdus în mintea cititorilor 3 mituri relative la viața lui Hadhrat Khadīja, Allāh să aibă de ea mulțumire și s-o binecuvânteze! Aceste «mituri» sunt următoarele:

1. că ea avea 40 de ani când s-a măritat cu Muḥammad Mustafa;
2. că fusese măritată de două ori înainte ca să se mărite cu Muḥammad Mustafa;
3. că ea și muhamad Mustafa au avut 6 copii, 2 băieți și 4 fete.

Vom discuta aceste mituri punct cu punct.

1. Vârsta Khadijei

Mulți dintre istoricii musulmani au afirmat că ea, Khadīja, avea 40 de ani când s-a măritat cu Muḥammad Mustafa. Atât de mulți istorici au repetat această cifră, încât acum i se dă crezare precum unui adevăr religios. Cu toate acestea, cifra aceasta este pusă sub semnul îndoielii pe baza următoarelor argumente:

Nici un istoric nu știe în ce an s-a născut în realitate Khadīja. Cifra «40» este doar o estimare, ba, mai mult, chiar

supraestimată. În timp ce este adevărat că era mai în vârstă decât Muḥammad Mustafa, Khadīja nu era mai bătrână cu 15 ani decât el—aşa cum afirmă marea parte a istoricilor—ci cu doar câţiva ani.

Arabia este o zonă foarte călduroasă şi fetele arabe ajung la maturitate mult mai repede decât li se întâmplă fetelor dintr-un climat rece sau temperat. Se spune că Hadhrat Ayesha a fost măritată când avea doar 11 ani. Celelate fete arabe erau şi ele măritate destul de timpuriu.

Într-o arie climatică precum Arabia, o femeie nu-şi poate permite să petreacă 40 de ani din viaţă ca să fie măritată. La 40 de ani, cei mai buni ani ai vieţii unei femei se găsesc deja la spate, fie în Arabia, fie în oricare altă ţară. Iar chiar de s-ar mărita la 40 de ani, ea nu poate să întreţină vreo speranţă de-a mai avea copii. Chiar în zonele reci şi temperate, o femeie la 40 de ani, în majoritatea cazurilor, îşi are consumată vârsta de gestaţie; este probabil că în Arabia faptul acesta să se petreacă mai devreme chiar.

Khadīja şi-a trăit mare parte de viaţa ei ca necăsătorită. Cum s-a arătat mai devreme, ea a primit multe oferte de căsătorie de la diverşi conducători şi prinţi din Arabia, dar pe care le-a refuzat. Pretendenţii nu puteau s-o impresioneze cu bogăţia lor; dacă ei erau bogaţi, apoi ea era incomensurabil mai avută decât cel mai bogat dintre ei. Iar în privinţa unor atribute personale, cum cele ale capului, ale mâinii şi ale inimii, toţi pretendenţii erau asemeni colbului de pe picioarele ei. Oricine care încerca s-o impresioneze cu bogăţia avută sau cu puterea deţinută era într-adevăr un naiv, dacă nu un stupid. Ca urmare ea a marcat doar timpul până ce un bărbat ce avea să apară, impresionând-o cu adevărat, iar acesta fiind Muḥammad Mustafa, s-a măritat cu el.

2. Pretinsele căsătorii ale Khadijei

Înainte de-a se căsători cu Muḥammad Mustafa, Khadīja nu a mai fost măritată. Căsătoria ei cu Muḥammad Mustafa a fost prima și ultima ei căsnicie. Aceiași istorici care au pretins că ea fusese măritată de 2 ori înainte de-a se căsători cu Muḥammad, au transmis și faptul că toți stăpânii Quraysh, ori prinți ai Arabiei, au căutat să-i obțină mâna, dar că ea nu a binevoit să ia în considerare pe nici unul dintre aceia, spre alianța matrimonială. Dacă ea ar mai fi fost înainte căsătorită, atunci nu ar mai fi avut nici un fel de ezitare în a se fi căsătorit și a treia oară.

3. Copiii Khadijei

S-a pretins de către «curtea istoricilor» din califatul Umayyazilor că ea, Khadīja, a avut cu Muḥammad 6 copii și că respectivii copii aveau numele următoare: Qasim, Abdullah, Zaynab, Rukayya, Umm Kulthum și Fāṭimah Zahra.

Muḥammad Mustafa și Khadīja au fost părinți doar pentru 3 copii, și nu 6. Aceștia au fost Qasim, abdullah și Fāṭimah Zahra.

Din acești 3 copii, primii doi, băieți,—Qasim și Abdullah—au murit de mici. Al treilea și ultimul copil a fost fiica lor, Fāṭimah Zahra.

Cine au fost celelalte 3 fete—Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum? (Acestei chestiuni i se răspunde mai târziu în acest capitol.)

Toate aceste 3 clamații au dobândit valoarea unor fapte, dar sunt cu toate acestea numai niște basme. Patina timpului

le-a dat aerul de respectabilitate, astfel că mare parte din musulmani le cred ca fiind adevărate. Aceste povești care au căpătat statutul de fapte nu sunt sub nici un mod singurele ficțiuni pe care majoritatea musulmanilor să le fi adoptat; există multe alte invenții care, în cele din urmă, au ajuns la valoarea de fapte.

Exemplele următoare vor arăta că asta se poate întâmpla chiar și atunci când nu există intenția deliberată de-a deforma faptele ori de-a denatura adevărul. Astfel:

1. mulți musulmani cred că—în Surat Kahf (Peștera, Coran, 18) în versetele 83, 86 și 94—personajul indicat sub numele Zul-Qarnain, nu este altul decât Alexandru cel Mare al Macedoniei. Chiar și Abdullah Yusuf Ali împărtășește această părere. Autorul spune: „Personal, nu am nici un fel de îndoială că Zul-Qarnain îl indică pe Alexandru cel Mare, Alexandru cel istoric și nu un Alexandru legendar...” Cu toate acestea, Zul-Qarnain ar fi putut fi oricine altcineva și nu Alexandru cel Mare. Zul-Qarnain era unul dintre aleșii lui Allāh; probabil că era profet. Pe de altă parte, Alexandru Macedoneanul a fost un păgân: el se închina nu doar la zei și zeițele Greciei, dar și la cei ai Egiptului, ai Babylonului și ai Persiei.

„Alexandru Macedon s-a închinat și la zeități străine—nu doar lui Zeus, ci și lui Ammon-Ra al deșertului egiptean, lui Marduk al turnurilor babiloniene, ci și lui Ahura, cel ce tutela mormintele din Persepolis.” (Harold Lamb, Alexandru al Macedoniei, New York, 1946)

„Alexandru a comis multe crime, inclusă fiind aici uciderea a doi din cei mai vechi prieteni ai săi și loiali conducători de oști, Cleitus și Parmenion. Cum tot el a pus la cale și moartea

propriului său tată, Filip. Este puțină îndoială că Alexandru a devenit rege prin uciderea tatălui său. În războaiele sale, Alexandru a ucis sute de mii de bărbați și femei inocenți și aceasta la modul nenecesar. Probabil că era posedat de plăcerea sângelui. Un istoric modern afirmă că Alexandru, înainte de-a fi murit, devenise bolnav mental, iar cercetări recente au dezvăluit faptul că a murit având profilul psihologic al unui «megaloman alcoolic».” (R.D. Milns, Alexandru cel Mare, New York, 1969)

2. Numele adevărat al Hadhret Abdul Muṭṭalib—bunicul lui Muḥammad Mustafa, Apostolul lui Allāh—era Shaiba. O dată, adolescent fiind, călărea cu unchiul său Muṭṭalib pe partea din spate a șeii, de la Yathrib (Medina) la Mekka. Trecătorii care îl vedeau spuneau: „Priviți! Muṭṭalib și-a cumpărat un sclav nou!” La această remarcă, Muṭṭalib trase de frâie și spuse: „Blestem asupra voastră! El nu-i sclavul meu. El este fiul fratelui meu, Hashim!” Însă numele de Abdul Muṭṭalib, adică „Sclavul lui Muṭṭalib”, l-a marcat definitiv. El a rămas cunoscut în istorie doar prin poreclă, Abdul Muṭṭalib, pe când numele său real—Shaiba--a fost dat uitării.

3. Exemplul ce urmează este din istoria lui Yusuf (profetul Iosif). În Surat Yusuf apare următorul verset:

„Întru Iosif și întru frații săi sunt semne pentru cei care întreabă, când spun: «Iosif și fratele său sunt mai dragi tatălui nostru decât noi, cu toate că noi suntem o ceată! Tatăl nostru este într-o rătăcire vădită.»” (Coran, 12: 8)

A. Yusuf Ali a explicat acest verset astfel:

„Cei zece frați nu doar că invidiau și urau pe frații lor mai tineri, Iosif și Benjamin. Ei îl desconsiderau și-l dezonorau pe tatăl lor, socotindu-l un bătrân ajuns la senilitate, neștiutor și

nebun. În realitate, Yacov avea înțelepciunea de-a vedea căfiii săi mai tineri și inocenți doreau manifestarea unei protecții și înțelepciunea să perceapă măreția spirituală a lui Iosif. Dar această înțelepciune, pentru fiii cei mari, era doar nebunie, doar imbecilitate, deoarece zgândărise iubirea-de-sine tot așa cum, adesea, o face adevărul. Frații mai mari se sprijineau pe forța brută a numărului—ei zece contra bătrânului Iacov, a tânărului Iosif și a copilului Benjamin.”

În același context, un alt verset spune:

„Ei spuseră: <<***Pe Dumnezeu! Nu vei înceta să te gândești la Iosif până ce nu vei ajunge la capătul puterilor ori până nu vei pieri.***>>” (Coran, 12: 85)

Acest verset este explicat de către translator și comentator astfel:

„Ei” vrea să fie oamenii din jurul lui Iacov, înainte ca frații lui Iosif să fi sosit din Egypt. Acești aceeași frați au fost aceia care practicaseră cu perseverență calomnia, cum că tatăl lor era un bătrân senil, până ce toți din jur au ajuns a crede că era așa, iar aceasta într-atât, încât au continuat să creadă astfel, chiar și când calomniatorii renunțaseră să mai spună ceva. Minciunile mor greu odată ce li s-a dat un impuls.” (A. Yusuf Ali)

Atât în istoria musulmană, cât și cea nemusulmană, există multe alte exemple în care falsul a trecut drept adevăr.

Aceasta este tocmai ceea ce s-a întâmplat în „cazul celor 3 știri false”, caz conex la viața Khadijei; știrile respective au găsit o recepție generală în rândul musulmanilor. Odată ce niște miniuni își încep drumul, refuza să moară.

Eeste de asemenea posibil ca istoricii—care au adunat material pentru a scrie istoria timpurie a islamului—să fi avut

acces numai la acele istorii ce fuseseră sădite cu grijă de către „cercurile conducătoare”, în susele primare. Istoricii numiți erau convinși că materialul obținut din aceste surse era unul autentic și, ca urmare, l-au incorporat în lucrările lor.

Afirmațiile referitoare la vârsta, căsătoriile și copiii Khadijei au fost determinate de două rațiuni:

Khadīja era mama Fatimei Zahra, soacra lui ‘Alī ibn Abī Ṭālib și bunică pentru Hasan și Husain. Ca urmare, ea nu putea să scape de animozitatea pe care Umayyazii și Abbasizii au cultivat-o împotriva tuturor membrilor familiei lui Muḥammad Mustafa, mai cu seamă împotriva lui ‘Alī și a celor doi frați, Hasan și Husain. În mare parte, istoricii au împărtășit aceeași animozitate cu cei care îi plăteau; în cazul în care nu ar fi făcut-o, ar fi putut să-și piardă mijloacele de trai ori chiar viața.

Ca urmare, acești istorici trebuiau să inventeze ceva «fapte», care să minimizeze importanța Khadijei. În selectarea faptelor pe care le inventaseră premergătorii lor, istoricii s-au considerat liberi în a-și exercita discreția (n.t.adică ocultarea adevărului) sau fantezia lor. Mai mult— pentru a-și face istoriile lor convingătoare, se necesita ca ei să fie extrem de subțili, astfel ca animozitatea lor să nu fie prea bătătoare la ochi, iar meritul lucrărilor lor în istorie să devină dubios.

2. Istoricii-mercenari au dorit să spună cititorilor lor că între soțiile Profetului au existat unele care au fost tot atât de importante, sau chiar mai importante!, decât Khadīja, una dintre aceste fiind Ayesha. Ei trebuiau s-o glorifice pe Ayesha comparând-o cu Khadīja, pe seama Khadijei. Acești istorici nu au arătat nici un fel de teamă privitor la teza pe care încercau

s-o dezvolte—chiar referindu-se la oricare altă soție a lui Muḥammad Mustafa—însă nu au fost foarte siguri că eforturile lor de-a o arăta pe Ayesha superioară lui Khadīja aveau să aibă succes.Însă cum erau dedați la descoperiri norocoase, au făcut «descoperirea» vârstei de 40 de ani a Khadijei, că mai fusese căsătorită de două ori înainte de-a se fi măritat cu Muḥammad Mustafa. Era o descoperire care, în opinia lor, putea să contraatace personalitatea Khadijei. Pe de altă parte, istoricii respectivi au afirmat nu doar ccă Ayesha era foarte tânără și foarte frumoasă, ci și că era virgină la căsătorirea cu Muḥammad Mustafa.

Prin exercitarea unei logici într-atât de arbitrar, istoricii-mercenari au construit propria lor teză a superiorității uneia dintre soții asupra celorlalte. Însă întrebarea se pune—s-a căsătorit oare Profetul cu Ayesha pentru tinerețea, pentru frumusețea și pentru virginitatea ei? În cartea sa Avesha, Abbas Mahmud al-Akkad răspunde astfel acestei întrebări: „Pe cât cunoaștem, Profetul lui Allāh nu s-a căsătorit cu scopul de-a avea copii. Ca s-o spunem la modul general, două au fost motivele pentru care el s-a căsătorit:

a. unele dintre femei devin îngrozitor de neajutorate după moartea soțului lor, iar multe nu au nici o rudă mai apropiată care să le susțină; Apostolul s-a căsătorit cu ele ca să le dea un cămin;

b. Apostolul a dorit să spargă rezistența triburilor arabe fată de islam, iar una din căile de-a realiza aceasta a fost să se căsătorească cu femei aparținând de aceste triburi.”

A existat și un al treilea motiv privitor la unele din căsătoriile Profetului. Astfel, dacă el era învățător pentru musulmanii bărbați, soțiile sale aveau să fie învățătoare

pentru femeile musulmane, în toate problemele legate de religiozitate, de religie. Ele aveau să explice femeilor musulmane înțelesul Coranului, aveau să le învețe cum să aplice legile islamului în viețile lor personale.

Exceptând-o pe Khadīja, Apostolul s-a căsătorit cu toate celelalte femei pentru unul ori pentru mai multe din aceste motive.

Căsătoria lui cu Khadīja a fost singura care s-a bazat pe afecțiune, pe iubire și pe prietenie, iar pentru el, Khadīja a dus la împlinire toate scopurile mariajului lor.

Cum s-a arătat mai devreme, și Khadīja a predat altor femei musulmane legile islamului, însă, în general, a făcut-o mai mult prin exemplul personal și mai puțin prin precepte rostite.

Timp de secole, «curtea istoricilor» musulmani a repetat o serie de falsuri și jumătăți de adevăr, iar prin această repetiție, istoricii falsificatori au reușit să convingă comunitatea musulmană (umma) de faptul că înainte de căsătoria ei cu Muḥammad Mustafa, ea a fost de două ori văduvă.

Scriind pe tema căsătoriei Khadijei, utorul cărții Raudhatus-Safa spune: "Principalele figuri ale tribului Quraysh vrură să se căsătorească cu Khadīja, îi cerură mâna, dar ea nu a vrut să se căsătorească cu nici unul din pretendenți." (vol. 2, pag.271) La fel: "Toți nobilii din neamul Quraysh cautară s-o ia în căsătorie pe Khadīja, însă ea a refuzat să ia în considerare pe vreunul." (vol. 1, pag 105)

După corupții istorici, la căsătoria ei cu Muḥammad Mustafa, Khadīja văduvise de două ori deja și avea 40 de ani. Dacă faptul este adevărat, atunci aceasta înseamnă că era

deja o femeie de vârstă mijlocie ori, poate, într-o zonă precum Arabia, trecută bine de floarea vârstei, floarea tinereții fiindu-i de multă vreme ofilită. Atunci—de ce erau conducătorii Quraysh și prinții arabilor într-atât de grăbiți să se căsătorească cu ea? La urma urmei, pe cât erau de bogați și puternici, ar fi putut să găsească cu multă ușurință multe femei tinere și frumoase, între ele și virgine, cu care să se căsătorească. De ce ar fi vrut să se căsătorească cu o văduvă care nu mai era de miultă vreme tânără?! Mai mult—ar fi cu totul incorect să spunem că erau ispitiți de averea lui Khadīja, deoarece ei înșiși erau foarte bogați.

Allama ‘Alī Ahmed Abul Qasim al-Kufi pune la îndoială istoria celor două căsătorii ale Khadijei de dinaintea căsătoriei ei cu Muḥammad Mustafa. În cartea sa, *Al-Isti Phatha*, el scrie: ”Khadīja nu se măritase cu nimeni înainte de-a se căsători cu Muḥammad Mustafa. Toți istoricii au afirmat la un mod unanim ca fiecare din conducătorii Quraysh îi ceruse mâna lui Khadīja, dar că ea a refuzat cu dispreț toate propunerile. După o vreme ea s-a măritat cu Muḥammad Mustafa, fapt care le-a înfuriat pe celelalte femei din neamul Quraysh, care comentau cum că atunci când i-a fost cerută mâna de către conducători și prinți, ea refuzase, iar când un tânăr oarecare din Bani Hashim, fără putere și fără avere, o ceruse de nevastă, ea acceptase. Aceste femei nu puteau înțelege de ce Khadīja respinsese cu dispreț cererile în căsătorie ale nabililor arabi bogați și puternici și a fost gata să se mărite cu un sărăntoc. Ori aceasta este o dovadă că ea, Khadīja, nu se căsătorise cu nimeni altcineva înainte de-a se mărita cu Muḥammad ibn Abdullah.

Unii oameni a pus chestiunea astfel: presupunându-se că ea, Khadīja, a fost căsătorită de două ori înainte de căsătoria

ei cu Muḥammad și că avea 40 de ani la vremea ultimei sale căsătorii, este acest fapt condamnabil? Nu, sigur că nu! Dacă un bărbat ori o femeie se căsătorește mai mult de o dată ori dacă are 40 de ani, nu este nimic condamnabil în asta. Chestiunea nu este dacă e adevărat sau fals ce se afirma—că ea a fost căsătorită de mai multe ori sau dacă avea vârsta de 40 de ani—ci, și este singura chestiune, dacă a fost măritată de 3 ori sau dacă avea 40 de ani se constituie ca fapt istoric. Răspunsul este că nu, deloc.

Dacă oarecine este de acord cu istoricii corupți în această problemă, atunci, chiar și așa, nu există nimic care să diminueze statutul ei, Khadīja rămânând sublimă în privința aceasta. Iar apoi—pur și simplu nu este adevărat că era o văduvă de 40 de ani când s-a măritat cu Muḥammad Mustafa și este lipsit de etică să se intepoleze neadevăruri în istoria vieții ei, cum, în această problemă, ar fi cu totul lipsit de etică să se facă asta în cazul vreunui bărbat ori a vreunei femei. Fiecare persoană este îndreptățită să-și exprime opiniile, dar nu are autoritatea propriilor fapte. Dacă un căutător al adevărului vrea să separe faptele de opinii, atunci o poate face cu ajutorul analizei intelectuale, logice. Căutarea sa în a deduce din principiile inmutabile va fi astfel o experiență plină de răsplată.

Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum

Înainte ca ea, Khadīja, să se fi măritat cu Muḥammad Mustafa, au fost 3 fete care au trăit în casa ei din Mekka, fete ce se numeau Zaynab, Rukayya și respectiv Umm Kulthum. Ele erau fetele surorii decedate a Khadijei. La fel, tatăl lor murise mai înainte, iar când a murit și mama lor, Khadīja le-a

adus în propriul ei cămin.

După căsătoria lui Khadīja, cele 3 fete au rămas cu ea ca pupile; probabil că o numeau pe Khadīja mamă și numeau pe Muḥammad Mustafa tată; conform uzanțelor arabe, cele trei erau cunoscute ca fiice ale lui, deoarece trăiau în casa lui și el le era tutore legal.

Zaynab era cea mai mare din aceste trei fete. Ea a fost măritată cu un bărbat pe nume Abul-as ibn er-Rabi, care în 624 A.D. venise cu armata păgână din Mekka și luptase împotriva lui Muḥammad Mustafa în bătălia de la Badr; luat prizonier, el își plătise răscumpărarea; mai apoi, s-a întors la Mekka și a trecut la islam.

Celelalte două fete—Rukayya și Umm Kulthum—a fost măritate cu Utba și Utayba, fiii lui Abu Lahab și ai lui Umm Jamīl. Tustrei fetele au fost măritate înainte de ivirea islamului, iar soții lor fuseseră prin urmare idolatri.

După proclamarea islamului, Abu Lahab și soția sa, Umm Jamīl, ambii vehi inamici ai islamului, au ajuns a fi în Surat 111 subiecții unui blestem. Acest fapt i-a făcut să se înfurie la culme și să poruncească fiilor lor—Utba și Utayba—să divorțeze de soțiile lor și să le trimită la casa părinților. Astfel, cele două fete, Rukayya și Umm Kulthum, fură divorțate și returnate la casa Khadijei.

Ceva mai târziu, Rukayya a fost măritată cu Uthman bin Affan, un membru al clanului umayyad ținând de Quraysh, viitor calif al musulmanilor. Rukkayya a murit la Medina în 624 A.D. După moartea ei, sora ei, Umm Kkulthum, a fost de asemenea măritată cu Uthman bin Affan.

„Muḥammad a măritat pe Rukayyah și pe Umm Kulthum cu Utbah și cu Utbayah, fiii unchiului său, Abu Lahab. Aceste

căsătorii nu au durat deoarece curând după ivirea islamului, Abu Lahab a ordonat celor doi fii ai săi să divorțeze de soțiile lor. Uthman a fost acela care, mai apoi, s-a căsătorit cu ele, una după cealaltă.” (Muḥammad Husayn Haykal, *Viața lui Muḥammad*, Cairo, 1935)

«Curtea istoricilor» menținută de către Umayyazi, fiind «inspirată» de către Muawiya bin Abu Sufyan—fondatorul dinastiei Umayyad—și de către succesorii săi, a pretins cum că Rukayya și Umm Kulthum erau de fapt fiicele lui Muḥammad Mustafa și ale Khadijei. Odată ce fetele au fost măritate cu Uthman, un umayyad, acesta a fost supranumit Dhawin-Nuravn, adică «posesorul a două lumini», luminile fiind Rukayya și Umm Kulthum. Doar cu puțin mai devreme, amândouă aceste «lumini» apaținuseră de doi idolatri din Mekka. Prin urmare, fiecare din acești idolatri fusese «Dhawin Nur», posesor doar a unei «lumini», care avea să treacă în posesia lui Uthman. La urma urmelor, «lumina» ori «luminile» rămăseseră la fel, schimbându-se doar proprietarul lor.

Au fost aceste fete fetele lui Muḥammad Mustafa și ale Khadijei cum proclamă istoricii-mercenari? Răspunsul la această problemă trebuie căutat în Sfântul Coran și în probele aduse de istorie. Răspunsul, ceea ce urmează mai jos, este inequivoc.

A. Mărturia din Quran al-Majīd

Dacă linia de călăuzire a Cărții lui Allāh are vreo însemnatate pentru musulmani, atunci aceste 3 fete—Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum—nu a fost și nu ar fi putut fi fiicele lui Apostolului lui Dumnezeu și ale Khadijei. Ele erau

orfane și singura legătură pe care cele 3 au avut-o cu Muḥammad și Khadīja a fost aceea că pentru o vreme au trăit în casa acestora. Chiar și înainte de căsătorie, Khadīja a fost o patroană pentru orfani și pentru văduve.

Dacă Muḥammad Mustafa și Khadīja ar fi fost părinții acestor 3 fete—Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum—ei nu le-ar fi dat în căsătorie unor închinători la idoli, așa cum erau cei trei soți. Este adevărat că respectivele fete fuseseră măritate înainte ca soarele islamului să se ridice deasupra orizontului, dar Muḥammad nu a violat nici unul din imperativele sfântului Coran—nici înainte și nici după faptul de-a fi fost ridicat la rangul de trimis al lui Allāh. Muḥammad nu a comis niciodată vreun act păgân, în nici un moment al vieții sale. Iar Coranul este explicit asupra prohibiției de-a căsători o femeie musulmană cu un păgân.

Comandamentul prohibitiv al căsătoriei dintre o femeie musulmană și un politeist a fost revelat în următoarele versete ale Cărții lui Allāh:

„Nu vă dați fetele de neveste închinătorilor la idoli, până ce ei nu cred!” (Coran, 2: 221)

„Dacă le aflați credincioase nu le înapoiați tăgăduitorilor — ele nu le mai sunt îngăduite, ei nu le mai sunt îngăduiți.”
(Coran, 60: 10)

Există alte versete în Coran care, deși nu fac o trimitere specială la tema căsătoriei, prezintă imposibilitatea pentru musulman să-și dea fiica ori fiicele ca soții unor idolatri. Unele din aceste versete sunt după cum urmează:

„Blestemul lui Dumnezeu fie asupra tăgăduitorilor!”
(Coran, 2: 89)

„Cel care este vrăjmaș lui Dumnezeu...să știe că

Dumnezeu este vrăjmașul tăgăduitorilor.” (Coran, 2: 98)

„O, voi cei ce credeți! Închinătorii la idoli sunt doar întinăciune.” (Coran, 9: 28)

Nici un musulman nu ar fi într-atât de necugetat, încât să presupună că Muḥammad Mustafa a contravenit prohibițiilor din Coran, dând pe fetele sale acelor oameni pe care Allāh i-a blestemat, al căror inamic le este, oameni care sunt impuri.

Unui musulman, sus-citatele versete coranice dovedesc de-o manieră concludentă că Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum, măritate tustrei cu idolatri, nu erau fetele lui Muḥammad și ale lui Khadīja.

Un musulman—oricare musulman, chiar și unul «de margine», chiar și unul «ipotetic»—va rămâne înghețat dacă i se va sugera să-și dea fiica ori fiicele unui idolatru, ori chiar unui evreu sau unui creștin. Ori, același musulman—și situația are iz de ironie—va crede, fără nici un fel de junghi la inimă, că propriul său Profet, Muḥammad Mustafa—Interpretul și Promotorul Coranului—și-a dat trei din fiice ca soții unor închinători la idoli?!

B. Probele aduse de istorie

Muḥammad Mustafa iubea foarte mult copiii. Îi avea dragi mai ales pe copiii fiicei sale, Fāṭimah Zahra. Copiii ei—Hasan și Husain—erau lumina ochilor săi. El le făcea toate hatârurile. Ei îl calareau, stându-i pe umeri, chiar și atunci când Muḥammad conducea rugăciunile colective, iar dacă veneau la moschee, Profetul își întrerupea chiar cuvântările ca să se joace cu ei. Când copiii Fatimei erau cu el, el își uita de toate greutățile, de toate grijile și de toate problemele de stat ori guvernare. Acești nepoți i-au dat Profetului cele mai

fericite clipe ale vieții sale. Mai mult—părea că și cum nu ar fi putut să reverse asupra lor și asupra mamei lor destule elogieri. Ca urmare, este o problemă de curiozitate istorică de ce nu le-a menționat niciodată pe Zaynab, pe Rukayya și Umm Kulthum.

În general, părinții dau aceeași iubire tuturor copiilor lor și nu fac nici un fel de distincție între aceștia. Judecând după tradițiile și literatura istorică a timpurilor acelea, Apostolul nu era nici măcar conștient că respectivele trei femei—Zaynab, Rukayya și Umm Kulthum—existau.

Pentru Trimisul lui Allāh, anii de la Mekka ce au urmat Proclamării islamului au fost încărcăți de pericole. Fiecare zi îi puneă în față noi pericole și noi provocări; cu toate acestea, Rukayya și Umm Kulthum nu au fost niciodată menționate ca făcând tatălui lor vreun serviciu. Pe de altă parte, fiica sa, Fāṭimah Zahra, da, l-a ajutat atât la Medina, cât și la Mekka, în diferite și stringente situații. Atât Rukayya, cât și Umm Kulthum, erau cu mulți ani mai bătrâne decât Fāṭimah. Ele ar fi trebuit să-l împace și să-l liniștească pe tatăl lor ori de câte ori era persecutat de către infidelii din Mekka sau rănit în luptele de la Medina; însă ele nu au făcut-o niciodată!

Adevărul—exprimat atât de prohibițiile prezente în Cartea lui Allāh, cât și ca o consecință a logicii istoriei—este acela că Rukayya și Umm Kulthum nu erau fiicele cuplului Muḥammad Mustafa-Khadīja.

Subiectul privitor la vârstă, la presupusele căsătorii și la numărul de copii ai Khadijei, nu este un subiect de care să depindă credința unui musulman; cu siguranță că nu! Dar un musulman trebuie să încurajeze integritatea istorică. Khadīja a fost binefăcătoarea islamului și a musulmanilor. Lucrul

minim pe care musulmanii trebuie să-l facă pentru a-și mărturisi recunoștința lor față de Khadīja nu este acela de-a răsuci faptele „în covrigeii buni de mâncat” și cu atât mai puțin să fabrice fapte cu de la sine putere, altfel spus, să distorsioneze simplele adevăruri făcându-le enigme. Adevărul trebuie sprijinit cu orice preț, chiar dacă îi beneficiază pe dușmani ori le dă dureri de cap.

Un om poate fi gata de a-și arăta loialitatea față de eroii săi, iar cultul unui erou poate să-l stimuleze în a-l glorifica pe eroul în cauză. Dar dacă omul este un musulman, atunci nu trebuie să facă asta pe seama pierderii adevărului; dacă totuși o face, atunci va merita nemulțumirea lui Allāh, Care spune în Cartea Sa:

„Nu înveșmântați Adevărul în deșertăciune! Nu ascundeți Adevărul, de vreme ce-l știți!” (Coran, 2: 42)

„Cine este mai nedrept decât cel care dosește mărturia de la Dumnezeu? Dumnezeu nu este nepăsător la ceea ce făptuiți.”(Coran, 2: 140)

„Să se teamă de Dumnezeu, Domnul său! Nu refuzați să depuneți mărturie, căci cel care refuză păcătuiește în inima lui. Dumnezeu este Cunoscător a ceea ce făptuiți.”(Coran, 2: 283)

„Pe cei care ascund dovezile pe care le-am pogorât și călăuzirea, după ce le-am lămurit oamenilor în Carte, Dumnezeu îi va blestema și-i vor blestema toți care îi pot blestema.”(Coran, 2: 159)

Allāh a poruncit musulmanilor să ia cunoștință și să-și exprime recunoștința pentru binefacerile pe care El le-a dăruit lor.

„De harul Domnului tău, necurmat să povestești!” (Coran,

93: 11)

Dacă musulmanii sunt sinceri în exprimarea recunoștinței față de Khadīja, atunci trebuie să ținuiască în cuie minciunile relative la viața ei. Aceste falsuri au fost pentru prea multă vreme în circulație. Nu există vreo cale mai bună pentru musulmani «de-a repeta și de-a proclama» darul primit de la Stăpân decât aceea de a-și arăta loialitatea față de Adevăr—Adevărul Absolut—deoarece prin fidelitate față de Adevăr, vor dobândi de asemenea plăcerea lui Allāh.

Khadīja a fost sclava favorită a lui Allāh, cum și prima soție a prietenului și trimisului Său, Muḥammad Mustafa. Ea a fost unică; ea era incomparabilă, a fost cineva deosebit în ochii lui Allāh care, prin Arhanghelul Gabriel, i-a trimis ei felicitările și saluturile Sale.

Fie ca Allāh s-o binecuvânteze pe sclava Sa, Khadīja!

Următoarele versete din Quran Al-Majīd sunt adresate acelor slujitoare ale lui Allāh, sincere și iubitoare, slujitoare care au pus mulțumirea Sa mai presus de propria lor mulțumire, care au căutat să dobândească bineplăcerea Sa în servicii cu totul dedicate Creației Sale. Khadīja a fost una dintre cele mai importante slujitoare ale lui Allāh de acest fel: (Sufletului celor drepti i se va spune:)

„Suflete ostoit! Întoarce-te la Domnul tău, mulțumit și dând mulțumire! Intră dimpreună cu robii Mei! Intră în Raiul Meu!” (Coran, 89: 27-30)

Fie ca Allāh s-o binecuvânteze pe Khadīja și fie ca El s-o ridice la rangul cel mai înalt în ierarhia adevăraților și credincioșilor Lui prieteni.

Fie ca Allāh să binecuvânteze pe Muḥammad Mustafa și pe Ahl ul-Bayt, căci prin el umanitatea a primit Binecuvântarea

Epilog

Khadīja a făcut pentru islam sacrificii niciodată egale. Aceste sacrificii s-au potrivit întocmai cu structura islamului. Ele au întărit edificiul islamului și l-au făcut indestructibil.

Sacrificiile Khadijei au fost puse în blazonul istoriei ca fiind superioare calitativ și cantitativ oricărui alt fapt pe care cineva din comunitatea musulmană să-l fi făcut pentru islam. Ea a făcut islamul viabil prin sacrificiile sale fără de număr. Există o clară corelație între sprijinul pe care l-a dat soțului ei și succesele sociale, economice și politice ale islamului. Nimeni altcineva nu ar fi putut juca rolul acesta cu atâta pricepere și iubire, cu atâta consistență și capacitate de percepție, cu asemenea tact și intuiție, pe cât a făcut-o Khadīja.

Sacrificiile Khadijei au dat fructe după moartea ei. Islamul a ajuns să fie victorios în îndelungata sa luptă cu păgânismul. Inamicii islamului au fost decimați, aroganța blasfemiatoare a Umayyazilor a fost umilită, iar ideologia lor pagână a fost demolată.

Khadīja a fost unul dintre arhitecții principali ai victoriei monoteismului asupra politeismului, ai victoriei credinței asupra materialismului, au victoriei islamului asupra păgânismului și aceasta chiar dacă istoria rolului ei în acest conflict a rămas, în cea mai mare parte, undeva, în adâncime. Această istorie a existat pentru mulți musulmani doar ceea ce s-a știut la suprafață.

În 630 A.D., Muḥammad Mustafa a mărșăluit către Mekka drept cuceritor. El și vărul său, 'Alī ibn Abī Ṭālib, au intrat în Kaaba, știutori de Porunca divină dată lui Abraham și lui

Ismael:

**„Apoi am încheiat un legământ cu Abraham și cu Ismail:
«Curățiți Casa Mea...»” (Coran, 2: 125)**

Muḥammad și ‘Alī au fundat Casa lui Dumnezeu care se găsea într-o stare de impuritate; aceasta devenise o casă a idolilor și trebuia a fi sanctificată. Ca urmare, imitându-i pe Abraham și Ismael—antecesorii lor profetici—în Kaaba, Muḥammad și ‘Alī au dărămat toți idolii și au șters toate imaginile. Ei au sanctificat Casa lui Dumnezeu și i-au restaurat puritatea. Khadīja ar fi egalat acest act de restaurare a purității Kaabei, act realizat de către soțul și de către ginerele ei, cu realizarea propriilor sale speranțe și vise, iar aceasta a fi făcut-o fericită și mândră. Și cât de mult ar fi dorit Muḥammad ca ea să fi fost acolo, stându-i alături. Experimentând și împărtășind fiorul acelei zile binecuvântate: ziua în care, după trecerea multor secole întunecate, Kaaba a fost rededicată serviciului lui Allāh.

Din momentul în care Khadīja a dat mărturie că Dumnezeu este Unul și că Muḥammad este Trimisul Său, ea și pus cuvintele sale și faptele sale, viața sa și moartea sa, pe aceeași lungime de undă cu Plăcerea și Voința lui Allāh. Prin corelarea muncii ei și a scopurilor ei cu Mulțumirea și Voința lui Allāh, ea a găsit Supremul Triumf al vieții ei sfinte.

Bibliografie

(în limba engleză)

1. *Quran Majid*, translation and commentary, A. Yusuf Ali
2. *Quran Majid*, translation, M. Marmaduke Pickthall
3. *Mohammed, the Man and His Faith*, Tor Andre, New York, 1960
4. *The Eternal Message of Muhammad*, Abd al-Rahman Azzam, London, 1964
5. *The Jew, the Gypsy and El-Islam*, Sir Richard Burton, San Francisco, 1898
6. *The Decline and Fall of the Roman Empire*, Edward Gibbon
7. *The Life and Times of Mohammed*, Lt. Gen. Sir John Glubb, New York, 1970
8. *The Life of Mohammed*, Washington Irving
9. *Mohammed and the Rise of Islam*, D. S. Margoliouth London, 1931
10. *The Life of Mohammed*, Sir William Muir, London, 1877
11. *A Literary History of the Arabs*, R. A. Nicholson, Cambridge, 1969.
12. *A Study of History (Abridged)*, Arnold J. Toynbee, New York, 1958
13. *The Encyclopedia Britannica*, 14th Edition
14. *The Encyclopedia of Islam*
15. *The Cambridge History of Islam*, Cambridge, 1970

(în limba arabă)

1. *Ayesha*, Abbas Mahmud al-Akkad, Cairo, Egypt
2. *Noor-ul-Yaqeen fi Seerat Sayyed-ul-Mursaleen*, Shaykh Muhammad Khidhri Buck, Cairo, 1953
3. *Khadija Tahira and Khadija Sayyedeten-Nisa'*, Muhammad Ahmed Baranaq, Cairo, 1968
4. *Maymuna wa Mariya* (Mary the Copt), Muhammad Ahmed Baranaq, Cairo, 1968
5. *Suwar Min Hayat-er-Rasul*, Amin Dawidar, Cairo, 195
6. *Hayat Muhammad*, Muhammad Husayn Haykal, Cairo, 1935
7. *Seera Rasul-Allah*, Muhammad Ibn Ishaq